

ACORDUL COMPACT AL CORPORAȚIEI PROVOCĂRILE MILENIULUI

SEMNAT ÎNTRE

STATELE UNITE ALE AMERICII,

PRIN INTERMEDIUL

CORPORAȚIEI PROVOCĂRILE MILENIULUI,

ȘI

REPUBLICA MOLDOVA

ACORDUL COMPACT AL CORPORAȚIEI PROVOCĂRILE MILENIULUI

CUPRINS

	Pagina
Articolul 1. Scop și obiective	1
Secțiunea 1.1 Scopul Programului Compact	1
Secțiunea 1.2 Obiectivul Programului	1
Secțiunea 1.3 Obiectivele Proiectului	1
Articolul 2. Finanțare și resurse	2
Secțiunea 2.1 Finanțarea Programului	2
Secțiunea 2.2 Finanțarea Implementării Programului Compact	2
Secțiunea 2.3 Finanțarea CPM	3
Secțiunea 2.4 Debursarea	3
Secțiunea 2.5 Dobînda	3
Secțiunea 2.6 Resursele Guvernului; Bugetul	3
Secțiunea 2.7 Limitările privind utilizarea Finanțării CPM	4
Secțiunea 2.8 Taxele	4
Articolul 3. Implementarea	7
Secțiunea 3.1 Acordul de Implementare a Programului	7
Secțiunea 3.2 Responsabilitățile Guvernului	7
Secțiunea 3.3 Performanța politicilor	7
Secțiunea 3.4 Asigurările Guvernului	8
Secțiunea 3.5 Scrisorile de implementare	8
Secțiunea 3.6 Procurările	8
Secțiunea 3.7 Registrele; Evidența contabilă; Prestatorii acoperiți; Accesul	8
Secțiunea 3.8 Auditul; Reviziile	9
Articolul 4. Comunicare	10
Secțiunea 4.1 Comunicarea	10
Secțiunea 4.2 Reprezentanții	11
Secțiunea 4.3 Semnăturile	11
Articolul 5. Rezilierea; Suspendarea; Restituirile	12
Secțiunea 5.1 Rezilierea; Suspendarea	12
Secțiunea 5.2 Restituirile; Încălcările	13
Secțiunea 5.3 Valabilitatea	14
Articolul 6. Anexe la Acordul Compact; Amendamente; Legea aplicabilă	14

Secțiunea 6.1	Anexele	14
Secțiunea 6.2	Amendamentele	14
Secțiunea 6.3	Incoerențe	14
Secțiunea 6.4	Legea aplicabilă	15
Secțiunea 6.5	Instrumentele adiționale	15
Secțiunea 6.6	Referințele la pagina web a CPM	15
Secțiunea 6.7	Referințele la legi, regulamente, politici și îndrumare	15
Secțiunea 6.8	Statutul CPM	15
Secțiunea 6.9	Duplicatale; Expedierea în formă electronică	15
Articolul 7.	Intrarea în vigoare	16
Secțiunea 7.1	Cerințele interne	16
Secțiunea 7.2	Precondițiile intrării în vigoare	16
Secțiunea 7.3	Data intrării în vigoare	16
Secțiunea 7.4	Durata Acordului	16
Secțiunea 7.5	Aplicarea provizorie	16
Anexa I:	Descrierea Programului	
Anexa II:	Sumarul Planului financiar multianual	
Anexa III:	Descrierea Planului de monitorizare și evaluare	
Anexa IV:	Condițiile de debursare a Finanțării Implementării Programului Compact	
Anexa V:	Definițiile	
Anexa VI:	Mecanismele de scutire de taxe	
Schema	A – Taxa pe Valoarea Adăugată (TVA)	
Schema	B – Taxele vamale	
Schema	C – Impozitul pe venitul corporativ	
Schema	D – Impozitul pe venitul persoanei fizice	
Schema	E – Impozitarea produselor petroliere	
Schema	F – Admiterea temporară a echipamentului, mijloacelor de transport și bunurilor de uz casnic	
Schema	G – Accizele	
Schema	H – Taxa pentru proceduri vamale	
Schema	I – Alte taxe	

ACORDUL COMPACT AL CORPORAȚIEI PROVOCĂRILE MILENIULUI PREAMBUL

Prezentul ACORD COMPACT AL CORPORAȚIEI PROVOCĂRILE MILENIULUI (în continuare „**Acord**”) este semnat între Statele Unite ale Americii, care acționează prin intermediul Corporației Provocările Mileniului, o corporație a Guvernului Statelor Unite (în continuare „**CPM**”), și Republica Moldova (în continuare „**Republica Moldova**”), care acționează prin intermediul Guvernului său (în continuare „**Guvern**”).

În prezentul Acord se fac referințe la CPM și la Guvern în mod individual ca „**Parte**” și împreună - „**Părți**”. Termenii cu majusculă utilizați în prezentul Acord vor avea sensul specificat în anexa V la prezentul Acord.

Reinvoicând faptul că Guvernul a consultat sectorul privat și societatea civilă din Republica Moldova întru stabilirea priorităților de utilizare a asistenței Fondului Provocările Mileniului și a elaborat și prezentat CPM o propunere pentru o astfel de asistență, în scopul obținerii unei creșteri economice durabile și a reducerii sărăciei; și

Recunoscând că CPM dorește să ajute Republica Moldova în implementarea unui program pentru atingerea scopului și obiectivelor descrise în acest document („**Program**”);

Părțile convin asupra următoarelor:

ARTICOLUL 1.

SCOPUL ȘI OBIECTIVELE

Secțiunea 1.1 Scopul Programului Compact. Scopul Programului Compact este reducerea sărăciei în Republica Moldova prin creșterea economică („**Scopul Programului**”).

Secțiunea 1.2 Obiectivul Programului. Obiectivul Programului este de a mări veniturile prin intermediul unei productivități agricole sporite și accesului extins la piețe și servicii prin drumuri îmbunătățite (după cum este descris în continuare în anexa I) („**Obiectivul Programului**”).

Secțiunea 1.3 Obiectivele Proiectului. Obiectivele Proiectelor (după cum sînt descrise în continuare în anexa I) (fiecare în parte „**Obiectivul Proiectului**” și împreună „**Obiectivele Proiectului**”) sînt după cum urmează:

(a) Obiectivele Proiectului Tranziția la Agricultură Performantă (după cum sînt definite în anexa I), sînt de a: (i) spori veniturile rurale prin stimularea creșterii în agricultura performantă irigată; și (ii) cataliza investițiile viitoare în agricultura performantă prin stabilirea unui model de succes și durabil de management al resurselor de apă și al sistemului de irigare și a unui mediu instituțional și politic favorabil pentru agricultura irigată.

(b) Obiectivele Proiectului Reabilitarea Drumurilor (după cum sînt definite în anexa I), sînt de a: (i) spori veniturile populației locale prin reducerea costului de transport, bunurilor și

serviciilor; (ii) reduce pierderile economiei naționale ce rezultă din starea deteriorată a drumurilor și (iii) reduce numărul accidentelor rutiere prin îmbunătățirea condițiilor de trafic.

ARTICOLUL 2.

FINANȚARE ȘI RESURSE

Secțiunea 2.1 Finanțarea Programului.

După intrarea în vigoare a Acordului Compact, CPM va acorda Guvernului, în conformitate cu condițiile acestui Acord, un grant ce nu va depăși valoarea de două sute cincizeci și patru milioane dolari SUA (254,000,000 dolari SUA), în scopul susținerii Programului („**Finanțarea Programului**”). Alocarea Finanțării Programului este descrisă, în general, în anexa II la prezentul Acord.

Secțiunea 2.2 Finanțarea implementării Programului Compact.

(a) După semnarea prezentului Acord, CPM acordă Guvernului, în conformitate cu condițiile acestui Acord, pe lângă Finanțarea Programului descrisă în secțiunea 2.1, o sumă ce nu va depăși opt milioane dolari SUA (8,000,000 dolari SUA) („**Finanțarea implementării Programului Compact**”), în conformitate cu secțiunea 609(g) din Actul Provocările Mileniului din 2003, după cum a fost modificat („**Actul FPM**”), pentru a fi utilizată de Guvern după cum s-a convenit de către Părți, care poate include utilizarea în următoarele scopuri:

- (i) management financiar și activități de procurări; și
- (ii) activități de inițiere, inclusiv salariile personalului și cheltuielile de suport administrativ cum ar fi echipamentul de birou, computere și alte tehnologii informaționale sau echipament, precum și alte activități de implementare a Acordului aprobate de CPM.

Alocarea Finanțării implementării Programului Compact este, în general, descrisă în anexa II la prezentul Acord.

(b) În corespundere cu secțiunea 7.5 a prezentului Acord, această secțiune 2.2, precum și alte dispoziții ale acestui Acord necesare pentru a utiliza Finanțarea implementării Programului Compact cu scopul specificat aici, vor fi în vigoare doar în scopul Finanțării implementării Programului Compact, din data semnării acestui Acord de către CPM și Guvern.

(c) Fiecare debursare a Finanțării implementării Programului Compact este condiționată de satisfacerea condițiilor acestor debursări, după cum sînt stabilite în anexa IV.

(d) Dacă, după primul an de la intrarea în vigoare a acestui Acord, CPM stabilește că suma totală a Finanțării implementării Programului Compact în conformitate cu secțiunea 2.2(a) a acestui Acord depășește suma care poate fi utilizată în mod rezonabil cu scopul și pentru utilizările stabilite în secțiunea 2.2(a) a acestui Acord, CPM, prin notificarea în scris a Guvernului, poate retrage suma surplusului, reducînd astfel suma Finanțării implementării Programului Compact după cum este stabilit în secțiunea 2.2(a) (acest surplus, „**Surplusul sumei FIPC**”). În cazul acesta, suma Finanțării implementării Programului Compact acordată

Guvernului în conformitate cu secțiunea 2.2(a) va fi redusă cu Surplusul sumei FIPC și CPM nu va mai avea pe viitor angajamente în ceea ce privește Surplusul sumei FIPC.

(e) CPM, la alegerea sa printr-o notificare scrisă adresată Guvernului, poate decide să acorde Guvernului o sumă egală cu suma întreagă sau cu o parte a Surplusului sumei FIPC ca o majorare a Finanțării Programului, și această Finanțare a Programului suplimentară va fi supusă termenilor și condițiilor prezentului Acord și oricărui acord suplimentar relevant aplicabil la Finanțarea Programului.

Secțiunea 2.3 Finanțarea CPM.

Finanțarea Programului și Finanțarea implementării Programului Compact sînt denumite împreună în acest Acord ca „**Finanțarea CPM**”.

Secțiunea 2.4 Debursarea.

În conformitate cu acest Acord și cu Acordul de implementare a Programului, CPM va efectua debursări din Finanțarea CPM pentru cheltuielile suportate în scopul realizării Programului (fiecare caz, o „**Debursare**”). În cazul satisfacerii tuturor condițiilor aplicabile, sumele acestor Debursări vor fi puse la dispoziția Guvernului, la alegerea CPM, prin (a) depunerea la unul sau mai multe conturi bancare stabilite de Guvern prin intermediul FPM Moldova și acceptabile pentru CPM (fiecare, un „**Cont autorizat**”) sau (b) plată directă prestatorului relevant de bunuri, lucrări sau servicii pentru implementarea Programului. Finanțarea CPM poate fi folosită doar pentru a finanța cheltuielile Programului în condițiile prevăzute de prezentul Acord și Acordul de implementare a Programului.

Secțiunea 2.5 Dobînda. Cu excepția cazurilor stabilite altfel de CPM, Guvernul va transfera către CPM orice dobîndă sau alte cîștiguri ce se acumulează la Finanțarea CPM (fie prin direcționarea acestor plăți într-un cont bancar din afara Republicii Moldova pe care CPM l-ar putea indica din cînd în cînd sau direcționate în alt mod de către CPM).

Secțiunea 2.6 Resursele Guvernului; Bugetul.

(a) Guvernul va oferi toate fondurile și alte resurse și va întreprinde toate acțiunile necesare pentru a îndeplini responsabilitățile și angajamentele Guvernului în conformitate cu prezentul Acord.

(b) Guvernul va oferi spațiu de birou corespunzător și adecvat pentru FPM Moldova și misiunea permanentă a CPM în Republica Moldova.

(c) Guvernul va depune toate eforturile pentru a asigura ca întreaga Finanțare CPM pe care o primește sau se preconizează să o primească în fiecare an fiscal al său să fie pe deplin reflectată în bugetul său anual pe o bază multianuală.

(d) Guvernul nu va reduce resursele normate și scontate pe care le va primi sau bugeta din alte surse decît CPM pentru activitățile prevăzute în conformitate cu prezentul Acord și cu Programul.

(e) Cu excepția cazurilor în care Guvernul comunică altceva CPM în scris, Finanțarea CPM va suplimenta resursele pe care Guvernul le-ar primi sau bugeta altfel pentru activitățile prevăzute în conformitate cu prezentul Acord și cu Programul.

Secțiunea 2.7 Limitările privind utilizarea Finanțării CPM. Guvernul va asigura că Finanțarea CPM (sau orice restituiri sau rambursări ale Finanțării CPM plătite de Guvern în conformitate cu prezentul Acord, pe care CPM permite să fie utilizate în legătură cu Programul) să nu fie folosită în orice scop care ar încălca legislația sau politica Statelor Unite, așa cum se specifică în acest Acord sau cum este notificat ulterior Guvernului în scris sau prin afișarea periodică pe pagina web a CPM la www.mcc.gov („*Pagina web a CPM*”), care include, dar nu se limitează la următoarele scopuri:

(a) pentru asistența sau instruirea militarilor, poliției, miliției, gărzii naționale sau altor organizații sau unități cvasimilitare;

(b) pentru orice activitate care ar putea provoca o reducere substanțială a numărului de locuri de muncă în Statele Unite sau cauza o înlocuire substanțială a producției Statelor Unite;

(c) pentru realizarea, finanțarea sau susținerea oricăror activități care ar putea cauza riscuri semnificative pentru mediul înconjurător, sănătate sau siguranță, așa cum se descrie în îndrumarul CPM privind mediul înconjurător și social plasat periodic pe pagina web a CPM sau pus în alt mod la dispoziția Guvernului de către CPM („*Îndrumarul CPM privind mediul înconjurător*”); sau

(d) pentru a finanța efectuarea avorturilor drept metodă de planificare a familiei sau pentru a motiva sau impune orice persoană să practice avortul, pentru a finanța efectuarea sterilizărilor involuntare drept metodă de planificare a familiei sau pentru a obliga sau motiva financiar orice persoană să suporte sterilizări sau să plătească pentru orice cercetare biomedicală care se referă, în întregime sau în parte, la metodele de avort sau la efectuarea avorturilor sau sterilizărilor involuntare ca metodă de planificare a familiei.

Secțiunea 2.8 Taxele.

(a) Cu excepția cazurilor în care Părțile convin altfel în scris, și în conformitate cu prevederile secțiunii 2.8(b) și 2.8(c), Guvernul va asigura să fie scutite de plata sau de impunerea cu oricare impozite, taxe, încasări, contribuții sau alte plăți similare existente sau viitoare („*Taxe*”) ale sau din Republica Moldova (inclusiv orice Taxă de acest fel impusă de o autoritate națională, regională, locală sau o altă autoritate guvernamentală sau fiscală a sau din Republica Moldova) fiecare din următoarele: (i) Programul; (ii) Finanțarea CPM; (iii) dobânda sau veniturile acumulate la Finanțarea CPM; (iv) orice Proiect sau activitate implementată în cadrul sau în legătură cu Programul; (v) FPM Moldova; (vi) mărfurile și altă proprietate, lucrările, serviciile, tehnologiile, și alte active și activități procurate, utilizate sau realizate la orice nivel sau etapă din cadrul sau în legătură cu Programul sau cu orice Proiect; (vii) persoanele și entitățile care oferă astfel de mărfuri sau altă proprietate, lucrări, servicii, tehnologii și active, sau efectuează astfel de activități și (viii) veniturile, profitul și plățile cu privire la acestea. Părțile acceptă și convin că „Taxele” includ, printre altele, taxa pe valoare adăugată și alte taxe de transfer (inclusiv scutiri de la acestea cu credit), impozite pe profit și pe venit, impozite pe proprietate și *ad valorem*, taxe și impozite la import și export (inclusiv pentru mărfurile

importate și re-exportate pentru uz personal), impozite la sursă, impozite pe salarii, contribuții pentru asigurări sociale și contribuții obligatorii pentru asigurarea medicală, impozite pe drumuri și diverse taxe aplicabile locale (cum ar fi, dar nu limitate la, taxe pe bunurile imobiliare, taxe pentru amenajarea teritoriului și taxe de plasare a publicității în spațiile publice).

(b) Fără a limita caracterul general al definiției de Taxe după cum este stabilită în secțiunea 2.8(a), Părțile convin că următoarele impozite, taxe, încasări, contribuții și rețineri similare sînt în special incluse în definiția de „Taxe”, care necesită scutiri în conformitate cu prezentul Acord: (i) taxele vamale și plățile aferente, (ii) taxa pe valoare adăugată („TVA”); (iii) taxele de înregistrare și taxele de timbru; (iv) impozitele pe venitul corporativ al firmelor profesionale, de contabilitate sau de consultanță rezultate din lucrul (activitatea) legat de Compact; (v) impozitele pe venitul corporativ al companiilor sau altor persoane juridice rezultate din lucrul legat de Compact; (vi) impozitele pe venitul personal al persoanelor fizice care lucrează în cadrul Compactului; (vii) impozitele pentru admiterea temporară a bunurilor ce se referă la Compact și bunurilor personale de uz casnic; (viii) accizele; (ix) taxele pentru procedurile vamale; (x) taxele rutiere și (xi) taxele pe bunurile imobiliare și alte taxe locale. Cu referință la TVA și accize la produsele petroliere, acestea se vor aplica prin procedura de rambursare stabilită în schema E din anexa VI.

(c) Cu excepția cazurilor în care s-a stabilit altfel în scris de către CPM, în anexa VI sînt stabilite procedurile ce urmează a fi implementate de către Guvern pentru a efectua scutirea de Taxe cerută în secțiunea 2.8(a) și secțiunea 2.8(b) de mai sus cu privire la fiecare dintre Taxele la care se face referință în aceste secțiuni. În măsura în care există Taxe la care nu se face referință în anexa VI, indiferent dacă sînt în vigoare în prezent sau vor fi stabilite în viitor, determinate de CPM, la discreția sa, că nu sînt scutite de Guvern în conformitate cu secțiunea 2.8, Guvernul prin prezenta acceptă că va aplica proceduri adecvate (aprobată în scris de CPM) pentru a garanta că aceste taxe suplimentare sînt scutite în conformitate cu secțiunea 2.8. Pentru a evita orice dubiu, identificarea (sau lipsa de identificare) a Taxelor din anexa VI, sau descrierea (sau lipsa de descriere) a procedurilor de aplicare a scutirii necesare de astfel de Taxe din anexa VI, nu va limita în nici un fel sfera de aplicare a scutirii de taxe cerută în secțiunea 2.8.

(d) Cu excepția cazurilor în care Părțile convin altfel în scris, scutirea de Taxe prevăzută în secțiunea 2.8(a) și 2.8(b) nu se va aplica la impozitele pe venit, precum și la contribuțiile de asigurări sociale și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, în ceea ce privește persoane juridice sau persoanele fizice care sînt naționali ai Republicii Moldova, *cu condiția că* astfel de Taxe și contribuții nu sînt discriminatorii și sînt, în general, aplicabile tuturor persoanelor naționali ai Republicii Moldova.

(e) În conformitate cu angajamentele de scutire de taxe stabilite în prezenta secțiune, Guvernul va scuti FPM Moldova, Agentul financiar, Agentul de procurări, și/sau orice alt prestator de bunuri, servicii sau lucrări în legătură cu Programul de la orice obligație impusă de legislația Republicii Moldova de a reține orice fel de Taxe de la orice plăți efectuate în favoarea oricărei persoane fizice sau persoane juridice care lucrează în cadrul Programului în măsura în care astfel de persoane juridice sau fizice nu sînt naționali ai Republicii Moldova.

(f) În limitele secțiunii 2.8(d), secțiunii 2.8(e) și anexei VI termenul „național” înseamnă persoanele fizice care sînt cetățeni ai Republicii Moldova sau care dețin adeverința de imigrant permanentă a Republicii Moldova și persoanele juridice care sînt constituite în

conformitate cu legislația Republicii Moldova (cu excepția (i) FPM Moldova, și (ii) oricărei persoane juridice străine, inclusiv a oricărei companii-fiică, filială, reprezentanță sau altă reprezentanță permanentă înregistrată în Republica Moldova a unei persoane juridice străine, în ceea ce privește venitul obținut din oferirea serviciilor, bunurilor sau lucrărilor în legătură cu prezentul Acord); *cu condiția că* la determinarea dacă o persoană juridică a fost constituită în conformitate cu legislația Republicii Moldova, statutul impozabil al unei astfel de persoane juridice se va baza pe statutul său la momentul în care acesteia îi este atribuit (adjudecat) sau atunci când semnează un acord sau contract ce ține de Compact, și această determinare inițială nu se va schimba indiferent de: (1) tipul acordului sau contractului utilizat pentru a angaja sau primi la serviciu o asemenea companie sau altă persoană juridică; (2) orice lege a Republicii Moldova care are drept scop să modifice un asemenea statut în perioada de îndeplinire a contractului sau pe durata aflării și/sau activității în Republica Moldova, și/sau (3) orice cerință prevăzută de legislația Republicii Moldova că o companie sau altă persoană juridică să deschidă o filială în Republica Moldova sau să se înregistreze altfel sau să se organizeze în conformitate cu legislația Republicii Moldova cu scopul de a oferi mărfuri, servicii sau lucrări în Republica Moldova.

(g) Guvernul va semna și va remite periodic, sau va dispune semnarea și reținerea unor instrucțiuni, instrumente sau documente, și va întreprinde sau va dispune să fie întreprinse alte acțiuni care pot fi necesare sau adecvate în procesul de determinare a CPM în vederea implementării secțiunii 2.8.

(h) Dacă o Taxă a fost percepută și plătită contrar cerințelor secțiunii 2.8, sau orice acord suplimentar încheiat în conformitate cu secțiunea 2.8, Guvernul va rambursa imediat CPM (sau unei alte părți desemnate de CPM) suma acestei Taxe în dolari SUA sau în moneda națională a Republicii Moldova în termen de 30 (treizeci) zile (sau o altă perioadă convenită în scris de către Părți) după ce Guvernul este anunțat în scris (de către CPM sau FPM Moldova) că o astfel de Taxă a fost plătită.

(i) Fondurile CPM, veniturile generate de acestea sau Activele Programului nu pot fi utilizate de către Guvern în vederea onorării angajamentelor ce îi revin în temeiul secțiunii 2.8.

(j) Mecanismul de aplicare a scutirii de la plata impozitelor descrisă în secțiunea 2.8 și anexa VI va fi stabilit într-o hotărâre de Guvern ce va fi emisă după ratificarea acestui Acord.

(k) Prin derogare de la prevederile secțiunii 2.8 și anexei VI, cu referire la toate finanțările asociate cu Activitățile pe care Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională intenționează să le administreze, tratarea Taxelor, altor plăți și oricăror obligații fiscale din partea Guvernului se va face conform termenilor și condițiilor stipulate și convenite în „Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova privind cooperarea în vederea facilitării acordării asistenței”, care a intrat în vigoare la 21 martie 1994, și care poate fi periodic modificat.

ARTICOLUL 3. IMPLEMENTAREA

Secțiunea 3.1 Acordul de implementare a Programului. Înainte de intrarea în vigoare a acestui Acord, Guvernul și CPM vor încheia un acord privind, printre altele, modalitățile de implementare, evidența financiară și debursarea, și utilizarea Finanțării CPM („**Acordul de implementare a Programului**” sau „**AIP**”). Guvernul va implementa Programul în conformitate cu Acordul și AIP.

Secțiunea 3.2 Responsabilitățile Guvernului

(a) Guvernul are responsabilitatea principală de a supraveghea și gestiona implementarea Programului.

(b) Guvernul prin prezentul desemnează FPM Moldova, o entitate a se institui prin adoptarea unei hotărâri („**Hotărârea de constituire**”), ca entitate responsabilă de implementarea Programului și de exercitarea și îndeplinirea drepturilor și responsabilităților Guvernului în ceea ce privește supravegherea, managementul și implementarea Programului, inclusiv, fără limitare, gestionarea implementării Proiectelor și activităților lor, alocarea resurselor și gestionarea procurărilor. Această entitate va fi menționată în prezentul ca „**FPM Moldova**” și va avea autoritatea de a crea obligațiuni Guvernului în ce privește toate activitățile Programului. Hotărârea de constituire va avea forma și conținutul acceptat de CPM. Pentru a evita orice dubiu, desemnarea FPM Moldova, așa cum este stabilit în secțiunea 3.2(b) nu va scuti Guvernul de obligațiile sau responsabilitățile sale așa cum se stabilește mai jos, prin nici un acord corespunzător (inclusiv, prin semnarea AIP) sau prin Îndrumările Programului pentru care Guvernul rămîne pe deplin responsabil. Prin prezentul, CPM recunoaște și acceptă desemnarea din această secțiune 3.2(b).

(c) Guvernul va asigura că nici o lege sau regulament din Republica Moldova care este în vigoare la moment sau va intra în vigoare în viitor nu face sau nu va face ilegală sau nu va preveni sau împiedica în alt mod executarea obligațiilor Guvernului în conformitate cu prezentul Acord, AIP sau orice alt acord sau tranzacție corespunzătoare la care se face referință în sau prin prezentul Acord.

(d) Guvernul va asigura ca orice bunuri sau servicii finanțate în întregime sau parțial (direct sau indirect) de către Finanțarea CPM să fie folosite în exclusivitate cu scopul realizării acestui Acord și Program, cu excepția cazului în care CPM a convenit altfel în scris.

(e) Guvernul va întreprinde toate măsurile necesare sau corespunzătoare pentru a atinge Obiectivul Programului și Obiectivele Proiectului pe toată durata Acordului.

(f) Guvernul va respecta pe deplin Îndrumările Programului, după caz, în implementarea Programului.

Secțiunea 3.3 Performanța Politicilor. Pe lângă asumarea unor angajamente concrete de reformă a politicilor, legală și reformă regulatorie indicate în anexa I (în cazul în care există), Guvernul va încerca să mențină și să îmbunătățească nivelul de performanță în conformitate cu criteriile de

politici identificate în secțiunea 607 a Actului FPM, și criteriile de selectare și metodologia utilizată de către CPM.

Secțiunea 3.4 Asigurările Guvernului. Guvernul asigură CPM că, la data semnării acestui Acord de către Guvern, informația prezentată CPM de către sau în numele Guvernului în momentul în care s-a ajuns la o înțelegere cu CPM privind acest Acord este adevărată, corectă și completă în toate aspectele esențiale.

Secțiunea 3.5 Scrisorile de implementare. Periodic, CPM poate furniza Guvernului instrucțiuni în scris, cu privire la orice problemă legată de acest Acord, Finanțarea CPM sau implementarea Programului (fiecare, o „*Scrisoare de implementare*”). Guvernul va aplica aceste instrucțiuni la implementarea Programului. Fără a limita cele expuse mai sus, fiecare Parte poate, prin reprezentantul său principal sau orice reprezentant adițional, după caz, să inițieze discuții care pot duce la stabilirea de comun acord a unei Scrisori de implementare pentru a confirma și a înregistra înțelegerea lor reciprocă în aspecte legate de implementarea acestui Acord, AIP sau altor acorduri conexe.

Secțiunea 3.6 Procurările. Guvernul va asigura că procurarea tuturor bunurilor, lucrărilor și serviciilor de către Guvern sau orice prestator relevant care oferă bunuri, lucrări și servicii pentru implementarea Programului va corespunde Îndrumărilor de procurări ale Programului amplasat periodic pe pagina web a CPM („*Îndrumările de procurări ale Programului CPM*”). Îndrumările de Procurări ale Programului CPM privind procurările includ, printre altele, următoarele cerințe:

(a) procedurile deschise, corecte și competitive trebuie să fie utilizate într-un mod transparent la solicitarea, adjudecarea și administrarea contractelor și pentru a procura bunuri, lucrări și servicii;

(b) solicitările pentru bunuri, lucrări și servicii trebuie să se bazeze pe o descriere clară și precisă a bunurilor, lucrărilor și serviciilor care urmează a fi procurate;

(c) contractele trebuie să fie adjudecate doar antreprenorilor calificați care au capacitatea și dorința de a îndeplini contractele în conformitate cu condițiile acestora, în baza eficienței de cost și timp; și

(d) pentru procurarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor nu se va plăti mai mult decât prețul comercial rezonabil, după cum este stabilit, de exemplu, printr-o comparație a cotațiilor de preț și a prețurilor de piață.

Secțiunea 3.7 Registrele; Evidența Contabilă; Prestatorii acoperiți; Accesul.

(a) Registrele Guvernului și evidența. Guvernul va menține și va depune toate eforturile pentru a asigura că toți Prestatorii acoperiți vor menține registre contabile, înregistrări, documente și alte dovezi referitoare la Program adecvate pentru a prezenta, spre satisfacția CPM, utilizarea întregii Finanțări CPM („*Registrele Compact*”). În plus, Guvernul va furniza sau va avea grijă să fie furnizate CPM, la cererea acesteia, toate astfel Registre ale Programului Compact.

(b) Evidența Contabilă. Guvernul va menține și va depune toate eforturile pentru a asigura ca toți Prestatorii acoperiți să mențină Registrele Programului Compact în conformitate cu principiile de evidență contabilă general acceptate care au prioritate în Statele Unite, sau la alegerea Guvernului și aprobarea prealabilă scrisă a CPM, alte principii de evidență contabilă, ca cele (i) recomandate de Consiliul pentru standarde de evidență contabilă internațională, sau (ii) care predomină în Republica Moldova. Registrele Compact trebuie să fie păstrate timp de cel puțin 5 (cinci) ani după încheierea duratei Programului Compact sau pe o perioadă mai lungă, dacă este cazul, necesară pentru a rezolva orice litigiu, pretenție sau constatare de audit sau alte cerințe statutare.

(c) Prestatorii și Prestatorii acoperiți. Doar dacă nu este convenit altfel în scris de către Părți, un „**Prestator**” este (i) orice entitate a Guvernului care primește sau folosește Finanțarea CPM sau orice alt activ al Programului în desfășurarea activităților în scopul realizării acestui Acord sau (ii) orice parte terță care primește cel puțin 50,000 dolari SUA (cincizeci mii dolari SUA) în total din Finanțarea CPM (pe lângă salariu sau compensarea în calitate de angajat al unei entități din cadrul Guvernului), pe durata Compact-ului. Un „**Prestator acoperit**” este (1) un Prestator din afara Statelor Unite ale Americii care primește (altfel decât în temeiul unui contract direct sau acord cu CPM) 300,000 dolari SUA (trei sute mii dolari SUA) sau mai mult din Finanțarea CPM într-un an fiscal al Guvernului sau orice altă persoană sau entitate din afara Statelor Unite care primește, direct sau indirect, 300,000 dolari SUA (trei sute mii dolari SUA) sau mai mult din Finanțarea CPM de la orice Prestator în acest an fiscal, sau (2) orice Prestator din Statele Unite ale Americii care primește (altfel decât în temeiul unui contract direct sau acord cu CPM) 500,000 dolari SUA (cinci sute mii dolari SUA) sau mai mult din Finanțarea CPM într-un an fiscal al Guvernului sau orice altă persoană sau entitate din Statele Unite care primește, direct sau indirect, 500,000 dolari SUA (cinci sute mii dolari SUA) sau mai mult din Finanțarea CPM de la orice Prestator în acest an fiscal.

(d) Accesul. La cererea CPM, Guvernul, în orice moment rezonabil, va permite sau va face în așa fel ca să li se permită reprezentanților autorizați ai CPM, inspectorului general autorizat, Oficiului de evidență al Guvernului SUA, oricărui auditor responsabil de un audit descris în acest document sau efectuat în scopul realizării acestui Acord și oricăror agenți sau reprezentanți angajați de CPM sau Guvern să efectueze orice apreciere, revizuire sau evaluare a Programului, să dispună de posibilitatea de a efectua auditul, revizuirea, evaluarea sau de a inspecta facilitățile și activitățile finanțate în întregime sau parțial de Finanțarea CPM.

Section 3.8 Auditul; Reviziile.

(a) Auditul Guvernului. Cu excepția cazurilor în care Părțile convin altfel în scris, Guvernul, cel puțin o dată în jumătate de an, va desfășura sau dispune să fie desfășurat auditul financiar al tuturor debursărilor din Finanțarea CPM care cuprinde perioada de la semnarea acestui Acord până la cel mai devreme din următoarele 31 decembrie sau 30 iunie și, cuprinzând fiecare perioadă următoare de șase luni care se termină pe 31 decembrie și 30 iunie, până la sfârșitul duratei Acordului. În plus, la cererea CPM, Guvernul va asigura ca astfel de audit să fie efectuat de un auditor independent aprobat de CPM și numit pe lista auditorilor locali aprobată de inspectorul general al CPM („**Inspector General**”) sau de Biroul contabililor publici licențiați din Statele Unite selectat în conformitate cu „Ghidul pentru auditul financiar comandat de FPM” („**Îndrumar pentru audit**”) emis și revizuit periodic de Inspectorul general, care este plasat pe pagina web a CPM. Auditul va fi efectuat în conformitate cu Ghidul pentru audit și va fi supus

supravegherii privind asigurarea calității de către Inspectorul general. Fiecare audit trebuie să fie finalizat și raportul de audit trebuie să fie remis la CPM nu mai târziu de 90 (nouăzeci) de zile de la prima perioadă auditată și nu mai târziu de 90 (nouăzeci) de zile după fiecare dată de 30 iunie și 31 decembrie sau altă perioadă după cum pot conveni Părțile în scris.

(b) Auditul entităților din Statele Unite. Guvernul va asigura ca acordurile între Guvern sau orice Prestator, pe de o parte, și o organizație non-profit din Statele Unite, pe de altă parte, care sînt finanțate din Finanțarea CPM să specifice că organizația non-profit din Statele Unite este subiect de aplicare a cerințelor de audit corespunzătoare ce se conțin în Circulara A-133 a BMB emisă de Biroul de Management și Buget al Guvernului Statelor Unite („**BMB**”). Guvernul va asigura ca acordurile între Guvern sau orice Prestator, pe de o parte, și un Prestator acoperit comercial din Statele Unite, pe de altă parte, care sînt finanțați din Finanțarea CPM să constate faptul precum că organizația comercială din Statele Unite este subiect al auditului de către agenția corespunzătoare a Guvernului Statelor Unite, cu excepția cazului cînd s-a convenit altfel în scris între Guvern și CPM.

(c) Acțiuni corective. Guvernul va (i) depune toate eforturile pentru a garanta că Prestatorii acoperiți întreprind, dacă este necesar, acțiuni corective adecvate și în timp ca răspuns la audit, (ii) decide dacă rezultatele auditului Prestatorului acoperit necesită ajustarea registrelor Guvernului, și (iii) solicită ca fiecare din acești Prestatori acoperiți să permită, la necesitate, auditorilor independenți accesul la registrele și declarațiile sale financiare.

(d) Auditul CPM. CPM va avea dreptul să organizeze auditul utilizării de către Guvern a Finanțării CPM.

(e) Costul Auditului, Reviziilor sau Evaluărilor. Finanțarea CPM poate fi utilizată pentru a finanța costurile oricărui audit, revizii sau evaluări necesare în cadrul acestui Acord.

ARTICOLUL 4. COMUNICARE

Secțiunea 4.1 Comunicarea. Orice document sau informație solicitată sau prezentată de către oricare dintre Părți alteia în conformitate cu prezentul Acord trebuie să fie în scris și, cu excepția cazurilor în care s-a convenit altfel cu CPM, în limba engleză. În acest scop, adresa fiecărei Părți este prezentată mai jos.

Către CPM:

Corporația Provocările Mileniului
Către: Vicepreședinte, Implementarea Programului Compact
(în toate cazurile, cu o copie adresată Vicepreședintelui și Consilierului
General)
875 Fifteenth Street, NW
Washington, DC 20005
Statele Unite ale Americii
Fax: (202) 521-3700
Telefon: (202) 521-3600
Email: VPImplementation@mcc.gov (Vicepreședinte, Implementarea Programului
Compact)
VPGeneralCounsel@mcc.gov (Vicepreședinte și Consilier General)

Către Guvern:

Cancelaria de Stat
Către: Ministrul de Stat
Piața Marii Adunări Naționale, 1
Chișinău, MD-2033
Republica Moldova
Fax: (373) 22 242 696
Telefon: (373) 22 250 104
E-mail: victor.bodiu@gov.md

Cu copie adresată FPM Moldova:

La instituirea FPM Moldova, FPM Moldova va pune la dispoziția Părților datele sale de contact.

Secțiunea 4.2 Reprezentanții. În toate scopurile prezentului Acord, Guvernul va fi reprezentat de către o persoană care deține poziția, sau exercită funcția de Ministru de Stat al Republicii Moldova, iar CPM va fi reprezentată de persoana care deține poziția sau exercită funcția de Vicepreședinte, Implementarea Programului Compact (fiecare din cei menționați mai sus, „**Reprezentant principal**”). Fiecare Parte, prin notificarea în scris a celeilalte Părți, poate desemna unul sau mai mulți reprezentanți adiționali (fiecare, „**Reprezentant adițional**”) pentru orice scopuri în afară de semnarea amendamentelor la prezentul Acord. Prin prezenta, Guvernul desemnează în mod irevocabil Directorul executiv al FPM Moldova ca Reprezentant adițional. O Parte își poate schimba Reprezentantul principal cu un alt reprezentant care deține o poziție de rang egală sau mai înaltă, prin notificarea în scris a celeilalte Părți.

Secțiunea 4.3 Semnăturile. În ceea ce privește toate documente altele decât prezentul Acord sau un amendament la prezentul Acord, semnătura expediată prin fax sau prin poșta electronică va fi obligatorie pentru Partea care expediază această semnătură în aceeași măsură ca și cum ar fi semnătura originală.

ARTICOLUL 5.

REZILIEREA; SUSPENDAREA; RESTITURILE

Secțiunea 5.1 Rezilierea; Suspendarea.

(a) Oricare dintre Părți poate rezilia acest Acord fără temeii în întregime printr-o notificare scrisă celeilalte Părți cu 30 (treizeci) de zile înainte de aceasta. CPM, de asemenea, poate rezilia parțial acest Acord fără temeii prin expedierea în adresa Guvernului a unui preaviz în scris cu 30 (treizeci) de zile înainte de aceasta.

(b) CPM, prin notificarea în scris a Guvernului, poate să suspende imediat sau să rezilieze prezentul Acord sau Finanțarea CPM, în întregime sau parțial, precum și orice obligație legată de acestea, în cazul în care CPM determină că a apărut vreo circumstanță identificată de CPM ca bază pentru suspendare sau reziliere (în scris în adresa Guvernului sau plasată pe pagina web a CPM), care circumstanțe includ, dar nu se limitează la următoarele:

(i) Guvernul nu își respectă obligațiile care îi revin în temeiul prezentului Acord, AIP sau orice alt acord sau aranjament asumat de Guvern în legătură cu prezentul Acord sau cu Programul;

(ii) a avut loc un eveniment sau o serie de evenimente care, conform CPM, crează probabilitatea că Obiectivul programului sau Obiectivele proiectului nu vor fi atinse în timpul duratei Acordului sau că Guvernul nu va fi capabil să-și îndeplinească obligațiile care îi revin în conformitate cu prezentul Acord;

(iii) utilizarea Finanțării CPM sau continuarea implementării acestui Acord sau a Programului încalcă legislația sau politicile în vigoare ale Guvernului Statelor Unite ale Americii, indiferent dacă au putere juridică acum sau vor avea pe viitor;

(iv) Guvernul sau oricare altă persoană sau entitate care beneficiază de Finanțarea CPM sau folosește bunurile achiziționate, în întregime sau parțial, cu sprijinul Finanțării CPM este implicat în activități care vin în contradicție cu interesele de securitate națională ale Statelor Unite;

(v) a fost comis un act sau o omitere sau a avut loc un eveniment care ar face Republica Moldova neeligibilă pentru a primi asistența economică din partea Statelor Unite în conformitate cu Partea I a Actului privind asistența externă din 1961, cu modificările respective (22 U.S.C. 2151 și urm.), prin aplicarea oricărei prevederi a Actului privind asistența externă din 1961 sau orice alte prevederi legale;

(vi) Republica Moldova este clasificată ca țară de nivelul 3 în Raportul anual privind traficul de ființe umane al Departamentului de Stat al Statelor Unite;

(vii) Guvernul s-a angajat într-un model de acțiuni incompatibile cu criteriile utilizate pentru a determina eligibilitatea Republicii Moldova pentru a primi asistență în conformitate cu Actul FPM; sau

(viii) Guvernul sau altă persoană sau entitate care beneficiază de Finanțarea CPM sau folosește bunurile achiziționate, în întregime sau parțial, cu sprijinul Finanțării CPM este condamnată pentru delict ce țin de droguri sau a fost implicată în traficul de droguri.

(c) Toate debursările vor înceta odată cu expirarea, suspendarea sau rezilierea prezentului Acord, *cu condiția* că CPM poate permite utilizarea Finanțării CPM în conformitate cu prezentul Acord și AIP, pentru a achita (i) cheltuieli pentru bunuri, lucrări sau servicii care sînt suportate în mod corespunzător în cadrul sau în scopul realizării Programului, pînă la expirarea, suspendarea sau rezilierea prezentului Acord, și (ii) cheltuieli rezonabile (inclusiv cheltuieli administrative) suportate în mod corespunzător în legătură cu finalizarea Programului în termen de 120 (una sută douăzeci) zile de la expirarea, suspendarea sau rezilierea prezentului Acord, atîta timp cît, în corespundere cu punctele (i) și (ii) de aici solicitarea de a efectua aceste cheltuieli este prezentată în termen de 90 (nouăzeci) zile de la expirare, suspendare sau reziliere.

(d) În conformitate cu secțiunea 5.1(c), la expirarea, suspendarea sau rezilierea prezentului Acord, (i) orice sumă din Finanțarea CPM nedebursată de CPM în corespundere cu Acordul și AIP va fi automat eliberată de orice obligație în legătură cu prezentul Acord, și (ii) orice sumă din Finanțarea CPM debursată în Contul autorizat de CPM, dar care n-a fost utilizată pînă la expirarea, suspendarea sau rezilierea prezentului Acord, plus dobînda acumulată la aceasta vor fi returnate CPM în termen de 30 (treizeci) zile după ce Guvernul va primi o solicitare de returnare de la CPM; *cu condiția* că dacă acest Acord este suspendat sau reziliat parțial, CPM poate solicita o rambursare doar pentru suma din Finanțarea CPM alocată pentru partea suspendată sau reziliată. Pentru evitarea oricărui dubiu, dobînda se va acumula din data încălcării și va fi calculată la rata de 10 ani a Titlului Trezoreriei SUA dominantă la sfîrșitul zilei de lucru în Washinton la data cererii de plată a CPM.

(e) CPM poate să restabilească orice Finanțare CPM suspendată sau reziliată în cadrul acestui Acord, dacă CPM constată că Guvernul sau o altă persoană sau entitate relevantă și-a luat angajamentul de a corecta orice condiție pentru care a fost suspendată sau reziliată Finanțarea CPM.

Secțiunea 5.2 Restituirile; Încălcările.

(a) În cazul în care Finanțarea CPM, dobînda sau cîștigurile la aceasta, sau orice bunuri procurate în întregime sau parțial din mijloacele Finanțării CPM este folosit pentru orice scopuri încălcînd condițiile prezentului Acord sau AIP, inclusiv, dar care nu se limitează la, încălcarea Îndrumărilor Programului, atunci CPM poate cere Guvernului să restituie CPM în dolari SUA valoarea Finanțării CPM, dobînda, veniturile sau bunurile utilizate în mod incorect, plus dobînda, în termen de 30 (treizeci) zile de la primirea de către Guvern a cererii de rambursare a CPM. Pentru evitarea oricărui dubiu, dobînda se va acumula din data încălcării și va fi calculată la rata de 10 ani a Titlului Trezoreriei SUA dominantă la sfîrșitul zilei de lucru în Washinton la data cererii de plată a CPM. Guvernul nu va utiliza Finanțarea CPM, veniturile din aceasta sau Activele Programului pentru a efectua această plată.

(b) Indiferent de orice altă prevedere a acestui Acord sau a oricărui alt acord cu sens contrar, dreptul CPM în conformitate cu secțiunea 5.2 pentru o restituire se va extinde pe durata Acordului și pe o perioadă de (i) 5 (cinci) ani după aceea sau (ii) 1 (un) an din momentul aducerii la cunoștința CPM a unei astfel de încălcări, în dependență de care din acestea are loc mai tîrziu.

Secțiunea 5.3 Valabilitatea. Responsabilitățile Guvernului stipulate în secțiunile 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 3.7, 3.8, 5.1(c), 5.1(d), 5.2, 5.3, 6.2 și 6.4, ale prezentului Acord vor rămâne în vigoare după expirarea, suspendarea sau rezilierea prezentului Acord.

ARTICOLUL 6.

ANEXE LA ACORDUL COMPACT; AMENDAMENTE; LEGEA APLICABILĂ

Secțiunea 6.1 Anexele. Fiecare anexă la prezentul Acord constituie o parte integrantă din prezentul și referințele la „Anexă” înseamnă o anexă la prezentul Acord, cu excepția cazului când s-a stabilit altfel în mod expres.

Secțiunea 6.2 Amendamentele.

(a) Părțile pot modifica prezentul Acord doar printr-un acord scris semnat de Reprezentanții principali.

(b) Fără a modifica prezentul Acord în mod oficial, prin prezentul Guvernul recunoaște și este de acord cu aceea că Părțile, prin intermediul Reprezentantului principal, în cazul Republicii Moldova sau a Reprezentantului principal, sau, oricărui Reprezentant adițional, în cazul CPM, după caz, pot conveni în scris asupra modificării oricărei anexe la acest Acord pentru a (i) suspenda, rezilia sau modifica orice proiect descris în anexa I (fiecare, un „**Proiect**” și împreună, „**Proiectele**”) sau a crea un nou proiect, (ii) schimba alocarea fondurilor între Proiecte, activitățile Proiectului, sau orice activitate din cadrul administrării sau monitorizării și evaluării Programului sau între un Proiect identificat la semnarea acestui Acord și un proiect nou, (iii) modifica condițiile secțiunii B.3 din anexa I, sau (iv) adăuga, elimina sau scuti de orice condiție descrisă în anexa IV, *cu condiția ca* orice modificare de acest fel (1) să fie compatibilă din toate punctele de vedere cu Obiectivul Programului, (2) să nu permită ca suma Finanțării Programului să depășească valoarea totală specificată în secțiunea 2.1 din acest Acord (după cum poate fi modificată prin acțiunea secțiunii 2.2(e) a prezentului Acord), (3) să nu permită ca suma Finanțării implementării Programului Compactului să depășească valoarea totală specificată în secțiunea 2.2(a) a prezentului Acord, (4) să nu permită ca responsabilitățile Guvernului sau contribuția resurselor să fie mai mici decât se specifică în acest Acord, (5) să nu prelungească durata Acordului, și (6), în cazul unei modificări pentru a schimba alocările de fonduri între Proiecte sau crearea unui nou Proiect, să nu afecteze material în mod negativ orice activitate din cadrul administrării sau monitorizării și evaluării Programului.

(c) Orice modificare a oricărei anexe la prezentul Acord efectuată în conformitate cu secțiunea 6.2(b) sau orice modificare a oricărei prevederi a prezentului Acord conform secțiunii 6.2(a) va fi obligatorie pentru Guvern fără a fi nevoie de acțiuni ulterioare din partea Guvernului, orice acțiuni parlamentare ulterioare sau satisfacerea oricăror cerințe interne suplimentare ale Republicii Moldova.

Secțiunea 6.3 Incoerențele. În caz de conflict sau incoerență între:

(a) orice anexă la prezentul Acord și oricare din articolele de la 1 până la 7, articolele de la 1 până la 7 vor prevala; sau

(b) acest Acord și oricare alt acord dintre Părți în ceea ce privește Programul, acest Acord va prevala.

Secțiunea 6.4 Legea aplicabilă. Acest Acord reprezintă un acord internațional și ca astfel va fi reglementat în conformitate cu principiile dreptului internațional.

Secțiunea 6.5 Instrumentele adiționale. Orice referință la activitățile, obligațiile sau drepturile întreprinse sau existente în cadrul sau în realizarea acestui Acord sau în limbaj similar va include activitățile, obligațiile și drepturile întreprinse sau cele existente în cadrul sau în realizarea oricărui acord, document sau instrument care se referă la acest Acord și la Program.

Secțiunea 6.6 Referințele la pagina web a CPM. Orice referință în prezentul Acord, AIP sau orice alt acord încheiat în legătură cu Programul Compact, la un document sau informație disponibilă sau notificată prin plasarea pe pagina web a CPM se va considera o referință la un astfel de document sau informație, care poate fi actualizat sau substituit periodic pe pagina web a CPM.

Secțiunea 6.7 Referințele la legi, regulamente, politici și îndrumare. Fiecare referință din acest Acord, AIP sau orice alt acord încheiat în legătură cu acest Acord, la o lege, regulament, politică, îndrumar sau document similar (care include, dar nu se limitează la Îndrumarele Programului) va fi interpretată ca o referință la o asemenea lege, regulament, politică, îndrumar sau document similar, care poate suporta periodic modificări, revizuiri, substituirii sau extinderi și va include orice lege, regulament, politică, îndrumar sau document similar emis în conformitate cu sau altfel aplicabil sau legată de asemenea lege, regulament, politică, îndrumar sau document similar.

Secțiunea 6.8 Statutul CPM. CPM este o corporație a Guvernului Statelor Unite ale Americii care acționează în numele Guvernului Statelor Unite ale Americii întru implementarea acestui Acord. CPM și Guvernul Statelor Unite nu poartă nici o răspundere în contextul prezentului Acord, Acordului de implementare a Programului sau oricărui acord conex, dispun de imunitate față de orice acțiune sau proces care decurge din, sau se referă la oricare din documentele de mai sus și Guvernul prin prezentul renunță la și scutește de orice pretenții cu privire la asemenea răspundere. În problemele care rezultă din sau au legătură cu acest Acord, Acordul de implementare al Programului sau orice acord conex, nici CPM, nici Guvernul Statelor Unite nu vor fi subiect al jurisdicției instanțelor judecătorești din Republica Moldova sau altor jurisdicții sau oricărui altor organe.

Secțiunea 6.9 Duplicatele: Expedierea în formă electronică.

(a) Duplicatele. Semnăturile la acest Acord, la Acordul de Implementare a Programului și orice modificări la aceste acorduri care au fost executate ca instrumente pentru a fi semnate de ambele Părți, vor fi semnate pe aceeași pagină. Oricare alte documente ce rezultă din prezentul Acord, pot fi semnate în unul sau mai multe exemplare. Astfel de duplicate după transmitere și luate împreună vor constitui un singur document.

(b) Expedierea în formă electronică. O semnătură la acest Acord, la Acordul de Implementare a Programului și la orice modificări la aceste acorduri va fi o semnătură originală. În ceea ce privește toate celelalte documente care rezultă din prezentul Acord, o semnătură expedită prin fax sau prin poșta electronică în conformitate cu secțiunea 4.1 a acestui Acord va

fi considerată semnătură originală și va fi obligatorie pentru Partea care expediază o asemenea semnătură, și astfel Părțile renunță la orice obiecție în ceea ce privește asemenea semnătură sau la valabilitatea documentului, certificatului, avizului, instrumentului sau acordului pe baza puterii juridice, valabilității sau aplicabilității semnăturii numai pe motivul că este primită prin fax sau în formă electronică.

ARTICOLUL 7. INTRAREA ÎN VIGOARE

Secțiunea 7.1 Cerințe interne. Înainte ca prezentul Acord să intre în vigoare, Guvernul va întreprinde în timp util măsurile pentru obținerea ratificării acestui Acord de către Parlamentul Republicii Moldova. Părțile înțeleg că după intrarea lui în vigoare, acest Acord va prevala asupra legilor Republicii Moldova.

Secțiunea 7.2 Precondițiile intrării în vigoare. Înainte ca prezentul Acord să intre în vigoare:

- (a) AIP trebuie semnat de către Părțile implicate;
- (b) Guvernul trebuie să expedieze în adresa CPM:
 - (i) opinia legală din partea Ministrului de Justiție al Republicii Moldova (sau a altui reprezentant juridic al Guvernului acceptabil pentru CPM), acceptabilă pentru CPM ca formă și conținut; și
 - (ii) copii complete și legalizate ale tuturor decretelor, legilor, regulamentelor sau altor documente guvernamentale cu privire la cerințele interne ale Guvernului pentru ca acest Acord să intre în vigoare și satisfacerea cerințelor din secțiunea 7.1, pe care CPM le poate plasa pe pagina web a CPM sau să le pună la dispoziția publicului în alt mod; și
- (c) CPM trebuie să determine ca după semnarea prezentului Acord, Guvernul să nu fie angajat în nici o acțiune sau omisiune care ar fi inconsistentă cu criteriile de eligibilitate pentru Finanțarea CPM.

Secțiunea 7.3 Data intrării în vigoare. Acordul Compact va intra în vigoare la data ultimei scrisori din schimbul de scrisori între Reprezentanții principali care să confirme că fiecare Parte a finalizat cerințele sale interne pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord și că au fost îndeplinite condițiile prevăzute în secțiunea 7.2.

Secțiunea 7.4 Durata Acordului. Acordul va rămâne în vigoare timp de 5 (cinci) ani de la data intrării sale în vigoare, cu excepția cazului în care își va înceta acțiunea mai devreme în conformitate cu secțiunea 5.1 („*Durata Acordului*”).

Secțiunea 7.5 Aplicarea provizorie. Din momentul semnării prezentului Acord și până când acesta va intra în vigoare în conformitate cu secțiunea 7.3, Părțile vor aplica provizoriu condițiile acestui Acord și AIP; *cu condiția* că Finanțarea Programului nu va fi pusă la dispoziție sau debursată înainte ca acest Acord să intre în vigoare.

PAGINA CU SEMNĂTURI URMEAZĂ PE PAGINA URMĂTOARE

ÎN CONFIRMAREA ACESTUIA, subsemnații, autorizați corespunzător de către Guvernele lor respective, au semnat acest Acord.

Semnat la Washington, la 22 ianuarie 2010 numai în limba engleză.

STATELE UNITE ALE AMERICII, PRIN
INTERMEDIUL CORPORAȚIEI
PROVOCĂRILE MILENIULUI

REPUBLICA MOLDOVA

/ S /

Numele: Daniel W. Yohannes
Funcția: Director Executiv

/ S /

Numele: Iurie Leancă
Funcția: Viceprim-ministru, Ministrul
afacerilor externe și integrării europene

**PAGINA CU SEMNĂTURI A ACORDULUI COMPACT SEMNAT ÎNTRE
STATELE UNITE ALE AMERICII, PRIN INTERMEDIUL
CORPORAȚIEI PROVOCĂRILE MILENIULUI ȘI REPUBLICA MOLDOVA**

ANEXA I

DESCRIEREA PROGRAMULUI

Anexa I descrie Programul pe care îl va sprijini Finanțarea CPM în Republica Moldova pe durata Acordului Compact.

A. PREZENTAREA GENERALĂ A PROGRAMULUI

1. Contextul și procesul consultativ.

Cu o populație de aproximativ 3,8 milioane de locuitori, Republica Moldova a fost declarată eligibilă pentru asistența Compact a CPM în 2006. Guvernul a mobilizat o echipă de consultanți pentru a efectua o analiză empirică a principalelor constrângeri în calea creșterii economice. Această analiză a constrângerilor a servit drept bază pentru două runde de consultări naționale prin intermediul întâlnirilor reprezentative regionale, precum și a numeroase întâlniri cu grupuri mai mici ale părților cointeresate. În urma acestor consultări, în februarie 2008, Guvernul a prezentat o propunere Compact. Pe lângă consultările naționale, atât Guvernul, cât și entitățile angajate de către CPM au desfășurat consultări specifice proiectelor, ca parte a evaluării impactului social și de mediu. Aceste forumuri publice au inclus consultări cu principalele părți cointeresate, inclusiv: funcționari ai administrației publice locale, angajați ai agențiilor guvernamentale de nivel regional și național, reprezentanți ai societății civile, organizații neguvernamentale sociale și de mediu, precum și persoane locale cointeresate, pentru evaluarea proiectelor propuse, exprimarea îngrijorărilor și formularea recomandărilor cu privire la elaborarea proiectelor pentru sporirea beneficiilor și reducerea impactului negativ de pe urma implementării proiectului. Aceste recomandări trebuie să fie incluse în detalierea proiectelor pentru a răspunde mai bine nevoilor comunității. În plus, Guvernul și CPM au lucrat cu un grup consultativ de reprezentanți ai sectorului public și privat din sectorul agricol.

Agricultura a fost temelia economiei moldovenești, Republica Moldova servind anterior drept un important exportator de agricultură performantă în țările Uniunii Sovietice. După destrămarea Uniunii Sovietice, Republica Moldova și-a pierdut poziția de exportator principal de produse proaspete, iar sistemele sale de irigare extinse și lanțul frigorific post-recoltare au ajuns într-o stare deplorabilă.

Reformele necesare pentru a atrage investiții private și de la donatori în agricultură au evoluat lent. Ca urmare, agricultura Republicii Moldova suferă din cauza productivității scăzute, contribuind la ratele înalte ale sărăciei rurale. Cu toate acestea, cu solurile sale fertile, sezonul relativ lung de vegetație și apropierea atât de Uniunea Europeană, cât și de piețele fostei Uniuni Sovietice, Republica Moldova dispune de multe dintre condițiile necesare pentru a redeveni competitivă în ceea ce privește agricultura performantă. Principalele constrângeri cu care se confruntă producătorii moldoveni sînt: lipsa unui sistem fiabil de alimentare cu apă, lipsa de finanțare, lipsa accesului la piețe și tehnologii și lipsa de know-how. Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă va aborda aceste constrângeri.

Calitatea rețelei de drumuri din Republica Moldova este grav deteriorată și a fost menționată în repetate rînduri drept o constrîngere critică pentru creșterea economică, impactul căreia se răsfrînge asupra întregii țări, pe motiv că economia țării depinde în mare măsură de transportul rutier. Proiectul Reabilitarea Drumurilor va aborda această constrîngere.

2. Obiectivul Programului.

Obiectivul Programului este de a spori veniturile prin sporirea productivității agricole și extinderea accesului la piețe și servicii prin intermediul unor drumuri mai bune. Programul constă din Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă și Proiectul Reabilitarea Drumurilor, după cum este descris în continuare în anexa I.

3. Protecția mediului și socială.

Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă și Proiectul Reabilitarea Drumurilor vor fi implementate în conformitate cu Îndrumarul CPM privind mediul înconjurător și Îndrumarul CPM privind mediul înconjurător și aspectele sociale, postate ocazional pe site-ul CPM sau disponibile în altă formă pentru Guvern („*Politica de gen a CPM*”), și orice strămutare va fi efectuată în conformitate cu cele mai bune standarde internaționale de strămutare, bazate pe Politica operațională a Băncii Mondiale privind strămutarea involuntară care este în vigoare din iulie 2007 (“*OP 4.12*”) și în conformitate cu procedurile aprobate de CPM. Guvernul, de asemenea, va asigura conformarea Proiectelor cu toată legislația națională privind mediul înconjurător și regulamentele, licențele și permisele naționale cu privire la mediu, cu excepția cazului în care această conformare ar fi în contradicție cu prezentul Acord. Guvernul va: (a) coopera cu orice analiză a mediului în desfășurare sau, în caz de necesitate, va întreprinde și va finaliza orice analiză suplimentară cu privire la mediu, solicitată de CPM sau în conformitate cu legislația Republicii Moldova, (b) va implementa, spre satisfacția CPM, măsurile de atenuare a consecințelor pentru mediu și sociale identificate în această analiză a mediului, și (c) își va lua angajamentul de a finanța atenuarea consecințelor pentru mediu, (inclusiv costurile de strămutare) adăugător la Finanțarea CPM care nu este prevăzută în mod expres în buget pentru orice Proiect.

Pentru sporirea impactului social pozitiv al Proiectelor, soluționarea problemelor sociale și de gen, cum ar fi traficul de ființe umane, munca copiilor și munca forțată, și HIV/SIDA, și asigurarea conformității cu Politica privind egalitatea de gen a CPM, FPM-Moldova trebuie: (i) să elaboreze un plan amplu social și de integrare a genurilor care, cel puțin, să identifice abordări pentru consultări semnificative, regulamentare și cuprinzătoare cu femei și alte grupuri vulnerabile/reprezentate insuficient; consolideze concluziile și recomandările analizelor de gen și sociale caracteristice Proiectelor, și să stabilească strategii de incorporare a rezultatelor analizelor de gen și celor sociale în Proiectul final, după caz; și (ii) să asigure, prin monitorizare și coordonare pe parcursul implementării faptul că activitățile finale ale proiectelor, documentele de tender de construcții și planurile de implementare corespund cu și includ rezultatele analizei de gen și sociale și corespund planului de integrare a genurilor și socială.

B. DESCRIEREA PROIECTELOR

Mai jos este prezentată o descriere a fiecărui Proiect pe care îl va implementa Guvernul sau va dispune să fie implementat, utilizând Finanțarea CPM pentru a realiza Obiectivul respectiv al Proiectului. De asemenea, sînt descrise activitățile concrete ce vor fi întreprinse în cadrul fiecărui proiect (pentru fiecare “*Activitate*”), inclusiv subactivitățile.

1. Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă.

- (a) Rezumatul Proiectului și Activitățile.

Obiectivele Proiectului Tranziția la Agricultură Performantă sînt: (i) sporirea veniturilor rurale prin stimularea creșterii în agricultura performantă prin irigare și (ii) catalizarea viitoarelor investiții în agricultura performantă prin stabilirea unui model de succes și durabil al sistemului de irigare și al managementului resurselor de apă, precum și a unui mediu instituțional și de politici favorabil pentru agricultura irigată.

Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă constă din patru activități de consolidare integrate care, atunci cînd sînt implementate împreună, abordează principalele constrîngeri cu care se confruntă producătorii moldoveni: lipsa unui sistem fiabil de alimentare cu apă, lipsa de finanțare, lipsa accesului la piețe și tehnologii și lipsa de know-how (**“Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă”**). Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă va spori capacitatea și dorința agricultorilor de a efectua tranziția la o producere de valoare mai înaltă a fructelor și legumelor. Prin soluționarea constrîngerilor de infrastructură și instituționale/de piață, Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă va rupe cercul vicios al serviciilor necalitative de aprovizionare cu apă, al veniturilor scăzute din tarifele la apă, al insuficienței investițiilor în întreținerea sistemului de irigare și investițiilor reduse ale fermierilor în agricultura performantă (care rezultă în venituri agricole mici). Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă oferă o primă oportunitate de a demara un set de reforme instituționale și de management, împreună cu reabilitarea infrastructurii atît de necesară, ceea ce va pregăti platforma pentru investițiile viitoare și va oferi Republicii Moldova posibilitatea de a beneficia de avantajul său comparativ natural în agricultură.

Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă va: (i) reabilita pînă la 11 sisteme de irigare care acoperă o suprafață de comandă de pînă la aproximativ 15,500 hectare (**“Activitatea Reabilitarea Sistemelor Centralizate de Irigare”**); (ii) acorda asistență tehnică și dezvoltă capacitățile de a (1) sprijini transferul legal al managementului și operării sistemelor reabilite de CPM de la Guvern la Asociațiile Utilizatorilor de Apă (**“AUA”**), (2) va îmbunătăți managementul resurselor de apă, inclusiv prin crearea unui sistem modern de drepturi de utilizare a apei, și (3) va asigura cadrul juridic și instituțional necesar pentru investiții private și/sau din partea donatorilor în sectorul de irigare (**“Activitatea Reforma Sectorului de Irigare”**); (iii) va acorda finanțare pe termen lung și asistență tehnică pentru a sprijini investițiile în agricultura performantă ale agricultorilor și antreprenorilor rurali (**“Activitatea Accesul la Finanțare în Agricultură”**); și (iv) va oferi sprijin în dezvoltarea pieței și asistență tehnică și instruire pentru a ajuta producătorii și afacerile agricole să acceseze mai bine piețele de produse de valoare înaltă, va sprijini tranziția la agricultura performantă la nivel de producere și post-recoltare și va promova practicile agricole durabile (**“Activitatea Creșterea Vânzărilor în Agricultură Performantă”**), aceasta din urmă fiind întreprinsă în colaborare cu și administrată de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (**“USAID”**).

Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă constă în următoarele activități:

(i) Activitatea Reabilitarea Sistemelor Centralizate de Irigare.

Cea mai mare parte a infrastructurii de irigare din Republica Moldova ce aparține Guvernului necesită a fi reabilitată pentru a readuce sistemele în stare funcțională. Finanțarea CPM va fi folosită pentru a reabilita pînă la 11 sisteme pentru a furniza în mod fiabil apă pentru activitățile agricole din zonele de comandă ale acestora. 11 sisteme eligibile pentru reabilitare au studiile de fezabilitate finisate și sînt enumerate mai jos, împreună cu numerele lor de sistem, după cum au fost identificate în propunerea inițială a Guvernului către CPM:

1. Chircani-Zîrnești (6-6)

2. Blindești (3-2)
3. Grozești (3-6)
4. Leova Sud (5-4)
5. Cahul (6-9)
6. Jora de Jos (11-6)
7. Lopatna (11-7)
8. Coșnita (12-3)
9. Criuleni (14-2)
10. Puhăceni (14-11)
11. Roșcani (14-13)

La modul practic, în sistemele menționate ce vor fi reabilitate, finanțarea CPM va sprijini:

(1) **Activități de construcție:** Aceste costuri pot include, fără limitare, reparații simple și/sau înlocuirea pompelor, supapelor, sistemelor de conducte și auxiliare, prizelor de apă, echipamentului electric și de control, a clădirilor stațiilor de pompare, reparația bazinelor, precum și instalarea componentelor de sistem noi, după necesitate.

(2) **Activități ce nu țin de construcții:** Aceste costuri pot include, fără limitare, studiile, supravegherea construcției, procurarea echipamentului AUA, atenuarea consecințelor sociale și de mediu (inclusiv compensarea strămutării permanente sau temporare care are legătură cu construcția) și alte costuri ce țin de managementul proiectului și asistența tehnică ce urmează a fi suportate în legătură cu Activitatea de reabilitare a sistemelor centralizate de irigare.

(ii) Activitatea Reforma Sectorului de Irigare.

Activitatea Reforma Sectorului de Irigare are ca scop: (1) crearea unui mediu favorabil și a capacității instituționale necesare pentru a asigura managementul eficient (gestionare, întreținere și finanțare) al sistemelor de irigare reabilitate (astfel, asigurând o durabilitate mai mare a acestora); și (2) consolidarea capacității Republicii Moldova de a gestiona resursele sale limitate de apă în condițiile creșterii cererii pentru apă și ale efectelor așteptate ale schimbării climatice.

CPM și Guvernul sînt de acord cu faptul că reformele instituționale și ale politicilor axate pe sectorul centralizat de irigare sînt necesare pentru a maximaliza durabilitatea și impactul proiectului. Activitatea Reforma Sectorului de Irigare va transfera responsabilitatea de gestionare a sistemelor de irigare reabilitate cu ajutorul Finanțării CPM de la Guvern la utilizatori prin stabilirea și consolidarea capacității din cadrul AUA. Drept o condiție necesară pentru succesul transferului managementului și responsabilităților de întreținere și operare către AUA, în Republica Moldova este necesară o nouă lege AUA acceptabilă pentru CPM ("**Legea AUA**"), pentru a oferi o bază juridică solidă atât pentru procesul de transfer, cât și pentru însăși AUA în gestionarea sistemelor. Guvernul va asigura aprobarea unei noi legi a apei care ar fi acceptabilă pentru CPM ("**Legea apei**") ce va oferi drepturi de folosire a apei mai sigure și de durată și cadrul de eliberare a autorizațiilor de folosire a apei, sisteme de gestionare a resurselor de apă îmbunătățite și modernizate la nivelul bazinului hidrografic.

Activitatea Reforma Sectorului de Irigare constă din două subactivități: (1) crearea și implementarea aranjamentelor instituționale îmbunătățite pentru operarea și întreținerea infrastructurii reabilitate de irigare ("**Subactivitatea Transfer al Managementului Irigării**"), și (2) o abordare globală a gestionării apei pentru a mări capacitatea Guvernului de a asigura

că resursele de apă sînt gestionate în mod eficient pe termen lung (“***Subactivitatea Managementul Bazinelor Hidrografice***”).

(1) Subactivitatea Transfer al Managementului Irigării.

Principalele obiective ale Subactivității Transfer al Managementului Irigării sînt: (A) crearea unor AUA pe deplin funcționale cu capacitatea de a gestiona și menține eficient sistemele reabilite; și (B) transferul legal al responsabilităților de management de la Guvern la acele AUA prin acorduri de transfer al managementului („*ATM*”).

Finanțarea CPM va sprijini asistența tehnică și instruirea pentru a: (A) contribui la formarea AUA într-o manieră corespunzătoare Legii AUA și celor mai bune practici ale entităților care oferă servicii de alimentare cu apă durabile din punct de vedere financiar și operațional; (B) consolida capacitatea în cadrul AUA pentru a exercita responsabilitatea de operare și întreținere a sistemelor reabilite, (C) sprijini crearea unui mediu juridic care ar permite AUA să exercite această responsabilitate (Legea AUA, Legea apei cu drepturi de utilizare a apei pe termen lung, și ATM obligatorii care să fie în deplină conformitate cu legislația Republicii Moldova) și (D) asista și sprijini Guvernul, ca posesor legal al infrastructurii de irigare, în negocierea și semnarea ATM specifice de sistem care în mod legal transferă responsabilitățile de management al irigării la AUA pentru toate sistemele reabilite.

(2) Subactivitatea Managementul Bazinelor Hidrografice.

Managementul resurselor de apă este vital pentru durabilitatea agriculturii irigate și pentru dezvoltarea neagricolă pe termen lung a Republicii Moldova. Cererea în creștere de apă și preocupările legate de schimbările climaterice și frecvența în creștere a secetei și inundațiilor solicită o planificare mai bună a resurselor de apă și drepturi sigure de alimentare cu apă. Scopul acestei Subactivități este de a ajuta Guvernul să îmbunătățească managementul resurselor de apă și să evalueze disponibilitatea ulterioară a apei cu scopul de a promova creșterea durabilă în sectorul agricol. În special, Subactivitatea va: (A) sprijini implementarea unei Legi cu privire la apă și elaborarea reglementărilor secundare care ar instituționaliza un sistem modern de drepturi sigure pe termen lung la apă și managementul bazinelor hidrografice, (B) oferi suport instituțional și echipament (sisteme informaționale geografice, baze de date și instrumente de suport al deciziilor) Guvernului pentru a îmbunătăți capacitatea acestuia de monitorizare a calității și cantității apei și de eliberare a certificatelor de asigurare cu apă în temeiul Legii cu privire la apă și a sistemului de management al bazinelor hidrografice, și (C) mări capacitățile instituționale ale Guvernului pentru a implica părțile cointeresate în planificarea participativă și managementul resurselor de apă printr-un sistem de consilii de administrare a bazinelor și subbazinelor și planurilor de management.

(iii) Activitatea Acces la Finanțare în Agricultură.

Obiectivul Activității Acces la Finanțare în Agricultură este de a oferi finanțare pe termen lung necesară pentru a sprijini creșterea investițiilor în cadrul lanțului valoric pentru a facilita tranziția la agricultura performantă, cu un accent deosebit pe deservirea agricultorilor și întreprinderilor ce activează în cadrul sistemelor de irigare preconizate pentru reabilitare. Sortarea și ambalarea îmbunătățită a produselor și capacitatea de a mări perioada de producere și comercializare pot ajuta producătorii moldoveni să devină mai competitivi pe piețele interne și de export și să-și vîndă producția la un preț mai mare. Cu toate acestea, practic fără surse interne de finanțare pe termen lung și capacități reduse de accesare a piețelor financiare internaționale, instituțiilor financiare din Republica Moldova, în mare

măsură, le lipsește capacitatea de a acorda împrumuturi pentru investiții în lanțul valoric al agriculturii performante pentru perioade mai lungi de trei ani.

Activitatea Acces la Finanțare în Agricultură va fi inițiată ca activitate pilot, care va fi evaluată printr-o evaluare independentă a impactului. Evaluarea impactului va implica probabil unele refuzuri de acordare a creditului în cadrul Activității unor debitori eligibili aprobați, posibil că la întâmplare. Decizia finală, fie de a extinde sau a suspenda activitatea Programului, va fi luată în conformitate cu AIP și va asigura că activitatea, dacă va fi extinsă, va avea o rată de recuperare economică de 12 procente determinată de modelul CPM pentru Activitatea Acces la Finanțare în Agricultură în consultare cu FPM-Moldova, sau o rată acceptabilă pentru CPM, dat fiind nivelul de “suplimentare” a investițiilor identificate în cadrul proiectului pilot, și după alți parametri cunoscuți și costuri de activitate la momentul acestei revizui.

Activitatea Acces la Finanțare în Agricultură constă din două subactivități: (1) finanțarea pe termen lung pentru a sprijini creșterea investițiilor în lanțul valoric al agriculturii performante (“*Facilitatea de Creditare Post-Recoltare în Agricultura Performantă*”), și (2) suportul serviciilor de dezvoltare a investițiilor bazate pe cerere (“*Servicii Dezvoltarea Investițiilor*”).

(1) Subactivitatea Facilitatea de Creditare Post-Recoltare în Agricultura Performantă.

Obiectivul subactivității Facilitatea de Creditare Post-Recoltare în Agricultura Performantă va acorda împrumuturi la termen (de la trei până la șapte ani) prin instituțiile financiare participante (“*IFP*”) pentru a finanța investițiile în lanțul valoric post-recoltare. Acesta va fi gestionat de Directoratul Liniei de Creditare (“*DLC*”) care reprezintă o unitate de implementare a programelor din cadrul Ministerului Finanțelor creată de Banca Mondială pentru a supraveghea liniile de credit finanțate de donatori. Împrumuturile vor fi acordate pe bază de compensații reciproce (împrumuturile la IFP vor fi contrapuse și vor reflecta condițiile împrumuturilor IFP pentru debitorii finali). IFP își vor asuma toate riscurile de rambursare, cu angajamentul de a rambursa împrumuturile indiferent de performanța debitorilor finali. IFP vor lua deciziile lor proprii de aprobare, ținând cont de cerințele de eligibilitate specificate de FPM-Moldova și CPM în manualul de politici și proceduri post-recoltare al agriculturii de performanță. Avantajul principal al subactivității Facilitatea de Creditare Post-Recoltare în Agricultura Performantă nu este de a subvenționa creditarea de către instituțiile financiare sau investirea de către debitorii finali, ci de a oferi finanțare pe termen mai lung care altfel nu este disponibilă pe piețele financiare din Republica Moldova. O rată aproximativă de piață va fi stabilită și ajustată la creditele noi și cele existente la fiecare șase luni, în conformitate cu procesul și metodologia descrise în manualul de politici și proceduri post-recoltare al agriculturii de performanță. Întreaga listă de investiții eligibile va fi prezentată în manualul de politici și proceduri post-recoltare al agriculturii de performanță. Determinarea propriu-zisă a ratelor dobânzii se va face într-un mod corespunzător cu o primă pozitivă pentru acordarea unei finanțări pe termen lung și într-un mod în care prețurile împrumuturilor, în medie, nu vor fi stabilite mai mici semnificativ decât ratele de piață. CPM își rezervă dreptul de a revizui ratele în contextul condițiilor de piață în schimbare, dar nu va majora elementul de subvenție ca metodă de a mări debursările, fără o analiză independentă care ar arăta că acest lucru va duce la o sporire mai accentuată a investițiilor viabile. Debitorii nu vor fi limitați în investiții în zonele de irigare, adiacente la, sau care deservesc zonele de comandă de irigare ale CPM.

(2) Servicii Dezvoltarea Investițiilor.

Sprijinul destinat serviciilor de dezvoltare a investițiilor va fi acordat pe baza distribuirii costurilor în funcție de cerere prin intermediul prestatorilor moldoveni ai serviciilor de stimulare a investițiilor producătorilor, grupurilor de producători și antreprenori rurali care sînt cointeresați în elaborarea proiectelor de investiții post-recoltare și obținerea de împrumuturi pentru acestea prin intermediul subactivității Facilitatea de Creditare Post-Recoltare în Agricultura Performantă.

(iv) Activitatea Creștere a Vânzărilor în Agricultura Performantă.

Obiectivul Activității Creșterea Vânzărilor în Agricultura Performantă este de a mări veniturile agricultorilor prin creșterea vânzărilor de fructe și legume de valoare înaltă. Evaluările de piață efectuate pe parcursul procesului de elaborare a proiectului (și sprijinite de analizele altor donatori) au concluzionat că Republica Moldova poate avea un avantaj comparativ în producția agriculturii performante. Cu toate acestea, pentru a realiza acest avantaj comparativ și a concura pe piețele internaționale, producătorii care practică agricultură performantă din Republica Moldova și Guvernul vor trebui: (1) să caute mai insistent oportunități de export al produselor; (2) să dezvolte producerea și lanțul valoric post-recoltare; (3) să îmbunătățească mediul care să predisună și să creeze condiții care să ducă la o agricultură performantă (inclusiv prin reducerea restricțiilor privind soiurile noi de semințe și importul îngrășămintelor și echipamentului agricol) și (4) să sporească gradul de respectare de către Republica Moldova a standardelor sanitare și fitosanitare și abilitatea de a se conforma standardelor internaționale.

Pentru a simplifica implementarea și a spori eficiența, Finanțarea CPM va fi folosită pentru a extinde un proiect administrat de USAID planificat pentru dezvoltarea agricolă și a invita beneficiarii proiectului Tranziția la Agricultura Performantă, cum ar fi producătorii din cadrul sistemelor reabilitate și alți participanți ai lanțului valoric care sînt activi pe piețele agricole de valoare adăugată înaltă. În dependență de disponibilitatea finanțării, USAID intenționează să contribuie cu finanțare și să administreze și implementeze programul în numele FPM-Moldova și CPM. Finanțarea CPM va sprijini îndeosebi următoarele sarcini din cadrul lucrului comun al FPM-Moldova și USAID în cadrul activității Creșterea Vânzărilor în Agricultura Performantă:

(1) Subactivitatea Dezvoltarea și Extinderea Oportunităților de Piață pentru Agricultura Performantă a Republicii Moldova: Această Subactivitate se va concentra pe identificarea oportunităților de piață și înțelegerea cerințelor și specificațiilor cumpărătorului, avînd ca obiectiv creșterea vânzărilor la export și atragerea cumpărătorilor regionali și investițiilor din sectorul privat în Republica Moldova. Ca parte a procesului de facilitare a tranzacțiilor și promovare a Republicii Moldova ca sursă de agricultură performantă în regiune, vor fi elaborate și testate mai multe abordări pentru crearea unei rețele durabile și flexibile de cumpărători.

(2) Subactivitatea Instruire pentru Îmbunătățirea Producției și Satisfacerea Cerințelor Cumpărătorului: Această subactivitate va elabora un program care se va baza pe instruire la fața locului și în săli de studii pentru a ajuta participanții lanțului valoric, cu accent inițial pe producătorii și grupurile de producători, să înțeleagă mai bine și să satisfacă cerințele cumpărătorului; să reducă costurile de producere și comercializare; să capteze primele de preț și să sporească vânzările prin îmbunătățirea producției în cadrul agriculturii performante, post-recoltării și practicilor de comercializare. Instruirea va include

asistență agricultorilor pentru promovarea practicilor agricole durabile, în special, administrarea pesticidelor, precum și protecția solului și a apei. Prestatorii de servicii agricole din Republicii Moldova, împreună cu specialiștii de talie internațională în domeniu, vor implementa, la necesitate, un program de instruire gratuit, orientat atât spre beneficiarii sistemelor reabilite, cât și din afara acestora.

(3) Subactivitatea Asistență Tehnică Bazată pe Cerere pentru Îmbunătățirea Lanțului Valoric în Agricultură Performantă: Această Subactivitate este concepută pentru a sprijini sporirea investițiilor și îmbunătățirea performanței în lanțul valoric al agriculturii performante, cu accent preponderent pe infrastructura post-recoltare și pe echipamentul necesar pentru agricultorii care își sporesc producerea în cadrul agriculturii performante și pentru a le permite producătorilor, angrosiștilor și exportatorilor să rămână competitivi și să livreze produse proaspete (ambalate, depozitate și transportate în mod corespunzător) cumpărătorilor din ce în ce mai conștienți de calitate din Uniunea Europeană, Comunitatea Statelor Independente și celor de pe piețele interne cu amănuntul. Va fi organizat un grup aprobat anterior de prestatori de servicii locali și internaționali pentru a oferi consultanță personalizată și servicii de dezvoltare a afacerilor în bază competitivă, de partajare a costurilor.

(4) Subactivitatea Implementarea Recomandărilor pentru un Mediu mai Favorabil: Această sub-activitate va spori eforturile în desfășurare ale USAID și ale altor donatori orientate spre identificarea și implementarea reformelor de politici necesare în sectorul agricol, ce vor ameliora competitivitatea și vor spori sau păstra accesul la piețele de export. Această sarcină: (A) va oferi asistența tehnică pentru a sprijini Guvernul în adoptarea legislației și politicilor de implementare a reformelor care susțin agricultura performantă, cu atenție deosebită asupra îmbunătățirii accesului la (și reducerea tarifelor la import) semințe de calitate, îngrășăminte și alți factori de producție, inclusiv echipamentul legat de agricultura performantă; și (B) va stabili standarde, sisteme și proceduri ale normelor sanitare și fitosanitare pentru a sprijini exporturile și a reduce riscurile de interdicții la export prin îmbunătățirea strict direcționată a intensificării controalelor sanitare și fitosanitare din partea Guvernului, inclusiv cu echipamentul de laborator. În cadrul acestui component, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va trebui să ofere un spațiu de laborator sigur și renovat în condițiile acceptabile pentru USAID.

(b) Beneficiari.

Părțile planifică ca, pînă în anul 2029, cel puțin 124.000 persoane fizice sau 31.000 gospodării să beneficieze de pe urma activității Proiectului Tranziția la Agricultură Performantă. Beneficiarii Proiectului Tranziția la Agricultură Performantă includ gospodăriile cu proprietari sau acționari ai întreprinderilor agricole, fermieri sau proprietari de terenuri, producători și intermediari care investesc și activează în sectorul agricol de valoare înaltă și muncitori angajați în funcționarea exploatațiilor agricole în cadrul gospodăriilor agricole din zonele de comandă în care CPM va reabilita sistemele de irigare, precum și producători și afaceri agricole din afara sistemelor vizate pentru reabilitare care practică deja agricultură performantă.

Întreprinderile agricole din zonele sistemului centralizat de irigare urmează să se bucure de cea mai mare parte a beneficiilor de pe urma Proiectului Tranziția la Agricultură Performantă. Pînă la 3.100 gospodării agricole se preconizează să beneficieze de reabilitarea sistemelor centralizate de irigare. Trecerea de la agricultura neirigată la agricultura irigată în Republica Moldova poate mări profitabilitatea cu 200-500 procente la hectar, sau mai mult, în dependență de combinarea culturilor. În următorii 20 ani, gospodăriile sărace ar putea

realiza o creștere cumulativă a venitului echivalent cu veniturile agricole actuale pe trei ani, chiar și cu o presupusă adoptare treptată și parțială a irigațiilor. Persoanele angajate în muncă sezonieră vor beneficia, de asemenea, de pe urma Proiectului Tranziția la Agricultură Performantă. Se planifică ca cererea pentru munca sezonieră să crească pe măsură ce gospodăriile agricole trec de la cereale la culturi ale agriculturii performante mai laborioase. Un număr prognozat de 9.300 angajați, majoritatea cărora sînt săraci, vor obține creșterea veniturilor salariale grație cererii mai mari pentru muncile agricole din zonele sistemului centralizat de irigare. Proprietarii de terenuri, de asemenea, vor beneficia de creșterea productivității și a valorii terenurilor de îndată ce acestea vor avea acces la irigare. Se prognozează ca aproximativ 15.500 persoane care dau în arendă terenuri agricole să obțină venituri din arendă mai mari cu cel puțin 20 la sută.

Mai mult de 100 investitori post-recoltare vor beneficia în mod direct de accesul la Activitatea de finanțare a agriculturii. Activitatea de creștere a vânzărilor în agricultura performantă, care intenționează să utilizeze atât fondurile USAID, cât și Finanțarea CPM, va sprijini, în dependență de disponibilitatea finanțării, persoanele fizice din zonele sistemului centralizat de irigare, precum și un număr suplimentar de 2.000 producători ai agriculturii performante din afara zonelor acoperite de sistemul centralizat de irigare, dintre care cel puțin 1.300 producători se planifică să obțină venit suplimentar. În plus, îmbunătățirea politicilor și eforturile de a îmbunătăți normele sanitare și fitosanitare ale Activității Creșterea Vânzărilor în Agricultură Performantă se prognozează să mărească și să protejeze veniturile pentru toți producătorii agriculturii performante din Republica Moldova, estimați la 83.000 gospodării și 315.000 beneficiari în 2009.

(c) Atenuarea consecințelor sociale și de mediu.

Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă este clasificat ca fiind de “categoria A”, conform Îndrumarului CPM privind mediul înconjurător, deoarece el ar putea duce la un impact social și de mediu semnificativ, pe termen lung, direct, indirect și cumulativ, inclusiv asupra a două căi navigabile internaționale. Au fost inițiate evaluări ale impactului de mediu și social, care vor oferi informații pentru proiectarea detaliată a proiectului și vor stabili planuri de management al mediului și cadrul de politici de strămutare sau planuri de acțiuni ce urmează a fi implementate pe parcursul fazelor de construcție și exploatare ale proiectului.

Activitatea privind accesul la finanțare pentru agricultură va fi proiectată și realizată în conformitate cu cerințele stabilite în Îndrumarul CPM cu privire la mediul înconjurător pentru proiectele de “Categorie D” (intermediar financiar), care cer ca cererile de împrumut să fie verificate în prealabil în ceea ce privește impactul social și de mediu, ca parte a procesului de aprobare. Îndrumarul CPM cu privire la mediul înconjurător sub categoria D rezervă pentru CPM “dreptul de a stabili standarde de performanță suplimentare și cerințe de monitorizare pentru subproiecte de la caz la caz, în funcție de natura facilității intermediare”.

(d) Coordonarea cu donatorii.

CPM a coordonat minuțios cu cei mai activi doi donatori din sectorul agricol din Republica Moldova - USAID și Banca Mondială – Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă. CPM, de asemenea, a lucrat în strînsă colaborare cu Uniunea Europeană, Banca Mondială, Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare și Fondul Națiunilor Unite pentru Femei în aspectele sociale și de mediu precum managementul resurselor de apă și problemele de gen. În plus, misiunea Băncii Mondiale de la Chișinău, Republica Moldova, precum și specialiști sectoriali și regionali ai Băncii Mondiale din Washington au oferit contacte, studii, lecții învățate și recenzii neoficiale la toate etapele procesului, începînd cu

preocupările timpurii axate pe proprietatea funciară și problemele de consolidare. Contribuția și colaborarea dintre Banca Mondială și CPM au fost cele mai importante și influente în dezvoltarea accesului la finanțarea agricolă, transferul managementului în irigare, precum și componentele și intervențiile de securitate a produselor alimentare.

De asemenea, este semnificativ parteneriatul de succes dintre USAID, CPM și FPM-Moldova. USAID și CPM au lucrat împreună pentru a dezvolta un proiect comun conceput pentru a consolida experiența USAID de 15 ani în sectorul agricol și, în același timp, a sprijini investițiile semnificative în infrastructura de irigare ale CPM. În dependență de disponibilitatea finanțării, activitatea comună Creșterea Vânzărilor în Agricultură Performantă intenționează să ofere asistență tehnică și sprijin în dezvoltarea pieței necesare pentru a ajuta producătorii să treacă la soiuri de fructe și legume din agricultura performantă. Activitatea comună de creștere a vânzărilor în agricultura performantă, care va viza, dar nu se va limita la, suprafețele pe care va avea loc reabilitarea irigației de către CPM, este concepută pentru a pune accent pe promovarea oportunităților de piață în Republica Moldova și pe încurajarea investițiilor străine și ale sectorului privat în agricultura performantă. În dependență de disponibilitatea finanțării, USAID intenționează să contribuie la finanțarea Activității de Creștere a Vânzărilor în Agricultură Performantă, care vor fi administrate de USAID în numele FPM-Moldova. Această abordare comună se referă la și reduce îngrijorările privind capacitatea de implementare, oferind o mai bună implementare și supraveghere a proiectului și o utilizare mai eficientă a resurselor.

(e) Durabilitatea.

Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă este conceput ca un proiect complex care va mări veniturile agricultorilor și va rupe cercul vicios al serviciului nesatisfăcător de alimentare cu apă, veniturile scăzute din tariful la apă, insuficiența investițiilor în întreținerea sistemului de irigare și investițiile reduse ale agricultorilor în agricultura performantă. Fiecare din cele patru activități le susține pe celelalte în asigurarea durabilității proiectului și întărirea capacității instituțiilor locale și prestatorilor de servicii.

Activitatea Reforma Sectorului de Irigare și Subactivitatea Transfer al Managementului Irigației și Subactivitatea Managementul Bazinelor Hidrografice sînt destinate să asigure că sistemele de irigare centralizate reabilite (investițiile primare ale CPM în agricultura performantă) sînt exploatate în mod eficient și întreținute prin transferul de responsabilitate pentru operare și întreținere la AUA. O condiție pentru a începe reabilitarea acestor sisteme este adoptarea unei Legi AUA care va sprijini transferul legal al activelor deținute de Guvern la AUA. Legea AUA va cere ca membrii AUA să reprezinte cel puțin 50 la sută din utilizatori și 50 la sută din aria intenționată de deservire a AUA. Legea AUA, de asemenea, va împuternici AUA să stabilească și să colecteze taxe la apă suficiente pentru a acoperi costurile fixe ale acestora și să asigure stabilitatea financiară a sistemelor reabilite. Subactivitatea Managementul Bazinelor Hidrografice va oferi o abordare complexă în managementul resurselor de apă pentru a mări capacitatea Guvernului de a garanta că resursele de apă sînt gestionate în mod eficient pe termen lung.

Activitatea Acces la Finanțare Agricultură și Activitatea Creșterea Vânzărilor în Agricultură Performantă abordează necesitatea de a ameliora producția și lanțul valoric al agriculturii performante, pentru ca producătorii agriculturii performante din Republica Moldova să devină și să rămînă competitivi pe termen lung. Acestea vor promova, de asemenea, conservarea apei și solului, gestionarea integrată a pesticidelor și a altor practici agricole durabile. Ambele activități se bazează pe semnalele de pe piață și cererea din partea

participanților lanțului valoric, asigurând oferirea celor mai adecvate instruirii bine orientate și celei mai adecvate asistențe tehnice. Programele de asistență tehnică din ambele activități vor implica prestatori de servicii locali, ori de câte ori va fi posibil, și vor oferi instruire acestor prestatori locali de servicii în așa fel încât aceștia să poată servi piața în mod durabil după finalizarea Acordului. Facilitatea de Creditare Post-Recoltare în Agricultură Performantă este destinată să se extindă după finalizarea Acordului pentru a facilita eliberarea creditelor după finalizarea Acordului.

(f) Reforma regulatorie, juridică și a politicilor.

Reforma regulatorie este necesară pentru succesul Proiectului Tranziția la Agricultură Performantă. Publicarea în „Monitorul Oficial” a Legii AUA acceptabile pentru CPM, care va fi în vigoare nu mai târziu de trei luni din momentul publicării, este o condiție pentru semnarea contractului pentru studiile de proiectare detaliată a reabilitării sistemelor de irigare centralizate. Înregistrarea AUA pentru operarea și menținerea sistemelor centralizate de irigare ce vor fi reabilitate, precum și publicarea în „Monitorul Oficial” a Legii apelor acceptabilă pentru CPM sînt condiții pentru demararea contractului de achiziție a lucrărilor de construcție a sistemelor centralizate de irigare.

2. Proiectul Reabilitarea Drumurilor

(a) Rezumatul Proiectului și activitățile.

Obiectivele Proiectului Reabilitarea Drumurilor (“*Proiectul Reabilitarea Drumurilor*”) sînt de a: (i) spori veniturile populației locale prin reducerea costurilor la transport, bunuri și servicii; (ii) reduce pierderile economiei naționale care rezultă din starea deteriorată a drumurilor și (iii) reduce numărul de accidente rutiere prin îmbunătățirea condițiilor de trafic. Bazîndu-se pe Strategia națională de dezvoltare și Strategia infrastructurii de transport terestru (2008-2017), Proiectul Reabilitarea Drumurilor a fost elaborat cu ajutorul partenerilor externi din sectorul rutier (Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții, Comisia Europeană, precum și CPM, împreună “*Grup comun*”). Strategia recomandă reabilitarea traseului transnațional major ce traversează Republica Moldova de la nord la sud.

Proiectul Reabilitarea Drumurilor va îmbunătăți o parte a drumului M2¹ (“*M2*”), care reprezintă o autostradă principală, pornind din capitala Republicii Moldova, Chișinău, prin orașul Soroca, spre granița cu Ucraina și spre Kiev, capitala Ucrainei. Acest traseu conține fluxuri semnificative de trafic, servește drept o legătură importantă între Republica Moldova și Ucraina pentru traficul privat, de călători și comercial și a fost inclus de către Guvern în lista priorităților pentru reabilitare.

Proiectul Reabilitarea Drumurilor constă în următoarele:

(i) Activitatea Drumul M2.

Finanțarea CPM va fi utilizată pentru reabilitarea și îmbunătățirea unei porțiuni de 93 km ai M2, începînd de lîngă Sărăteni din capătul de sud și terminînd la intersecția cu drumul R7 la vest de Drochia (intersecția “Drochia”) la capătul de nord (“Activitatea Drumul M2”).

¹ După cum este referit, drumul M2 include aproximativ 9km din drumul R7

Finanțarea CPM va fi, de asemenea, utilizată pentru a înlocui sau îmbunătăți structurile asociate din cadrul acestui segment M2, așa ca podurile, sistemele de drenaj și podețele, cu scopul de a îmbunătăți întreținerea și siguranța drumului. Se așteaptă ca îmbunătățirea drumului M2 să reducă costurile de operare ale vehiculelor, să reducă timpul călătoriei, să modifice cheltuielile de întreținere, să ducă la o creștere a valorii mărfurilor transportate și să ducă la creșterea frecvenței călătoriilor. La modul concret, finanțarea CPM va sprijini:

(1) Costurile de construcție: Aceste costuri includ, fără limitare, reabilitarea și consolidarea pavajului, construcția barajelor, îmbunătățirea securității rutiere, înlocuirea sau modernizarea structurilor asociate, așa ca podurile, sistemele de drenaj și podețele, precum și orice activitate asociată cu planul de management al mediului, elaborat în legătură cu această activitate.

(2) Costuri ce nu țin de construcții: Aceste costuri includ, fără limitare, studii, supravegherea construcțiilor, atenuarea consecințelor de mediu și sociale (inclusiv strămutarea) și alte cheltuieli de management al proiectului și asistență tehnică care urmează să fie suportate în legătură cu activitatea Drumul M2.

(ii) Studii de Fezabilitate suplimentare / Evaluarea impactului și Proiectare

Finanțarea CPM va fi, de asemenea, utilizată pentru studiul de fezabilitate / evaluarea impactului social și de mediu pentru segmentul de drum de la Arionești pînă la trecerea de frontieră de la Otaci, efectuarea proiectării detaliate, planul de strămutare și o versiune actualizată a evaluării impactului social și de mediu pentru întreaga porțiune de drum de la intersecția de la Drochia pînă la trecerea de frontieră de la Otaci.

(b) Beneficiari.

Se preconizează ca de activitatea Drumul M2 să beneficieze aproximativ 78.000 gospodării pe parcursul următorilor 20 de ani sau aproximativ 302.000 beneficiari. De reabilitarea M2 vor beneficia utilizatorii și proprietarii de vehicule motorizate care folosesc drumurile, inclusiv producătorii agricoli locali și alți producători și cumpărători; prestatorii și utilizatorii serviciilor de transport de călători; și proprietarii privați necomerciali ai transportului motorizat. În plus, vor mai putea beneficia și vânzătorii și comercianții produselor transportate pe acest drum. În prezent, există aproximativ 273.000 beneficiari care locuiesc de-a lungul drumului și aproximativ 29.000 persoane din afara regiunii drumului reabilitat. Timp de 20 ani, gospodăriile beneficiare sărace (care câștigă mai puțin de 2 dolari SUA paritate a puterii de cumpărare ("PPC") pe zi pe cap de locuitor) ar putea realiza o creștere cumulativă în venituri echivalentă cu o sumă mai mare decât veniturile curente pentru un an. Ținând cont de traficul provenit de la și destinat zonelor din afara zonelor adiacente, analiza beneficiarilor estimează că circa 15 la sută din beneficiarii investiției vor fi din rîndul gospodăriilor care acum trăiesc cu mai puțin de \$2 dolari SUA de persoană pe zi (în termeni PPC).

(c) Atenuarea consecințelor sociale și de mediu. Activitatea Drumul M2 este clasificată ca fiind de "categoria B" în conformitate cu Îndrumarul CPM cu privire la mediul înconjurător. Se prognozează că activitatea Drumul M2 va produce efecte caracteristice terenului și efecte limitate asupra mediului și sociale care vor putea fi atenuate și monitorizate. A fost inițiată o evaluare a impactului social și de mediu care va pune la dispoziție proiectarea detaliată a produsului și va stabili un plan de management al mediului și cadru de politici de strămutare și planuri de acțiune pentru construcții.

(d) Coordonarea cu donatorii.

Pe lângă coordonarea generală cu Grupul comun, Proiectul Reabilitarea Drumurilor va beneficia de asistență tehnică oferită Administrației de Stat a Drumurilor prin Programul de sprijin al sectorului drumurilor, finanțat dintr-un credit de aproximativ 5 milioane dolari SUA al Băncii Mondiale. Programul va finanța serviciile de consultanță pentru proiectarea și introducerea unui sistem de control al sarcinii pe osie; serviciile de consultanță pentru reforma acordurilor de executare a întreținerii drumurilor (inclusiv evaluarea activelor drumurilor); audite tehnice și financiare; sprijinul din partea consultanților locali în domeniile achiziției publice, mediu înconjurător și management financiar, precum și activități de instruire.

(e) Durabilitatea.

Durabilitatea Proiectului Reabilitarea Drumurilor necesită atât întreținere de rutină, cât și periodică, care poate fi realizată doar dacă există o finanțare adecvată și în cazul în care mecanismele adecvate sînt capabile să îndeplinească întreținerea. Lipsa de întreținere este evidențiată prin starea de deteriorare a drumului. Cel puțin 50 la sută din drum necesită a fi reconstruit de la baza de jos. Majoritatea podurilor prezintă o coroziune gravă a vergelelor de armatură, cauzînd pierderea rezistenței necesare și exfolierea betonului.

Guvernul, cu sprijinul Grupului mixt, a adoptat Strategia infrastructurii transportului terestru, care, împreună cu alte puncte, se referă la deficiențele actuale în finanțarea și executarea întreținerii drumurilor. În special, Guvernul și-a luat angajamentul în scris în februarie 2008 să modifice Legea Fondului Rutier pentru a garanta că un procent adecvat al veniturilor din accizele la combustibil, sursă de venit introdusă în mare parte pentru finanțarea întreținerii drumurilor, va fi alocat în mod automat în Fondul Rutier.

Pentru a spori probabilitatea de menținere a beneficiilor drumului M2 reabilitat și a pregăti o bază mai durabilă pentru viitoarele investiții în sectorul drumurilor, Guvernul va oferi CPM dovezi că Legea Fondului Rutier modificată, care oferă un mecanism mai sigur pentru finanțarea adecvată a întreținerii drumurilor, este în deplină vigoare, înainte ca să fie eliberate invitațiile de prezentare a ofertelor de construcție în conformitate cu Acordul. În Acordul de implementare a Programului sînt stabiliți monitorii progresului măsurabil ca precondiție a debursării pentru Proiectul Reabilitarea Drumurilor.

(f) Reforma regulatorie, juridică și a politicilor.

Reforme regulatorie, juridică și a politicilor sînt necesare pentru a implementa Proiectul Reabilitarea Drumurilor. Ca precondiții e pentru lansarea tenderului de procurarea a lucrărilor de construcție, Guvernul va asigura modificarea Legii Fondului Rutier pentru a stabili o finanțare durabilă pentru întreținerea adecvată a drumurilor.

3. Cadrul de implementare.

(a) Prezentare generală.

Cadrul de implementare și planul de asigurare a unei guvernări, supravegheri, gestionări, monitorizări și evaluări adecvate, și a responsabilității financiare pentru utilizarea Finanțării CPM sînt prezentate pe scurt mai jos. CPM și Guvernul vor încheia Acordul de Implementare a Programului și alte acorduri întru susținerea acestui Acord, care, împreună cu

prezentul Acord, stabilesc anumite drepturi, responsabilități, taxe și alte condiții care se referă la implementarea Programului.

(b) CPM.

CPM va lua toate măsurile necesare pentru a-și exercita responsabilitățile în legătură cu prezentul Acord și Acordul de Implementare a Programului, inclusiv exercitarea drepturilor sale de aprobare ce țin de implementarea Programului.

(c) FPM-Moldova.

În conformitate cu punctul 3.2(b) din prezentul Acord, FPM-Moldova va acționa în numele Guvernului pentru implementarea Programului și exercitarea și îndeplinirea drepturilor și responsabilităților Guvernului cu privire la supravegherea, gestionarea, monitorizarea și evaluarea, precum și implementarea Programului, care includ, fără limitare, gestionarea implementării Proiectelor și Activităților acestora, alocarea resurselor și gestionarea achizițiilor. Guvernul va garanta că FPM-Moldova întreprinde toate măsurile corespunzătoare pentru implementarea Programului, inclusiv exercitarea și îndeplinirea drepturilor și responsabilităților care îi sînt desemnate de Guvern în conformitate cu prezentul Acord și Acordul de Implementare a Programului. Fără a limita cele de mai sus, Guvernul, de asemenea, va garanta că FPM-Moldova are autonomie deplină în luarea deciziilor, care include, *printre altele*, capacitatea, fără o consultare cu, sau acordul sau aprobarea, oricărei altei părți, de a: (i) încheia contracte în numele propriu, (ii) acționa și a fi acționat în judecată, (iii) deschide un cont într-o instituție financiară pe numele FPM-Moldova și păstra Finanțarea CPM în acest cont, (iv) cheltui Finanțarea CPM, (v) angaja un agent financiar care va acționa în numele FPM-Moldova în baza condițiilor acceptate de CPM, (vi) angaja unul sau mai mulți agenți de procurări care vor acționa în numele FPM-Moldova în baza condițiilor acceptate de CPM, pentru a gestiona procurarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor solicitate de FPM-Moldova pentru implementarea activităților finanțate de acest Acord, și (vii) angaja în bază de concurs unul sau mai mulți auditori care vor efectua audite ale conturilor sale. Guvernul va întreprinde acțiunile necesare pentru a institui FPM-Moldova, în conformitate cu condițiile corespunzătoare debursării Finanțării pentru implementarea Programului Compact, stabilite în anexa IV la prezentul Acord.

FPM-Moldova va fi administrată și condusă de un Consiliu de observatori și o Unitate de management. Adicional, FPM-Moldova va avea un Grup consultativ pentru a continua procesul consultativ pe parcursul implementării Programului. Administrarea FPM-Moldova va fi descrisă detaliat în hotărîrea de Guvern de constituire, Acordul de Implementare a Programului și regulamentele interne ale FPM-Moldova ("**Statutul FPM-Moldova**"), care, împreună, vor stabili responsabilitățile Consiliului de observatori, Grupului consultativ și Unității de management. Statutul FPM-Moldova va fi elaborat și aprobat în conformitate cu Îndrumarul CPM pentru entitățile responsabile și structurile de implementare, publicat pe site-ul CPM ("**Îndrumarul privind guvernarea**"), și va fi acceptabil ca formă și conținut pentru CPM.

(i) Consiliul de observatori.

(1) Componenta. FPM-Moldova va fi condusă de Consiliul de observatori sau de consiliul de administrare ("Consiliul de observatori"), care va fi compus din membri cu drept de vot ce vor reprezenta acele ministere și organizații ale societății civile și sectorului privat care sînt stabilite în Hotărîrea de constituire. Consiliul de observatori, de asemenea, va fi compus din observatori fără drept de vot specificați în Hotărîrea de constituire. Toți membrii cu drept de vot vor fi aleși în conformitate cu statutul FPM-

Moldova și trebuie să fie de nivel și calificare suficientă pentru a lua decizii în numele ministerelor respective și organizațiilor societății civile și sectorului privat, respectiv. Fiecare membru cu drept de vot desemnat în Consiliul de observatori și orice înlocuire a vreunui membru cu drept de vot sau orice modificare a numărului sau componenței Consiliului de observatori trebuie supuse unei aprobări prealabile a CPM. În cazul în care nici o organizație a societății civile și sectorului privat, reprezentată ca membru cu drept de vot în cadrul Consiliului de observatori nu face parte dintr-o organizație neguvernamentală axată pe protecția mediului, va fi desemnat un observator suplimentar de la o astfel de organizație, cu condiția obținerii prealabile de la CPM a unei confirmări a lipsei obiecțiilor.

(2) Roluri și responsabilități. Consiliul de observatori va fi responsabil pentru supravegherea implementării Programului și va avea autoritatea de luare a deciziei finale în ce privește implementarea Programului. Consiliul de observatori se va întruni în mod regulat; frecvența reuniunilor va fi specificată în Statutul FPM-Moldova și va fi în conformitate cu Îndrumarul privind guvernarea. Rolurile concrete ale membrilor cu drept de vot și observatorilor fără drept de vot vor fi specificate în Hotărîrea de constituire și Statutul FPM-Moldova.

(ii) Grupul consultativ.

(1) Componența. Conform Hotărîrii de constituire, Grupul consultativ va fi selectat în conformitate cu Statutul FPM-Moldova și cu Îndrumarul privind guvernarea și prin aprobarea CPM (“**Grup consultativ**”). Fără a limita cele de mai sus, Hotărîrea de constituire prevede că Grupul consultativ va fi format din, *printre altele*, beneficiarii Programului, reprezentanți ai administrației regionale și locale, entități care sînt interesate sau implicate în implementarea Programului și orice reprezentanți relevanți din societatea civilă și sectorul privat. În plus, Consiliul de observatori poate forma grupuri consultative neformale regionale în zonele de intervenție a proiectului, compuse din, *printre altele*, beneficiarii ai Programului, reprezentanți ai administrației regionale și locale, entități care sînt interesate sau implicate în implementarea Programului și orice reprezentanți relevanți din societatea civilă și sectorul privat. Formarea și componența acestor grupuri consultative regionale, neformale, de asemenea, vor fi supuse aprobării de către CPM.

(2) Roluri și responsabilități. În conformitate cu Îndrumarul privind guvernarea, Grupul consultativ (și orice comitete regionale și neformale ale părților cointeresate formate de Consiliul de observatori) va fi responsabil pentru continuarea procesului consultativ pe tot parcursul implementării Programului. Cu toate că Grupul consultativ (și orice comitete regionale și neformale ale părților cointeresate formate de Consiliul de observatori) nu vor avea o autoritate de luare a deciziilor, acesta va fi responsabil, *printre altele*, de revizuirea, la solicitarea Consiliului de observatori sau a Unității de management, a anumitor rapoarte, acorduri și documente legate de implementarea Programului pentru a oferi consultanță și sugestii FPM-Moldova în ceea ce privește implementarea Programului.

(iii) Unitatea de management.

(1) Componența. Unitatea de management, care va fi condusă de un director executiv selectat în bază de concurs, va fi compusă din personal angajat în bază de concurs cu experiență în componentele principale ale Programului, care include, fără limitare, un director al Proiectului Reabilitarea Drumurilor, un director al Proiectului Tranziția la Agricultură Performantă, un director al Activității de reabilitare a sistemelor centralizate de irigare, precum și un director executiv adjunct, un consultant juridic, și alți directori principali, inclusiv, fără limitare, un director administrativ și financiar, un director

pe comunicare și documentare, un director pe procurări, un director pe evaluare și monitorizare și un ofițer pe probleme sociale și de gen („*Unitatea de management*”). Unitatea de management va include, de asemenea, alt personal în conformitate cu statutul FPM-Moldova. Directorii vor fi asistați de personal suplimentar corespunzător pentru a-i permite Unității de management să-și exercite rolurile și responsabilitățile.

(iv) Roluri și responsabilități. Unitatea de management va avea sediul în Chișinău, Republica Moldova, și va fi responsabilă pentru gestionarea implementării de zi cu zi a Programului, sub supravegherea Consiliului de observatori. Unitatea de management va servi drept legătură principală între CPM și Guvern și va fi responsabilă pentru executarea cu succes a Programului, fiecărui Proiect și a fiecărei Activități. Ca o entitate a Guvernului, FPM-Moldova va fi supusă unor cerințe de audit din partea Guvernului. În calitate de recipient al Finanțării CPM, FPM-Moldova, de asemenea, va fi supus unor cerințe de audit din partea CPM.

(d) Entități de Implementare.

În conformitate cu cerințele și condițiile prezentului Acord și ale altor acorduri conexe încheiate care au legătură cu acest Acord, Guvernul și CPM au identificat anumite instituții publice principale care pot sau vor servi ca entități de implementare (fiecare, o “*Entitate de implementare*”) pentru a implementa și a duce la bun sfârșit anumite proiecte și/sau activități (și/sau orice componente ale acestora) în scopul realizării acestui Acord. Orice Entitate de implementare va fi supusă revizuirii și aprobării de către CPM. Guvernul va asigura că rolurile și responsabilitățile fiecărei Entități de implementare și alte condiții corespunzătoare sînt specificate într-un acord între FPM-Moldova și fiecare Entitate de implementare, acord care trebuie să fie acceptabil ca formă și conținut pentru CPM (fiecare, “*Acord cu Entitatea de implementare*”).

(e) Agent financiar.

Cu excepția cazurilor în care s-a convenit altfel în scris, Guvernul în mod direct sau prin FPM-Moldova va angaja un agent financiar (un “*Agent financiar*”) care va fi responsabil pentru asistarea Guvernului în ce privește managementul său financiar și va asigura o responsabilitate financiară adecvată a Finanțării CPM și ale cărui responsabilități vor corespunde cele prevăzute în Acordul de Implementare a Programului.

(f) Agentul de procurări.

Cu excepția cazurilor în care s-a convenit altfel în scris, Guvernul în mod direct sau prin FPM-Moldova va angaja unul sau mai mulți agenți de procurări (fiecare, un “*Agent de procurări*”) pentru a desfășura și verifica activitățile de achiziție specificate în scopul realizării acestui Acord. Rolurile și responsabilitățile fiecărui Agent de procurări vor fi specificate în Acordul de Implementare a Programului sau orice acord pe care Guvernul în mod direct sau prin intermediul FPM-Moldova îl încheie cu fiecare Agent de procurări, acord care trebuie să fie ca formă și conținut acceptabil pentru CPM. Fiecare Agent de procurări va urma strict standardele de achiziții specificate în Îndrumarul CPM privind procurările de program și va asigura corespunderea procurărilor cu planul de procurări adoptat de FPM-Moldova, în conformitate cu Acordul de Implementare a Programului, cu excepția cazurilor în care s-a convenit altfel în scris cu CPM.

ANEXA II

SUMARUL PLANULUI FINANCIAR MULTIANUAL

Anexa II totalizează Planul financiar multianual al Programului.

1. General.

Un sumar al planului financiar multianual („**Sumarul Planului financiar multianual**”) este atașat aici ca schema A. La momentul specificat în AIP, Guvernul va adopta, cu aprobarea ulterioară de către CPM, un Plan financiar multianual care va include, suplimentar la sumarul multianual al finanțării estimate de către CPM și la fondurile și resursele din contribuția Guvernului, necesitățile anuale și trimestriale de finanțare ale Programului (inclusiv costurile administrative) și, pentru fiecare Proiect, estimate la nivel de angajamente și cerințe de cash („Planul financiar multianual”).

SCHEMA A
SUMARUL PLANULUI FINANCIAR MULTIANUAL

Sumarul Planului financiar multianual – Debursările preconizate (US\$)							
Proiect	Înainte de intrarea în vigoare	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	Total
1. Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă (TAP)							
Activitatea 1.1: Reabilitarea Sistemelor Centralizate de Irigare (SCI)							
Activitatea 1.2: Reforma Sectorului de Irigare (RSI)							
Activitatea 1.3: Access la Finanțare în Agricultură (AFA)							
Activitatea 1.4: Creșterea Vânzărilor Produselor în AP (CVP)							
Sub-total	511,803	8,607,776	19,560,020	30,880,103	28,323,440	13,890,259	101,773,401
2. Proiectul Reabilitarea Drumului							
Activitatea 2.1: M2 Sărăteni – intersecția de la Drochia							
Activitatea 2.2: M2 Studii intersecția de la Drochia – Otaci							
Sub-total	37,500	2,037,500	26,278,000	52,206,000	39,142,000	13,139,000	132,840,000
3. Monitorizarea și Evaluarea (M&E)							
Monitorizarea și Evaluarea							
Sub-total	20,000	489,250	310,844	939,745	399,556	1,379,536	3,538,931
4. Administrarea și Auditul Programului							
FPM-Moldova							
Agent financiar / Agent de procurări							
Audit							
Sub-total	362,691	4,822,771	4,680,772	4,554,660	4,750,702	4,676,072	23,847,668
Total	931,994²	15,957,296	50,829,636	88,580,508	72,615,698	33,084,867	262,000,00

² Angajamentele totale ale Finanțării implementării Acordului se preconizează a fi de aproximativ \$8.0 milioane. Debursările Finanțării implementării Acordului vor continua după intrarea în vigoare a Acordului.

ANEXA III

DESCRIEREA PLANULUI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Anexa III (aici "*Anexa M&E*") descrie, în linii generale, componentele Planului de monitorizare și evaluare ("*Planul M&E*") pentru Program. Conținutul actual și forma Planului M&E vor fi convenite de CPM și Guvern în conformitate cu Acordul de Implementare a Programului. Planul M&E poate fi modificat periodic, cu aprobarea CPM, fără a solicita o modificare a prezentei Anexe III.

1. Prezentare generală.

CPM și Guvernul vor formula și conveni asupra, iar Guvernul va implementa sau va ordona să fie implementat, un Plan M&E care specifică (a) cum va fi monitorizat progresul spre scopul Acordului, Obiectivul Programului și Obiectivele Proiectelor ("*Componenta de monitorizare*"), (b) un proces și un calendar de monitorizare a Activităților proiectelor planificate, în curs de desfășurare sau încheiate, pentru a determina eficiența și eficacitatea acestora și (c) o metodologie pentru aprecierea și evaluarea riguroasă a rezultatelor și impactului Acordului ("*Componenta de evaluare*"). Informația privind performanța Programului, inclusiv Planul M&E și alte corectări sau modificări ale acestora, precum și rapoarte de progres și altele, vor fi făcute publice pe pagina web a FPM-Moldova și în alte surse.

2. Logica Programului.

Planul M&E va fi construit pe un model logic care ilustrează modul în care Programul, Proiectele și Activitățile contribuie la Scopul Acordului, la Obiectivul Programului și Obiectivele Proiectelor.

3. Componenta de monitorizare.

Pentru a monitoriza progresul spre realizarea impactului și rezultatelor, Componenta de monitorizare a Planului M&E va identifica (a) Indicatorii (după cum sînt definiți mai jos), (b) definițiile Indicatorilor, (c) sursele și metodele de colectare a datelor, (d) frecvența de colectare a datelor, (e) partea sau părțile responsabile și (f) calendarul de raportare al fiecărui indicator către CPM.

În continuare, Componenta de monitorizare va urmări schimbările (evoluțiile) indicatorilor selectați pentru măsurarea progresului în vederea realizării obiectivelor pe durata Acordului. Planul M&E va stabili linii de referință ce vor măsura starea de lucruri înainte de întreprinderea intervențiilor de dezvoltare, în raport cu care poate fi evaluat progresul sau se pot face comparații (fiecare, o *Linie de referință*). FPM-Moldova va colecta linii de referință privind indicatorii selectați sau va verifica linii de referință deja colectate, în cazuri aplicabile și după cum este stabilit în Planul M&E.

(a) Indicatori. Planul M&E va măsura rezultatele programului, folosind datele cantitative, obiective și sigure ("*Indicatori*"). Fiecare indicator va avea valori de referință care specifică valoarea și timpul estimat prin care va fi atins rezultatul ("*Tinta*"). Planul M&E va fi aprobat în conformitate cu Politicile CPM pentru Monitorizarea și Evaluarea Programelor Preliminare și a Acordurilor Compact. Toți indicatorii vor fi dezagregați după

gen, nivelul venitului și vîrstă și tipurile de beneficiari în măsura în care este practicabil. Cu aprobarea prealabilă scrisă de la CPM, FPM-Moldova poate adăuga indicatori sau preciza definițiile și Valorile-Țintă ale Indicatorilor existenți.

(i) Indicatorii Acordului

(1) Scopul: Planul M&E va conține următorii indicatori ce țin de Scopul Acordului. Valorile Țintă ale acestor Indicatori reprezintă scopuri naționale după cum este specificat în Strategia Națională de Dezvoltare la care vor contribui Proiectele, dar care pot fi atribuite nu numai Proiectului:

- (A) Rata sărăciei absolute la nivel național: de la 30,2% pînă la 20.0% către anul 2015.
- (B) Rata sărăciei rurale absolute: de la 34,1% pînă la 22,6% către anul 2015.

(2) Alți indicatori. Planul M&E va conține indicatorii enumerați în tabelele ce urmează.

Tablul 1. Indicatori ai Obiectivelor Proiectului Tranziția la Agricultură Performantă

Rezultat	Indicator	Definiția indicatorului	Linia de referință ³	Anul 5
Creșterea veniturilor ca urmare a intervențiilor TAP	Creșterea profitului anual al producției vegetale pe hectar	Profitul total anual al producției vegetale din zonele țintite de Activitatea de Reabilitare a Sistemelor de Irigare („Zonele Țintă”)(fără arendă și costul forței de muncă) / suprafața Zonelor Țintă (dolari SUA) ⁴	180	390
	Creșterea arendei terenurilor achitate proprietarilor pe hectar	Suma medie pe hectar a arendei plătite de arendaș proprietarului terenului arendat din Zonele Țintă (dolari SUA) ⁵	80	100
	Creșterea fondului de salarii achitate pentru forța de muncă pe hectar	Valoarea muncii (totalul om-zile al forței de muncă*salariul mediu pe zi, fără forța de muncă din gospodărie) pe an / suprafața Zonelor Țintă (dolari SUA) ⁶	40	180
	Creșterea venitului în rândul agricultorilor sprijiniți din afara Zonelor Țintă	Diferența procentuală între profitul anual pe hectar (excluzând plata pentru muncă și arendă) fermierilor asistați din afara Zonelor Țintă și un grup de comparație	NA	20%
Republica Moldova dispune de exemple de model pentru tranziția la agricultura performantă în zonele irigate în mod centralizat și un mediu favorabil (legal, financiar și de piață) pentru reproducerea modelului	Creșterea suprafețelor irigate în Zonele Țintă	Suprafața hectarelor de culturi irigate (AP, cereale și culturi tehnice) în Zonele Țintă ⁷	1,100	3,460
	Folosirea culturilor AP în Zonele Țintă	Suprafața hectarelor ocupate cu culturi AP irigate și neirigate (fructe, struguri, legume, cartofi etc.) în Zonele Țintă ⁸	1,800	2,840

³ Toate cifrele de valută sînt în valorile anului 2009 cu o rată de schimb de piață de 10.52 MDL/USD.

⁴ După anul 5, CPM estimează că această cifră va ajunge la o valoare maximă de 1,540 dolari SUA. Valoarea țintă se referă și va fi estimată doar pentru sistemele de irigare care au fost reabilite și au încheiat un sezon agricol complet după finisarea reabilitării.

⁵ Valoarea țintă se referă și va fi evaluată doar pentru sistemele de irigare care au fost reabilite și au încheiat un sezon agricol complet după finisarea reabilitării.

⁶ După anul 5, CPM estimează că această cifră va atinge la o valoare maximă de 420 dolari SUA. Valoarea țintă se referă și va fi evaluată doar pentru sistemele de irigare care au fost reabilite și au încheiat un sezon agricol complet după finisarea reabilitării.

⁷ După anul 5, CPM estimează că această cifră va ajunge la o valoare maximă de 13,000 hectare.

⁸ După anul 5, CPM estimează că această cifră va ajunge la o valoare maximă de 9,300 hectare.

Tabel 1.1. Indicatorii Activității de Reabilitare a Sistemelor de Irigare

Rezultat	Indicator	Definiția indicatorului	Linia de referință⁹	Anul 5
Indicatorii nivelului de rezultat				
Sistemele centralizate de irigare reabilitate pot deservi o suprafață agricolă mare	Zona de comandă cu acces la sisteme funcționale se extinde	Hectarele de teren agricol cu acces la Sistemele centralizate de irigare funcționale reabilitate în cadrul Programului	1,100	15,500
Indicatorii nivelului de productivitate (randament)				
Sistemele centralizate de irigare reabilitate pot deservi o suprafață agricolă mare	Sisteme de irigare centralizate reabilitate	Numărul Sistemelor de irigare centralizate cu lucrări de reabilitare finite în cadrul Programului	NA	11

⁹ Toate cifrele sînt în valorile anului 2009 la o rată de schimb de piață de 10.52 MDL/USD.

Tabel 1.2. Indicatorii Activității de Reformă a Sectorului de Irigare

Rezultat	Indicator	Definiția indicatorului	Linia de referință	Anul 5
Indicatorii nivelului de rezultat				
Managementul sistemelor centralizate de irigare transferat utilizatorilor	AUA înființate conform noii legi	Numărul de AUA înregistrate conform noii legi privind AUA	NA	11
	Acordurile de transferare a managementului (ATM) semnate	Numărul ATM semnate între Guvern, AUA implicate și FPM-Moldova	NA	11
Guvernare și managementul eficient al sistemelor reabilite în cadrul Acordului	Perceperea îmbunătățită a calității serviciilor de către utilizatorii de apă	Procentul de utilizatori ai sistemelor centralizate de irigare satisfăcuți de promptitudine, costul și administrarea serviciilor de irigare ¹⁰	41	75
	AUA ating durabilitate financiară	Numărul de AUA asistate în care tarifele colectate acoperă 100% din costurile de exploatare plus o sumă pentru costuri capitale / de înlocuire.	NA	11 sau toate sistemele reabilite
	Guvernarea activă și reprezentativă	Numărul de AUA cu planuri anuale și rapoarte de sfârșit de an aprobate de Adunările generale corespunzătoare din cadrul acestora	NA	11 sau toate sistemele reabilite
	Managementul și guvernarea AUA bazat pe egalitate de gen	Numărul de AUA care au cel puțin 20% din pozițiile de membru al consiliului ocupate de femei	NA	9 sau 80% din sisteme reabilite
Managementul îmbunătățit al resurselor de apă bazat pe managementul bazinelor hidrografice	Cadrul de politici de management al apelor revizuit – cu drepturile la apă durabile definite – stabilite	Legea Apelor care stabilește drepturi la apă pe termen lung este în deplină vigoare și efect	Legea Apelor circulată pentru comentarii	Legea Apelor a intrată în vigoare

¹⁰ Indicele percepției/satisfacției cu privire la promptitudine, cost și serviciul administrativ este măsurat printr-o medie ponderată a procentului de utilizatori care au dat răspunsurile “4” și “5” la întrebările 20.1.3 (50%), 21.1.1 (25%) și 21.4.1 (25%) din Sondajul agricol al liniilor de referință ale TAP din Republica Moldova finalizat în 2009.

Tabel 1.3. Indicatorii Activității Acces la Finanțare în Agricultură¹¹

Rezultat	Indicator	Definiția indicatorului	Linia de referință	Anul 5
Indicatorii nivelului de rezultat				
Infrastructura și echipamentul post-recoltare sînt stabilite pentru a sprijini creșterea AP	Infrastructura și echipamentul nou post-recoltare ale AP care funcționează eficient	Capacitatea operațională frigorifică de păstrare post-recoltă a AP finanțată în cadrul activității AFA (tone metrice)	0	10,500 ¹²
		Procentul de investiții finanțate considerate a fi suplimentare ¹³	0	75
Serviciile de suport al stimulării investițiilor facilitează crearea întreprinderilor de post-recoltare și rezultă în locuri de muncă noi	Împrumuturi agricole noi care rezultă din serviciile de stimulare a investițiilor	Numărul de împrumuturi agricole obținute de către debitorii care au primit servicii de consultanță SDI	0	55
Indicatorii nivelului de productivitate (randament)				
Agricultorii și întreprinderile agricole au acces sporit la finanțarea accesibilă și adecvată	Finanțarea accesibilă oferită pentru infrastructura post-recoltare prin intermediul Activității Facilitatea de creditare post-recoltă în agriculturii performante	Suma împrumuturilor acordate în cadrul activității Acces la finanțare agricolă pentru infrastructura post-recoltare (USD)	0	14,900,000

¹¹ Atingerea acestor ținte depinde de continuarea și completarea activității după faza pilot

¹² Se bazează pe un împrumut cumulativ planificat pe cinci ani în volum de 14,900,000 dolari SUA, un preț pe tonă metrică de capacitate frigorifică de păstrare de 750 dolari SUA, un raport împrumut-investiție de 60 procente și aproximativ 50 procente din totalul împrumuturilor finanțate destinate depozitelor frigorifice. Depozitele frigorifice se presupun a fi operaționale în decurs de un an de la acordarea creditului.

¹³ De exemplu, persoanele fizice similare care nu solicită finanțare în cadrul proiectului, vor trebui să găsească finanțare echivalentă sau mai mică cu 25% decât finanțarea obținută de beneficiarii proiectului.

Tabel 1.4 Indicatorii Activității de Creștere a Vânzărilor AP (administrată de USAID)¹⁴

Rezultat	Indicator	Definiția indicatorului	Linia de referință	Anul 5
Indicatorii nivelului de rezultat				
Relațiile comerciale ale furnizorilor moldoveni de produse AP sînt îmbunătățite datorită activităților de promovare	Valoarea vânzărilor facilitate	Valoarea vânzărilor anuale facilitate de Contractorul Activității în numele producătorilor moldoveni sau grupurilor de producători (USD)	NA	10,500,000
Agricultorii, cooperativele de afaceri ale producătorilor și exportatorii îndeplinesc cerințele cumpărătorului, reduc costuri, captează primele de preț și cresc vânzările datorită asistenței tehnice	Agricultorii aplică cunoștințele obținute	Numărul agricultorilor care adoptă practicile prezentate prin programe de asistență tehnică atît din rîndul fermierilor din zonele-țintă cît și din afara lor, din cadrul Activității de creștere a vânzărilor AP	NA	2,800
Mediu favorabil pentru producerea AP și acces pe piețe externe îmbunătățit prin implementarea recomandărilor ce țin de politici și standarde sanitare și fitosanitare	Riscul redus de interzicere a exporturilor în urma îmbunătățirii sistemelor de certificare la export și inspecție	Serviciile sanitare și fitosanitare din Republica Moldova sînt în corespundere cu Ghidanțe IPPC, ISPM 7, 20 și 23 și Laboratorul Central Fitosanitar este certificat conform standardelor ISO 9000, fapt confirmat de un auditor independent	NA	Audit “trecut”

¹⁴ Atingerea acestor ținte este o condiție a finanțării depline a acestei activități de către CPM (USD 4,4 milioane) și USAID (USD 9 milioane, în dependență de disponibilitatea fondurilor). În cazul finanțării parțiale a acestei activități, valorile țintă vor fi revizuite printr-un acord mutual dintre CPM, USAID și FPM-Moldova în Planul M&E.

Tabel 2. Indicatori de Obiective ale Proiectului de Reabilitare a Drumurilor

Rezultat	Indicator	Definiția indicatorului	Linia de referință	Anul 5
Indicatorii nivelului de obiectiv				
Condițiile de transportare sînt îmbunătățite	Costuri reduse pentru utilizatorii drumurilor	Valoarea economiilor de timp și costuri reduse de operare a vehiculelor cu proiectul, comparată cu scenariul fără reabilitarea (modelat de HDM4) (USD)	0	112,000,000
	Activitate vehiculară sporită	Media traficului zilnic pe an pe segmentul de drum reabilitat în cadrul Acordului	3,009	4,270
Indicatorii nivelului de rezultat				
Calitatea drumului este îmbunătățită	Indicele internațional de rugozitate îmbunătățit	Indicele internațional de rugozitate pentru segmentul de drum reabilitat în cadrul Acordului ¹⁵	12	2
Rețeaua rutieră este menținută în mod durabil	Baza legislativă revizuită pentru finanțarea întreținerii drumului destinată pentru a satisface necesitățile durabilității infrastructurii drumurilor	Legislația adecvată a intrat în deplină vigoare și efect, în concordanță cu Acordul de Implementare a Programului, întru asigurarea alocării automate a unui procent suficient al veniturilor de pe urma accizelor la combustibil în Fondul Rutier	Proiectul Legii cu privire la fondul rutier a fost prezentat unui Grup Comun de parteneri externi	Legea cu privire la Fondul rutier în deplină vigoare și efect
Indicatorii nivelului de productivitate				
Drumurile sînt reabilite	Lungimea totală a drumurilor reabilite	Lungimea totală a porțiunilor de drum reabilite (km)	0	93

¹⁵ Valoarea țintă reprezintă minimul Indicelui Internațional de Rugozitate al segmentului de drum pe perioada Acordului

(b) Colectarea datelor și raportarea. Planul de M&E va stabili îndrumări pentru colectarea datelor și raportare și va identifica părțile responsabile. Corespunderea cu termenele de colectare a datelor și termenele de raportare vor servi drept condiții pentru Debursările pentru Activitățile relevante ale proiectului așa cum se indică în Acordul privind Implementarea Programului. Planul M&E va specifica metodologiile și procedurile de colectare și analiză a datelor, necesare pentru raportarea rezultatelor la toate nivelurile. Planul M&E va descrie orice aprobare provizorie a CPM pentru colectarea de date, analiză și planuri de raportare.

(c) Revizuirea calității datelor. După cum este stabilit în Planul M&E sau este altfel solicitat de CPM, calitatea datelor colectate prin intermediul Planului M&E va fi revizuită pentru a se asigura că datele raportate sînt la fel de valabile, sigure și oportune după cum vor permite resursele. Obiectivul oricăror revizuirii a calității datelor va fi de a verifica calitatea și consistența datelor despre performanța din diferite unități de implementare și instituții de raportare. Astfel de revizuirii a calității datelor, de asemenea, vor servi pentru identificarea cazurilor în care aceste niveluri de calitate nu sînt posibile, avînd în vedere realitățile de colectare a datelor.

(d) Sistemul de management informațional. Planul M&E va descrie sistemul informațional care va fi folosit pentru a colecta date, a stoca, prelucra și livra informații părților cointeresate în așa fel încît informația Programului colectată și verificată în conformitate cu Planul M&E să fie în orice moment accesibilă și utilă celor care doresc s-o folosească. La elaborarea sistemului se va lua în considerare cerințele și nevoile de date ale componentelor Programului și va fi aliniată la sistemele existente ale CPM, alți prestatori de servicii și ministere.

(e) Rolul FPM-Moldova. Monitorizarea și evaluarea acestui Acord acoperă Proiecte diferite și va implica diferite instituții guvernamentale, non-guvernamentale și din sectorul privat. În conformitate cu capitolul 3.2(b) al Acordului, FPM-Moldova este responsabilă pentru implementarea Planului M&E. FPM-Moldova va supraveghea toate activitățile de monitorizare și evaluare legate de Acord, efectuate pentru fiecare dintre proiecte, asigurînd că datele de la toate entitățile de implementare sînt complete, raportate și întocmite corect sub formă de rapoarte periodice de performanță ale Acordului după cum sînt descrise în Planul M&E.

4. Componenta de evaluare.

Componenta de evaluare a Planului M&E va cuprinde trei tipuri de evaluări: (a) evaluări de impact, (b) evaluări privind performanța proiectului și (c) studii speciale. Componenta de evaluare a Planului M&E va descrie scopul evaluării, metodologia, agenda, aprobările necesare ale CPM și procesul de colectare și analiză a datelor pentru fiecare evaluare. Rezultatele tuturor evaluărilor vor fi făcute publice în conformitate cu Îndrumarul CPM privind planurile de monitorizare și evaluare amplasate periodic pe pagina web a CPM (*"Politicile CPM pentru monitorizarea și evaluarea Programelor Compact și Programelor Preliminare"*).

(a) Evaluarea impactului. Planul M&E va include o descriere a metodelor ce vor fi utilizate pentru evaluările impactului și planurile pentru integrarea metodelor de evaluare în structura proiectelor. Pe baza consultărilor cu părțile interesate la nivel național, strategiile prezentate mai jos au fost determinate de comun acord ca avînd cel mai mare potențial pentru evaluarea riguroasă a impactului. Planul M&E va descrie în continuare detaliat aceste metodologii. Strategiile finale de evaluare a impactului trebuie să fie incluse în Planul M&E. Ceea ce urmează este un rezumat al metodologiilor de evaluare a impactului potențial:

(i) Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă.

(1) Activitatea Reabilitarea Sistemelor de Irigare Centralizate și Subactivitatea Transfer al Managementului Irigării vor fi examinate în legătură strânsă cu evaluarea impactului sponsorizată de CPM pentru a măsura efectul combinat al accesului îmbunătățit la apă și asistența tehnică oferită în cadrul Activității Creșterea Vânzărilor în Agricultură Performantă, precum și valoarea separată a reabilitării sistemelor de irigare. Cu timpul, hectarele irigate, hectarele pe care se cultivă culturi ale agriculturii performante, și profiturile agricole din zonele în care sînt implementate Activitatea Reabilitarea Sistemelor de Irigare Centralizate și Activitatea Transfer al Managementului Irigării, ar trebui să sporească substanțial în comparație cu zonele din afara zonei proiectului, și, prin urmare, cauzalitatea ar fi clară, de aceea, metodologiile care recurg la acordarea aleatoare a accesului la Activitatea Reabilitarea Sistemelor de Irigare Centralizate și Activitatea Transfer al Managementului în Irigare nu vor reprezenta un element necesar al evaluării. Această strategie este dependentă de finalizarea la timp a Activității Reabilitarea Sistemelor de Irigare Centralizate, care ar permite examinarea a cel puțin un sezon agricol după completarea lucrărilor de reabilitare.

(2) Pentru Activitatea Acces la Finanțare în Agricultură, impactul adițional care poate fi atribuit investițiilor CPM va fi estimat prin compararea rezultatelor, cum ar fi investițiile totale și rentabilitatea între cei care au primit credite prin intermediul programului și un grup de comparație. O metodă potrivită de creare a grupului de comparație se preconizează să includă un element de acordare aleatorie a creditelor. Provocările, cum ar fi disponibilitatea finanțării altor donatori și scopul potențial limitat de investiții port-recoltare în Republica Moldova, pot dicta rectificări la această strategie în timpul fazei de evaluare a proiectului. Deoarece pe piețele financiare ale multor țări există lacune, atunci băncile se bazează pe un nivel ridicat al gajului și piețele valorilor mobiliare sînt subdezvoltate, ar fi important pentru Republica Moldova, CPM, și comunitatea donatorilor să fie înțelese beneficiile și costurile împrumuturilor subvenționate. O revizuire intermediară va face parte din planul de evaluare și activitatea poate fi stopată sau extinsă în funcție de rezultatele acestei evaluări intermediare.

(3) Pentru Activitatea Creșterea Vânzărilor în Agricultură Performantă se așteaptă ca evaluarea să determine modul în care instruirile acordate de activitate afectează prețurile, marjele de profit și roadă. Deoarece se intenționează ca Activitatea Creșterea Vânzărilor în Agricultură Performantă a Acordului să fie implementată de USAID, ar fi necesară o coordonare strânsă în procesul de evaluare. CPM și USAID sînt în prezent în procesul de determinare a modului în care această coordonare ar avea loc și confirmă fezabilitatea acestei coordonări. Se așteaptă ca tehnica de selectare aleatoare să fie un element de evaluare.

(ii) Proiectul de Reabilitare a Drumurilor.

O evaluare riguroasă a impactului Proiectului de Reabilitare a Drumurilor nu este prevăzută, din cauza timpului îndelungat al lucrărilor de construcție și timpului real necesar pentru ca economia să se adapteze la îmbunătățire.

(b) Evaluarea finală. Planul M&E va prevedea evaluări finale ale Proiectului (“*Evaluări Finale*”). Cu acordul prealabil în scris al CPM, FPM-Moldova va angaja evaluatori independenți pentru a efectua evaluările finale la sfîrșitul fiecărui proiect. Evaluările finale vor analiza progresele înregistrate în timpul implementării Acordului și vor oferi un context calitativ pentru interpretarea datelor de monitorizare și a constatărilor

evaluării impactului. Ele trebuie cel puțin să (i) evalueze eficiența și eficacitatea Activităților Proiectului, (ii) determine dacă, și să analizeze motivele, din care Scopul Acordului, Obiectivul Programului și Obiectivele Proiectului, rezultatul(ele) și productivitatea au fost sau nu au fost atinse, (iii) identifice rezultatele pozitive și negative neintenționate ale Programului, (iv) să ofere lecțiile învățate ce pot fi aplicate în proiecte similare, și (v) evalueze probabilitatea că rezultatele vor fi menținute în timp.

(i) Studii speciale. Planul M&E va include o descriere a metodelor care urmează a fi utilizate pentru studiile speciale, după necesitate, finanțate prin intermediul acestui Acord sau de CPM. Planurile pentru realizarea studiilor speciale vor fi stabilite de comun acord între FPM-Moldova și CPM înainte a aprobării Planului M&E. Planul M&E va identifica și va conține prevederi pentru orice alte studii speciale, evaluări ad-hoc și cercetări care pot fi necesare ca parte a monitorizării și evaluării acestui Acord. Atât CPM, cât și FPM-Moldova pot solicita studii speciale sau efectuarea de evaluări ad-hoc ale proiectelor, Activităților de Proiect sau Program ca un întreg, înainte de expirarea Acordului. Atunci când FPM-Moldova angajează un evaluator, angajarea va fi supusă aprobării prealabile în scris a CPM. Condițiile contractuale trebuie să asigure rezultate imparțiale și publicarea acestora.

(c) Solicitare pentru evaluări ad-hoc sau studiu special. În cazul în care FPM-Moldova necesită o evaluare independentă ad-hoc sau studiu special la solicitarea Guvernului pentru orice motiv, inclusiv cu scopul de a contesta o determinare a CPM cu privire la un proiect sau activitate sau de a căuta finanțare din partea altor donatori, nici Finanțarea CPM sau resursele FPM-Moldova nu pot fi aplicate pentru astfel de evaluare sau studiu special fără aprobarea prealabilă în scris a CPM.

5. Alte componente ale planului M&E.

În afară de componentele de monitorizare și evaluare, Planul M&E va include următoarele componente pentru Program, Proiecte și Activități de Proiect, care includ, dacă este cazul, rolurile și responsabilitățile părților relevante și a prestatorilor:

(a) Costuri. O estimare detaliată a costurilor pentru toate componentele Planului M&E, și

(b) Ipoteze și riscuri. Orice ipoteză sau risc extern referitor la Program care stă la baza realizării Obiectivului Programului, Obiectivelor Proiectului și rezultatelor și productivității Activităților. Cu toate acestea, astfel de ipoteze și riscuri nu vor servi drept scuză pentru performanța oricărei dintre părți, doar dacă nu s-a convenit în mod expres altfel în scris de către Părți.

6. Implementarea Planului M&E.

(a) Aprobare și implementare. Aprobarea și implementarea Planului M&E, după cum a fost periodic modificat, va avea loc în conformitate cu Acordul de Implementare a Programului și orice alt acord relevant suplimentar și Politica CPM pentru Monitorizarea și Evaluarea Programelor Compact și Programelor Preliminare.

ANEXA IV

CONDIȚII PENTRU DEBURSĂRILE FONDURILOR DE IMPLEMENTARE A PROGRAMULUI

Anexa IV stabilește condițiile necesare pentru Debursările Fondurilor Implementării Programului (fiecare o „*Debursare FIP*”). Termenii cu majusculă utilizați în Anexa IV și nedefiniți în această Anexă sau în Acord, au semnificații definite pentru acești termeni în Acordul de Implementare a Programului. La executarea Acordului de Implementare a Programului, fiecare Debursare FIP va fi subiect al termenilor și condițiilor Acordului de Implementare a Programului (inclusiv, fără limitare, Secția 3.3 la prezentul).

1. Condiții pentru Debursarea inițială FIP.

Fiecare din următoarele condiții trebuie să fie îndeplinită spre satisfacția CPM înaintea Debursării inițiale FIP:

(a) Înainte de orice Debursare FIP în orice Cont Permis în concordanță cu o Cerere de Debursare aprobată, FPM-Moldova va livra CPM o Cerere de Debursare corectă, completă și pe deplin executată care acoperă Perioada de Debursare relevantă, acceptabilă ca formă și conținut pentru CPM și trimisă în concordanță cu Îndrumarul cu privire la Raportare. Fiecare Cerere de Debursare va conține numărul următor de referință: GR08MDA10010.

(b) (i) Fiecare Activitate în curs de finanțare prin astfel de Debursare FIP este în corespundere cu scopul de facilitare a implementării Acordului (ii) nu au existat încălcări și utilizarea fondurilor cerute în scopurile cerute nu va încălca limitările de utilizare și tratament a (1) Finanțării CPM, după cum este stabilit în acest Acord, inclusiv în Secțiunea 2.7 sau (2) Finanțării de Implementare a Programului; și (iii) nu au avut loc sau nu continuă nici o încălcare a oricărei promisiuni, obligații sau responsabilități a Guvernului sau FPM-Moldova în cadrul acestui Acord, Acordului de Implementare a Programului, oricărui acord suplimentar sau Îndrumar al Programului. FPM-Moldova a oferit CPM (x) evidența adoptării și publicării hotărârii de constituire, și (y) un extras actualizat din registrul de stat care confirmă că FPM-Moldova este o instituție publică pe deplin formată și înregistrată în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

(c) FPM-Moldova va fi suficient de mobilizată pentru ca FPM-Moldova să-și poată îndeplini pe deplin obligațiile și să acționeze în numele Guvernului.

(d) FPM-Moldova va avea un Plan de Procurări adoptat, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM, în ceea ce privește Finanțarea Implementării Programului și acest Plan de Procurări este în deplină vigoare și efect.

(e) FPM-Moldova va avea un Plan de Responsabilitate Financiară adoptat, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM și acest Plan Financiar detaliat este în deplină vigoare și efect.

(f) Guvernul a aprobat și publicat o hotărâre, acceptabilă ca formă și conținut pentru CPM, care implementează în mod administrativ mecanismul de scutire de la impozite după cum este stabilit în Compact, și această hotărâre este în deplină vigoare și efect.

(g) Agentul Financiar a fost desemnat în mod corespunzător și FPM-Moldova a elaborat și semnat Acordul cu Agentul Financiar și acest acord va fi în deplină vigoare și

efect fără nici o modificare, alterare, reducere sau suspendare, dacă nu s-a convenit altfel cu CPM, și nu a parvenit sau continuă nici o încălcare substanțială a acestuia.

(h) Agentul de Procurări a fost desemnat în mod corespunzător și FPM-Moldova a elaborat și semnat un acord cu Agentul de Procurări, și acest acord va fi în deplină vigoare și efect fără nici o modificare, alterare, reducere sau suspendare, dacă nu s-a convenit altfel cu CPM, și nu a parvenit sau nu continuă nici o încălcare substanțială a acestuia.

(i) Banca a fost desemnată în mod corect și FPM-Moldova și Agentul Financiar au elaborat și semnat Acordul cu Banca, și acest acord va fi în deplină vigoare și efect fără nici o modificare, alterare, reducere sau suspendare, dacă nu s-a convenit altfel cu CPM, și nu a parvenit sau continuă nici o încălcare substanțială a acestuia.

(j) Contul Permis va fi stabilit.

2. Condiții pentru fiecare Debursare FIP ulterioară.

Fiecare din următoarele precondiții trebuie să fie îndeplinită spre satisfacția CPM înaintea Debursării FIP respective:

(a) Înaintea de orice Debursare FIP în orice Cont Permis în concordanță cu o Cerere de Debursare aprobată, FPM-Moldova a livrat CPM o Cerere de Debursare completă, corectă și executată pe deplin pentru Perioada de Debursare relevantă, împreună cu orice Raport Periodic necesar care acoperă Perioada de Debursare respectivă, în fiecare caz satisfăcătoare ca formă și conținut pentru CPM și trimisă în concordanță cu Îndrumarul cu privire la Raportare. Fiecare Cerere de Debursare va conține următorul număr de referință: GR08MDA10010.

(b) (i) Fiecare Activitate în decurs de finanțare prin astfel de Debursare FIP corespunde scopul de facilitare a implementării Acordului; (ii) nu au existat încălcări și utilizarea fondurilor cerute în scopurile cerute nu vor încălca limitările de utilizare și tratament al (1) Finanțării CPM, după cum este stabilit în acest Acord, inclusiv în Secțiunea 2.7 sau (2) Finanțării Implementării Programului; (iii) nu au survenit sau nu continuă orice încălcări substanțiale ale oricărei promisiuni, obligații sau responsabilități ale Guvernului sau FPM-Moldova în cadrul acestui Acord, Acordului de Implementare a Programului, orice acord suplimentar sau orice Îndrumar al Programului; și (iv) orice Impozite plătite din Finanțarea CPM până la data ce coincide cu 90 (nouăzeci) de zile înaintea începutului Perioadei de Debursare respective au fost restituite de către Guvern în deplină concordanță cu acest Acord.

(c) Planul de Procurări al FPM-Moldova va fi în deplină vigoare și efect.

(d) Planul Financiar Detaliat al FPM-Moldova va fi în deplină vigoare și efect.

(e) Fiecare din Acordul cu Agent Financiar, acordul dintre FPM-Moldova și Agentul de Procurări și Acordul cu Banca vor fi în deplină vigoare și efect fără nici o modificare, alterare, reducere sau suspendare, dacă nu s-a convenit altfel cu CPM, și nu a parvenit sau continuă nici o încălcare substanțială a acestora.

(f) Contul Permis va fi în vigoare.

(g) Hotărârea care implementează în mod administrativ mecanismul de scutire de impozite prevăzută de Acord va fi în deplină vigoare și efect.

ANEXA V

DEFINIȚII

Activitatea Acces la Finanțare în Agricultură are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a) al părții B a anexei I.

Activitate are semnificația dată acestui termen în partea B a anexei I.

Reprezentat adițional are semnificația dată acestui termen în secțiunea 4.2.

Îndrumar pentru audit are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.8(a).

Linie de referință are semnificația dată acestui termen în paragraful 3 al anexei III.

Activitatea Reabilitarea Sistemelor Centralizate de Irigare are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a) al părții B a anexei I.

Debursare FIP are semnificația dată acestui termen în anexa IV.

DLC are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a)(iii)(1) al părții B a anexei I.

Acord are semnificația dată acestui termen în preambulul prezentului acord.

Scopul Acordului are semnificația dată acestui termen în secțiunea 1.1.

Finanțarea implementării Programului Compact are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.2(a).

Registrele Acordului are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.7(a).

Durata Acordului are semnificația dată acestui termen în secțiunea 7.4.

Entitate de construcție are semnificația dată acestui termen în schema E a anexei VI.

Grup consultativ are semnificația dată acestui termen în paragraful 3(c)(ii)(1) al părții B a anexei I.

Prestator acoperit are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.7(c)

Codul Vamal are semnificația dată acestui termen în schema F a anexei VI.

Legea cu privire la tariful vamal are semnificația dată acestui termen în schema B a anexei VI.

Debursare are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.4.

Hotărârea de constituire are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.2(b).

Componenta de evaluare are semnificația dată acestui termen în paragraful 1 al anexei III.

Surplusul sumei FIPC are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.2(d).

Angajatori scutiți are semnificația dată acestui termen în schema D a anexei VI.

Persoană fizică scutită are semnificația dată acestui termen în schema D a anexei VI.

Venitul personal scutit are semnificația dată acestui termen în schema D a anexei VI.

Entitate scutită are semnificația dată acestui termen în schema C a anexei VI.

Evaluări finale are semnificația dată acestui termen în paragraful 4(b) al anexei III.

Agent financiar are semnificația dată acestui termen în paragraful 3(e) al părții B a anexei I.

Îndrumarul privind guvernarea are semnificația dată acestui termen în paragraful 3(c) al părții B a anexei I.

Guvern are semnificația dată acestui termen în preambulul prezentului Acord.

Decizia nr. 1140 are semnificația dată acestui termen în schema F a anexei VI

Activitatea Creșterea Vânzărilor în Agricultură Performantă are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a) al părții B a anexei I.

Facilitatea de Creditare Post-Recoltare în Agricultură Performantă are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a)(iii) al părții B a anexei I.

Scrisoare de implementare are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.5.

Entitate de implementare are semnificația dată acestui termen în paragraful 3(d) al părții B a anexei I.

Acord cu Entitatea de implementare are semnificația dată acestui termen în paragraful 3(d) al părții B a anexei I.

Indicatori are semnificația dată acestui termen în paragraful 3(a) al anexei III.

Inspectorul General are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.8(a)

Servicii Dezvoltarea Investițiilor are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a)(iii) al părții B a anexei I.

Subactivitatea Transfer al Managementului Irigării are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a)(ii) al părții B a anexei I.

Activitatea Reforma Sectorului de Irigare are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a) al părții B a anexei I.

Grup comun are semnificația dată acestui termen în paragraful 2(a) al părții B a anexei I.

M2 are semnificația dată acestui termen în paragraful 2(a) al părții B a anexei I.

Activitatea drumul M2 are semnificația dată acestui termen în paragraful 2(a)(i) al părții B a anexei I.

Anexa M&E are semnificația dată acestui termen în anexa III.

Planul M&E are semnificația dată acestui termen în anexa III.

Unitatea de management are semnificația dată acestui termen în paragraful 3(c)(iii)(1) al părții B a anexei I

Act FPM are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.2(a).

FPM-Moldova are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.2(b).

Statutul FPM-Moldova are semnificația dată acestui termen în paragraful 3(c) al părții B a anexei I.

CPM are semnificația dată acestui termen în preambulul prezentului Acord.

Îndrumarul CPM privind mediul înconjurător are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.7(c).

Finanțarea CPM are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.3.

Politica de gen CPM are semnificația dată acestui termen în paragraful 3 al părții A a anexei I.

Politica CPM pentru monitorizarea și evaluarea Programelor Compact și Programelor Preliminare are semnificația dată acestui termen în paragraful 4 al anexei III.

Îndrumările de procurări ale Programului CPM au semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.6.

Pagina web a CPM are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.7.

Republica Moldova are semnificația dată acestui termen în preambulul prezentului Acord.

Componenta de monitorizare are semnificația dată acestui termen în paragraful 1 al anexei III.

ATM are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a)(ii)(1) al părții B a anexei I.

Planul financiar multianual are semnificația dată acestui termen în paragraful 1 al anexei II.

Sumarul Planului financiar multianual are semnificația dată acestui termen în paragraful 1 al anexei II.

BMB are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.8(b).

OP 4.12 are semnificația dată acestui termen în paragraful 3 al părții A a anexei I.

Alte impozite are semnificația dată acestui termen în schema I a anexei VI.

Parte și Părți are semnificația dată acestui termen în preambulul prezentului Acord.

Cont autorizat are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.4.

Impozite pe venitul personal are semnificația dată acestui termen în schema D a anexei VI.

IFP are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a)(iii)(1) al părții B a anexei I.

PPC are semnificația dată acestui termen în paragraful 2(b) al părții B a anexei I.

Reprezentant principal are semnificația dată acestui termen în secțiunea 4.2.

Agent de procurări are semnificația dată acestui termen în paragraful 3(f) al părții B a anexei I.

Program are semnificația dată acestui termen în preambulul prezentului Acord.

Activele Programului includ Finanțarea CPM, dobânda acumulată din aceasta și orice active, bunuri sau proprietate (imobiliară, tangibilă sau intangibilă) procurate sau finanțate integral sau parțial (direct sau indirect) din Finanțarea CPM.

Finanțarea Programului are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.1.

Îndrumările CPM privind Programul are semnificația colectivă a Ghidul pentru audit, Îndrumarul CPM privind mediul înconjurător, Îndrumarul privind guvernarea, Îndrumarul CPM privind procurările de program, Îndrumarul CPM privind raportarea, Politica CPM pentru monitorizarea și evaluarea Programelor Compact și Programelor Preliminare, și alte îndrumare, politici sau documente călăuzitoare publicate periodic pe pagina web a CPM.

Acordul de implementare a Programului sau AIP are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.1.

Obiectivul Programului are semnificația dată acestui termen în secțiunea 1.2.

Proiect și Proiecte are semnificația dată acestui termen în secțiunea 6.2(b).

Obiectivul Proiectului și Obiectivele Proiectului are semnificația dată acestui termen în secțiunea 1.3.

Prestator are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.7(c).

Îndrumarul privind raportarea are semnificația "Îndrumarul privind solicitarea FPM de debursare trimestrială și pachetul de raportare" publicat de CPM pe pagina web a CPM sau făcut public în alt mod.

Subactivitatea Managementul Bazinelor Hidrografice are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a)(ii) al părții B a anexei I.

Proiectul Reabilitarea Drumurilor are semnificația dată acestui termen în paragraful 2(a) al părții B a anexei I.

Inspectoratul Fiscal de Stat are semnificația dată acestui termen în schema E a anexei VI.

Consiliul de observatori are semnificația dată acestui termen în paragraful 3(c)(i)(1) al părții B a anexei I.

Țintă are semnificația dată acestui termen în paragraful 3(a) al anexei III.

Zonele țintă are semnificația dată acestui termen în tabelul 1 al anexei III.

Agent fiscal are semnificația dată în schema I a anexei VI.

Cod fiscal are semnificația dată în schema A A anexei VI.

Taxe are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.8(a).

Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a) al părții B a anexei I.

Dolari SUA sau **US\$** are semnificația de valută legală a Statelor Unite ale Americii.

USAID are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a) al părții B a anexei I.

TVA are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.8(b).

Entitate are semnificația dată acestui termen în schema A a anexei VI.

Legea apelor are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a)(ii) al părții B a anexei I.

AUA are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a) al părții B a anexei I.

Legea AUA are semnificația dată acestui termen în paragraful 1(a)(ii) al părții B a anexei I.

ANEXA VI

MECANISMELE DE SCUTIRE DE TAXE

SCHEMA A

TAXA PE VALOARE ADĂUGATĂ (TVA)

Baza legală pentru scutire:

- 1 Acordul Compact
- 2 Articolul 4, punctul (1) al Codului Fiscal al Republicii Moldova (“*Codul fiscal*”) (Legea 1163-XIII din 24 aprilie 1997)

Beneficiarii de scutire:

1. FPM-Moldova
2. Fiecare Entitate de implementare și oricare entitate care procură servicii, bunuri sau lucrări (fiecare în continuare “*Entitate*”) destinate Acordului.

Proceduri:

Beneficiarii de scutire vor procura servicii, bunuri și lucrări scutite de TVA, cu excepția produselor petroliere, care se reglementează în Schema E.

Procurarea Bunurilor (cu excepția Bunurilor importate), Serviciilor și Lucrărilor:

Pentru ca beneficiarii de scutire să obțină scutirea de la plata TVA de la furnizorii de bunuri (cu excepția bunurilor importate), servicii și lucrări livrate în Republica Moldova, FPM-Moldova va pune la dispoziția beneficiarilor de scutire o scrisoare oficială emisă de FPM-Moldova pe blanchetă oficială cu antet, care va confirma faptul că aceste bunuri, servicii sau lucrări sînt scutite de TVA, și care va conține denumirea proiectului și numele beneficiarului de scutire.

Scisoarea se va anexa la factura furnizorului în cauză (“factura”). Factura va servi ca dovadă de evidență strictă a livrării bunurilor, prestării serviciilor sau executării lucrărilor. Factura va fi contrasemnata de către un reprezentant autorizat al beneficiarului de scutire. Un original al facturii va fi păstrat de către furnizorul în cauză și va fi prezentată în caz de control din partea autorităților fiscale pentru a demonstra motivul scutirii de TVA.

Bunuri importate

La importul de bunuri în Republica Moldova, scutirea de TVA va fi aplicată în timpul vămii bunurilor. Pentru a obține scutirea de TVA, beneficiarul de scutire va depune o cerere la biroul vamal însoțită de:

- o scrisoare de la FPM-Moldova, emisă pe blanchetă oficială cu antet, care va confirma faptul că bunurile sînt importate exclusiv pentru executarea Acordului, denumirea proiectului și numele beneficiarului de scutire;
- factura pentru bunuri;
- copia contractului sau a comenzii de cumpărare pentru livrarea bunurilor în cauză ce se vor utiliza în scopul desfășurării Proiectelor;

- documentele de transportare (CMR, carnetul TIR, factura de transport avia etc.) și
- certificate, autorizații, licențe, dacă sînt cerute conform legislației și reglementărilor Republicii Moldova pentru importul bunurilor.

Vămuirea se va efectua de către birourile vamale, cu scutirea de TVA, în baza documentelor menționate mai sus.

SCHEMA B

TAXELE VAMALE

Baza legală pentru scutire

1. Acordul Compact
2. Articolul 28, punctul (n), Articolul 31 și Nota 1 din Anexa nr. 2 din Legea cu privire la tariful vamal ("*Legea cu privire la tariful vamal*") (nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997)

Beneficiarii de scutire:

FPM-Moldova, fiecare Entitate de implementare și oricare Entitate care importă bunuri destinate Acordului.

Proceduri:

Vămuirea bunurilor importate fără aplicarea taxei vamale este efectuată de birourile vamale.

Pentru a vămui bunurile importate, beneficiarul de scutire va depune o cerere de scutire a acestor bunuri de taxa vamală, însoțită de:

- o scrisoare de la FPM-Moldova, emisă pe blanchetă oficială cu antet, care va confirma faptul că bunurile sînt importate pentru a fi utilizate exclusiv în cadrul Acordului și care va conține denumirea proiectului și numele beneficiarului de scutire;
- factura pentru bunuri;
- copia contractului sau a comenzii de cumpărare pentru bunuri;
- documentele aferente transportării (CMR, carnetul TIR, factura de expediție avia etc.) și
- certificate, autorizații, licențe, dacă sînt cerute de legislația și reglementările Republicii Moldova pentru importul bunurilor.

SCHEMA C

IMPOZITUL PE VENIT CORPORATIV

Baza legală pentru scutire

1. Acordul Compact
2. Articolul 4, punctul (1) al Codului fiscal

Beneficiarii de scutire:

1. FMP Moldova
2. Fiecare Entitate de implementare și oricare Entitate care activează în cadrul Acordului (fiecare în continuare "*Entitate scutită*"), cu excepția Entităților care sînt naționale ale Republicii Moldova.

Proceduri:

- FPM-Moldova și toate Entitățile scutite vor beneficia de o scutire de la impozitul pe venitul obținut în Republica Moldova din livrarea de bunuri, lucrări sau servicii destinate Acordului.
- FPM-Moldova nu va fi obligat să deducă impozitul din plățile efectuate în adresa Entității scutite.
- Entitatea scutită nu va depune declarația fiscală în Republica Moldova pe venitul câștigat de la livrările de bunuri, lucrări și servicii destinate Acordului. În cazul în care o Entitate scutită va obține venit impozabil în Republica Moldova din alte surse decît din activitățile aferente Acordului, atunci astfel de venit va fi luat la evidență și contabilizat de către Entitatea scutită separat de venitul din activitățile aferente Acordului și va fi exclus din domeniul de aplicare a scutirii de impozit prevăzute de prezentul Acord.

SCHEMA D

IMPOZITUL PE VENIT INDIVIDUAL

Baza legală pentru scutire

1. Acordul Compact
2. Articolul 4, punctul (1) al Codului fiscal

Beneficiarii de scutire:

Toate persoanele fizice care activează în cadrul Acordului (fiecare numită **“Persoană fizică scutită”**) cu excepția persoanelor naționale ale Republicii Moldova. Persoanele ne-naționale ale Republicii Moldova ce activează în cadrul Acordului care, după o anumită perioadă de timp, devin „rezidenți fiscali” ai Republicii Moldova din punctul de vedere al legislației fiscale a Republicii Moldova se vor considera, de asemenea, Persoane fizice scutite.

Proceduri:

- Persoanele fizice scutite vor fi scutite de orice impozite și contribuții pe venit, asigurări sociale, asigurări medicale sau alte impozite obligatorii impuse de către Republica Moldova sau orice subdiviziune a acesteia, în ce privește venitul personal (**“Impozitele pe venitul personal”**), primit în legătură cu venitul din lucrările și serviciile prestate în cadrul Acordului (**“Venitul personal scutit”**).
- FPM-Moldova, Entitățile de implementare, Agentul fiscal și Agentul de procurări și orice altă Entitate care angajează Persoane fizice scutite (**“Angajatorii scutiți”**) nu vor reține sau plăti Impozitele pe venitul personal pentru Persoanele fizice scutite.
- Persoanele fizice scutite nu vor avea obligația de a depune declarația fiscală pe venit în Republica Moldova privind Venitul personal scutit.
- Angajatorii scutiți nu vor avea obligația conform legislației Republicii Moldova privind întocmirea oricăror declarații, înregistrări și rapoarte periodice obligatorii privind Venitul personal scutit al Persoanelor fizice scutite.

SCHEMA E

IMPOZITAREA PRODUSELOR PETROLIERE

Baza legală pentru scutire

1. Acordul Compact
2. Articolul 4, punctul (1) al Codului fiscal

Beneficiarii de scutire:

Entitățile care prestează servicii de construcții către FPM-Moldova sau orice altă Entitate care efectuează procurări în cantități mari de produse petroliere pentru a fi utilizate în legătură cu aceste proiecte de construcții (*“Entitate de construcție”*).

Proceduri:

Entitatea de construcție care procură și/sau importă produse petroliere pentru a fi utilizate în legătură cu Programul Compact va achita TVA și accizele la momentul procurării și va solicita rambursarea acestor taxe.

În vederea obținerii acestei rambursări, Entitatea de construcție va trebui să remită Inspectoratului Fiscal de Stat al Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova (*“Inspectoratul Fiscal de Stat”*) următoarele documente:

- o scrisoare oficială de la FPM-Moldova, emisă pe blanchetă oficială cu antet, care va confirma cantitatea / volumul produselor petroliere specificată în oferta acestei Entități de construcție pentru un contract în cadrul Programului și care va conține denumirea proiectului de construcție și denumirea beneficiarului de scutire;
- o solicitare oficială emisă de către Entitatea de construcție, solicitând Inspectoratului Fiscal de Stat restituirea sumei TVA și a accizelor achitate, confirmând (i) cantitatea / volumul maxim al produselor petroliere specificată în oferta beneficiarului de scutire pentru un contract în cadrul Programului (cantitatea maximă permisă care este subiect al rambursării), (ii) cantitatea produselor petroliere care este subiect al rambursării în conformitate cu actuala solicitare, (iii) cantitatea produselor petroliere pentru care TVA și accizele au fost anterior rambursate beneficiarului de scutire în cadrul acestui contract și (iv) că produsele petroliere din prezenta solicitare au fost utilizate în legătură cu proiectul de construcție nominalizat, și
- factura fiscală în original recepționată de la furnizorul produselor petroliere la momentul procurării acestora pe teritoriul Republicii Moldova și/sau declarația vamală emisă în numele Entității de construcție la momentul importării produselor petroliere în Republica Moldova.

Documentele enumerate mai sus vor fi remise Inspectoratului Fiscal de Stat lunar pentru achizițiile de petrol efectuate pe parcursul lunii calendaristice precedente.

Suma TVA și a accizelor care este subiect al restituirii va fi determinată de către Entitatea de construcție și confirmată de către Inspectoratul Fiscal de Stat în baza sumelor TVA și accizelor achitate la momentul procurării produselor petroliere și indicate în factura

fiscală și/sau în declarația vamală și în conformitate cu tariful accizelor aplicate la acel moment.

Suma TVA și accizelor se va transfera pe contul bancar al Entităților deschise în bănci care au relații fiscale cu sistemul bugetar al Republicii Moldova. Decizia de restituire a taxelor se va adopta de către Inspectoratul Fiscal de Stat în termen de 45 de zile de la recepționarea solicitării de către Inspectoratul Fiscal de Stat.

SCHEMA F

ADMITEREA TEMPORARĂ A ECHIPAMENTULUI, MIJLOACELOR DE TRANSPORT ȘI BUNURILOR DE UZ CASNIC

Baza legală pentru scutire

1. Acordul Compact
2. Articolul 7 și articolul 68 al Codului Vamal al Republicii Moldova ("*Codul Vamal*") (Legea nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000)
3. Articolul 4, punctul (1) și articolul 103, punctul (2), subpunctul (c) al Codului Fiscal
4. Articolul 28, punctul (f) al Legii cu privire la tariful vamal (Legea nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997)
5. Articolul 5, punctul (3) și articolul 7 al Legii cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice (Legea nr. 1569-XV din 20 decembrie 2002)
6. Secțiunea 7, Anexa 1 la Hotărîrea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova nr. 1140 din 02 noiembrie 2005 ("*Decizia nr. 1140*")

Beneficiarii de scutire:

FPM-Moldova, orice Entitate de implementare și orice Entitate care importă bunuri temporar pentru a fi utilizate exclusiv în cadrul Acordului, precum și orice Persoană fizică scutită care importă echipament, mijloace de transport și bunuri de uz casnic.

Proceduri:

Admiterea temporară a echipamentului, mijloacelor de transport și bunurilor de uz casnic este permisă de biroul vamal, fără plata TVA, taxelor vamale, accizelor, taxei pentru procedurile vamale și orice alte Taxe, în baza cererii depuse de beneficiarul de scutire. Cererea va include motivele admiterii temporare a bunurilor, în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 1140, și va fi însoțită de:

- o scrisoare de la FPM-Moldova, emisă pe blanchetă oficială cu antet, care va confirma faptul că bunurile sînt importate temporar pentru a fi utilizate exclusiv în cadrul Acordului sau pentru uzul personal al Persoanei fizice scutite și care va conține denumirea proiectului și numele beneficiarului de scutire;
- factura pentru bunuri, dacă este cazul;
- copia contractului care confirmă admiterea temporară a bunurilor, dacă este cazul;
- documentele aferente transportării (CMR, carnetul TIR, factura de transport avia etc.), dacă este cazul, și

- certificate, autorizații, licențe, dacă asemenea sînt cerute pentru importul bunurilor.

Autorizarea admiterii temporare, cu aplicarea scutirilor menționate mai sus, se va acorda de către birourile vamale în baza remiterii documentelor menționate mai sus.

După recepționarea autorizației vamale, beneficiarul de scutire va asigura întocmirea declarației vamale pentru remiterea biroului vamal, în baza căreia biroul vamal va vămui bunurile fără perceperea TVA, taxelor vamale, accizelor, taxei pentru procedurile vamale și orice alte Taxe.

În cazul în care bunurile importate constituie proprietatea beneficiarului de scutire, facturile și contractele menționate mai sus nu vor fi solicitate.

SCHEMA G

ACCIZE

Baza legală pentru scutire

1. Acordul Compact
2. Articolul 4, punctul (1), articolul 124, punctul (2), subpunctul (b) și articolul 124, punctul (3) al Codului fiscal

Beneficiarii de scutire:

FPM-Moldova, orice Entitate de implementare și orice Entitate.

Proceduri:

Scutirea se aplică doar la importul de bunuri destinate implementării Acordului, care sînt subiect al impozitării cu accize, cu excepția produselor petroliere, administrarea cărora este explicată în Schema E. Scutirea se acordă împreună cu scutirile de TVA și taxe vamale. Pentru vămuirea bunurilor, beneficiarul de scutire va trebui să depună o cerere pentru scutire însoțită de:

- o scrisoare de la FPM-Moldova, emisă pe blanchetă oficială cu antet, care va confirma faptul că bunurile sînt importate pentru a fi utilizate exclusiv în cadrul Acordului și care va conține denumirea proiectului și numele beneficiarului de scutire;
- factura pentru bunuri;
- copia contractului sau a comenzii de cumpărare pentru bunuri;
- documentele aferente transportării (CMR, carnetul TIR, factura de transport avia etc.) și
- certificate, autorizații, licențe, dacă asemenea sînt cerute pentru importul bunurilor.

Vămuirea se va efectua de către birourile vamale cu scutirea de accize în baza remiterii documentelor menționate mai sus.

SCHEMA H

TAXA PENTRU PROCEDURI VAMALE

Baza legală pentru scutire

1. Acordul Compact
2. Articolul 7 al Codului Vamal (Legea nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000)
3. Anexa nr. 2 din Legea cu privire la tariful vamal (nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997)

Beneficiarii de scutire:

FPM-Moldova, orice Entitate de implementare și orice Entitate care importă bunuri pentru a fi utilizate în cadrul Acordului, precum și orice Persoană fizică scutită care importă bunuri pentru uz personal.

Proceduri:

Vămuirea bunurilor importate fără perceperea taxei pentru proceduri vamale se va efectua de către birourile vamale. Pentru vămuirea bunurilor importate, beneficiarii de scutire vor depune o cerere ca aceste bunuri să fie scutite de taxa pentru proceduri vamale, însoțită de:

- o scrisoare de la FPM-Moldova, emisă pe blanchetă oficială cu antet, care va confirma faptul că bunurile sunt importate pentru a fi utilizate exclusiv în cadrul Acordului și care va conține denumirea proiectului și numele beneficiarului de scutire;
- factura pentru bunuri;
- copia contractului sau a comenzii de cumpărare pentru bunuri;
- documentele aferente transportării (CMR, carnetul TIR, factura de transport avia etc.), după caz, și
- certificate, autorizații, licențe, dacă asemenea sînt cerute pentru importul bunurilor.

În cazul în care bunurile importate constituie proprietatea beneficiarului de scutire, facturile și contractele menționate mai sus nu vor fi solicitate.

Vămuirea se va efectua de către birourile vamale cu scutirea de taxa pentru proceduri vamale în baza remiterii documentelor menționate mai sus.

SCHEMA I

ALTE TAXE

Baza legală pentru scutire

1. Acordul Compact
2. Articolul 4, punctul (1) al Codului fiscal

Beneficiarii de scutire:

Oricare dintre FPM-Moldova, Entități de implementare, și Entități, precum și Persoane fizice scutite, care importă sau achiziționează proprietăți sau efectuează altfel un act sau acțiune în cadrul Acordului, care implică plata oricărui impozit inclus în Codul fiscal, altele decât cele specificate în Schema A – Schema H de mai sus (*“Alte Taxe”*).

Proceduri:

- Întrucât alte Taxe pot fi aplicate nu numai de către oficiile fiscale, dar și de către terțe părți în calitate de agenți ai oficiilor fiscale (*“Agent fiscal”*), orice beneficiar de scutire va solicita o scrisoare oficială de la FPM-Moldova cu scopul de a o pune la dispoziția oficiului fiscal sau Agentului fiscal în vederea justificării scutirii cerute de Alte Taxe relevante.
- Scrisoarea oficială a FPM-Moldova va fi emisă pe blanchetă oficială cu antet, care va confirma faptul că acest caz care implică plata oricărei Alte Taxe este în cadrul Acordului și care va conține denumirea proiectului și numele beneficiarului de scutire.
- Guvernul va asigura ca acțiunile Guvernului pentru implementarea scutirilor prevăzute de Acord să cuprindă, de asemenea, proceduri aplicabile Altor Taxe.

VERSIUNEA SPRE EXECUTARE

Traducerea neoficială din limba engleză în limba română

ACORD DE IMPLEMENTARE A PROGRAMULUI

SEMNAT ÎNTRE

STATELE UNITE ALE AMERICII,

REPREZENTATE DE

CORPORAȚIA PROVOCĂRILE MILENIULUI,

ȘI

REPUBLICA MOLDOVA

pe data de 22 ianuarie 2010

CONȚINUT

	<u>Pagina</u>
ARTICOLUL 1. RESPONSABILITĂȚILE GENERALE ALE PĂRȚILOR.....	1
Secțiunea 1.1 Definiții.....	1
Secțiunea 1.2 Rolul Guvernului	2
Secțiunea 1.3 Rolul FPM-Moldova.....	2
Secțiunea 1.4 Entitățile de implementare	4
ARTICOLUL 2. CADRUL DE IMPLEMENTARE	5
Secțiunea 2.1 Planul de implementare.....	5
Secțiunea 2.2 Manualul operațional financiar	6
Secțiunea 2.3 Planul de monitorizare și evaluare	6
Secțiunea 2.4 Scutirea de impozite.....	7
Secțiunea 2.5 Măsuri de protecție socială și de mediu	7
Secțiunea 2.6 Politica de gen.....	7
Secțiunea 2.7 Îndrumările de procurări ale Programului CPM	8
Secțiunea 2.8 Înștiințare; Incorporare.....	8
Secțiunea 2.9 Rapoarte; Notificări	8
Secțiunea 2.10 Tranzacțiile aprobate de CPM	10
Secțiunea 2.11 Rolul anumitor Entități de implementare.....	12
Secțiunea 2.12 Publicitate și transparență	14
Secțiunea 2.13 Angajamentele adiționale ale Guvernului.....	15
Secțiunea 2.14 Activitatea Acces la Finanțare în Agricultură.....	15
ARTICOLUL 3. DEBURSAREA FINANȚĂRII CPM.....	16
Secțiunea 3.1 Procesul de debursare	16
Secțiunea 3.2 Capitalul circulant.....	18
Secțiunea 3.3 Precondițiile de debursare a Finanțării implementării Acordului.....	18
Secțiunea 3.4 Precondițiile pentru Debursarea inițială din Finanțarea Programului.....	18
Secțiunea 3.5 Precondițiile pentru fiecare debursare din Finanțarea Programului	19
Secțiunea 3.6 Nesatisfacerea condițiilor; Debursări parțiale.....	20
Secțiunea 3.7 Cheltuieli autorizate	20
ARTICOLUL 4. INTRAREA ÎN VIGOARE A ACESTUI ACORD	21
ARTICOLUL 5. PREVEDERI GENERALE	21
Secțiunea 5.1 Reprezentanți	21
Secțiunea 5.2 Comunicarea	21
Secțiunea 5.3 Atribuirii.....	21
Secțiunea 5.4 Interpretări.....	21
Secțiunea 5.5 Inconsistențe	22
Secțiunea 5.6 Zilele de lucru	22
Secțiunea 5.7 Rezilierea sau suspendarea Acordului	22

Secțiunea 5.8 Finalizarea acestui Acord.....	23
Secțiunea 5.9 Valabilitatea	23
Secțiunea 5.10 Legea aplicabilă.....	23
Secțiunea 5.11 Duplicate; Expediere în formă electronică	23

Schema 1: Definiții

Schema 2: Precondiții

ACORD DE IMPLEMENTARE A PROGRAMULUI

PREAMBUL

Prezentul ACORD DE IMPLEMENTARE A PROGRAMULUI (în continuare „*Acord*”), din 22 ianuarie 2010, semnat între Statele Unite ale Americii, reprezentate de Corporația Provocările Mileniului („*CPM*”) și Republica Moldova („*Republica Moldova*”), reprezentată de Guvern („*Guvernul*”, împreună cu CPM – „*Părți*” și fiecare în parte „*Parte*”).

PARTE INTRODUCATIVĂ

AVÂND ÎN VEDERE că Acordul Compact al Corporației Provocările Mileniului semnat între Statele Unite ale Americii, reprezentată de CPM, și Republica Moldova, reprezentată de Guvern, în Washington la 22 ianuarie 2010 („*Acordul Compact*”), stipulează termenii generali în baza cărora CPM va oferi o finanțare de până la 262.000.000 dolari SUA (două sute șaiszeci și două milioane dolari americani) Guvernului pentru Programul Fondului Provocările Mileniului de reducere a sărăciei prin creșterea economică în Republica Moldova;

AVÎND ÎN VEDERE că Guvernul a desemnat FPM-Moldova pentru a exercita anumite drepturi, responsabilități și obligații ale Guvernului în cadrul Acordului Compact;

AVÎND ÎN VEDERE că Părțile doresc să specifice suplimentar termenii pentru implementarea Acordului Compact și a Programului;

Astfel, prin prezentul, cu referire la cele expuse mai sus, precum și înțelegerile și acordurile reciproce stipulate în acest document, Părțile convin după cum urmează:

ARTICOLUL 1

RESPONSABILITĂȚILE GENERALE ALE PĂRȚILOR

Secțiunea 1.1. Definiții. Termenii cu majusculă utilizați în acest Acord, dar nedefiniți în prezentul Acord vor avea semnificația stipulată în Acordul Compact. Restul termenilor cu majusculă vor avea semnificația stipulată în acest Acord.

Secțiunea 1.2. Rolul Guvernului.

(a) Responsabilitățile Guvernului. Guvernul va întreprinde cu promptitudine toate acțiunile necesare sau potrivite pentru a realiza Responsabilitățile Guvernului și pentru a desemna drepturile și responsabilitățile entităților (fiecare în parte fiind numită „Instituție autorizată”), inclusiv FPM-Moldova, pentru a le permite să supravegheze și să gestioneze implementarea Programului în numele Guvernului.

(b) Angajamentele Guvernului. Prin prezenta, Guvernul declară și va asigura următoarele:

(i) Drepturi, Împuterniciri etc. Guvernul are dreptul și autoritatea de a executa, remite și realiza obligațiile sale în cadrul acestui Acord, precum și în cadrul oricărui alt acord, certificat sau instrument reflectat în prezentul Acord sau în Acordul Compact..

(ii) Rețineri; Retenții sau Datorii. (1) Nici un Activ al Programului nu este și nu va fi supus reținerii, retenției, sechestrării, lichidării sau oricărei altei prevederi legale în vigoare la moment sau intrată în vigoare mai târziu în Republica Moldova, care ar avea efectul de a permite o astfel de reținere, retenție, sechestrare sau lichidare și (2) nici un Activ al Programului nu este și nu va constitui subiectul unei garanții, pretenții, aplicare a unei decizii judecătorești sau datorii de orice fel (fiecare în parte „**Retenție**”), cu excepția cazurilor în care au fost aprobate în scris în prealabil de CPM. În cazul în care orice Retenție aprobată altfel este impusă, Guvernul va solicita eliberarea imediată a unei asemenea Retenții, iar în cazul în care o astfel de Retenție este stabilită de o decizie finală și irevocabilă a instanței de judecată, Guvernul va achita orice sumă datorată pentru a obține eliberarea Retenției; *cu condiția* că resursele din Finanțarea CPM, dobânda sau alte Active ale Programului nu pot fi utilizate de Guvern pentru a și realiza obligațiile stipulate în Secțiunea 1.2(b)(ii).

Secțiunea 1.3 Rolul FPM-Moldova.

(a) Desemnarea FPM-Moldova.

(i) Conform Secțiunii 3.2(b) din Acordul Compact, Guvernul, a desemnat FPM-Moldova, o entitate care trebuie să fie creată prin emiterea unei, Hotărâri de constituire care să activeze în numele Guvernului pentru a implementa Programul și care să exercite și realizeze drepturile și responsabilitățile Guvernului în ceea ce privește supravegherea, gestionarea și implementarea Programului, inclusiv gestionarea implementării Proiectelor și Activităților, alocarea resurselor, administrarea procurărilor („**Drepturile și Responsabilitățile Desemnate**”). Pentru a evita orice dubii, desemnarea FPM-Moldova nu va scuti Guvernul de obligațiile sau responsabilitățile sale stipulate în Acordul Compact, prezentul Acord, orice acord adițional sau Îndrumările Programului, pentru care Guvernul rămîne a fi pe deplin responsabil.

(ii) Guvernul va asigura ca FPM-Moldova să fie organizat în modul cuvenit, să dispună de personal suficient și să fie împuternicit pentru a exercita Drepturile și Responsabilitățile Desemnate, și va abilita FPM-Moldova să realizeze complet și adecvat

Drepturile și Responsabilitățile Desemnate, precum și obligațiile care reies din acest Acord și orice alt acord, certificat sau instrument reflectat în prezentul Acord, în Acordul Compact, în orice acord adițional și în Îndrumarele Programului.

(iii) „Entitatea Responsabilă” la care se face referință în Îndrumarele Programului se referă la FPM-Moldova, iar obligațiile desemnate în Îndrumarele Programului „Entității Responsabile” vor fi obligațiile FPM-Moldova.

(b) Angajamente adiționale ale Guvernului cu privire la FPM-Moldova. Prin prezenta, Guvernul declară și va asigura următoarele:

(i) Drepturi și Împuterniciri. FPM-Moldova dispune de dreptul și împuternicirea de a (1) supune Guvernul unor obligații legale în limita deplină a Drepturilor și Responsabilităților Desemnate și conform celor reflectate în Acordul Compact, prezentul Acord, orice acord adițional sau Îndrumarele Programului, (2) semna și remite fiecare acord, certificat sau instrument reflectat în Acordul Compact, prezentul Acord, orice acord adițional sau Îndrumarele Programului și (3) realiza obligațiile sale ce reies din acest Acord și orice alt acord, certificat sau instrument reflectat în Acordul Compact, prezentul Acord, orice acord adițional sau Îndrumarele Programului.

(ii) Responsabilitățile Guvernului. FPM-Moldova (1) va realiza în modul convenit și pe deplin Drepturile și Responsabilitățile Desemnate, (2) nu va desemna, delega sau transfera în orice alt mod Drepturile și Responsabilitățile Desemnate fără consimțământul în scris obținut în prealabil din partea CPM (cu excepția prevederilor din secțiunea 1.4 și secțiunea 2.11(a) din prezentul Acord) și (3) nu va întreprinde alte activități, obligații sau responsabilități decât cele stipulate în Drepturile și Responsabilitățile Desemnate, fără acordul obținut în prealabil din partea CPM.

(iii) Reprezentarea Guvernului. FPM-Moldova va verifica fiecare reprezentare pe care o va face în numele Guvernului față de CPM în orice acord, certificat sau instrument pînă la realizarea unei astfel de reprezentări față de CPM.

(iv) Autonomie. (1) Nici o decizie a FPM-Moldova nu va fi modificată, completată, influențată pe nedrept sau anulată de orice autoritate guvernamentală, cu excepția unei decizii finale și irevocabile a instanței de judecată și (2) autoritatea FPM-Moldova nu va fi extinsă, restricționată sau modificată în orice alt fel, cu excepția cazurilor care sînt în conformitate cu acest Acord, Acordul Compact, orice acord adițional sau Îndrumarele Programului.

(v) Constituirea și administrarea FPM-Moldova. FPM-Moldova își va realiza activitățile și managementul Programului în conformitate cu Documentele de reglementare și Îndrumarele administrative. În acest scop, Guvernul va adopta Statutul FPM-Moldova, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM, în conformitate cu Documentele de reglementare și Îndrumarele administrative.

(vi) Acordurile finanțate. FPM-Moldova va oferi Agentului Financiar (și CPM, dacă acesta va solicita) câte o copie a fiecărui acord care este finanțat (direct sau indirect) din Finanțarea CPM, fără a ține cont de faptul dacă CPM dispune de drepturi de aprobare pentru astfel de acorduri.

(vii) Asigurarea; Garanțiile de performanță. FPM-Moldova va asigura, în măsura cerințelor CPM, ca toate Activele Programului să fie asigurate (inclusiv prin auto-asigurare) și va întreprinde alte asigurări adecvate împotriva riscurilor sau răspunderii asociate cu activitățile Programului, inclusiv solicitarea de la prestatorii de lucrări și servicii, furnizorii de bunuri pentru Program să obțină asigurările adecvate și să parvină cu garanții adecvate pentru executarea angajamentelor sau a altor garanții. FPM-Moldova (sau o altă entitate, după necesitate și în corespundere cu aprobarea în prealabil din partea CPM) va fi desemnat drept recipient al unor astfel de asigurări, precum și beneficiar al unor obligațiuni sau garanții de acest fel. Dacă nu va fi deja numit drept parte asigurată, FPM-Moldova (și CPM, dacă se va solicita) va fi numit drept asigurat adițional pentru orice asigurare. Guvernul va notifica în mod expres CPM despre achitarea oricăror încasări pentru pretențiile ce reiese din asigurările sau garanțiile date și va asigura ca aceste încasări să fie utilizate pentru înlocuirea sau repararea oricărui Activ din Program care a fost pierdut sau stricat; *cu condiția* ca, la alegerea CPM, orice venituri suplimentare să fie depuse într-un Cont autorizat, conform indicațiilor FPM-Moldova sau conform unor alte aranjamente decise de CPM. Pentru evitarea oricăror dubii, Finanțarea CPM poate fi utilizată, în măsura în care se permite conform Principiilor de Cost ale CPM, pentru a achita costurile asigurării solicitate conform Secțiunii 1.3(b)(vii).

(viii) Despăgubirea FPM-Moldova. Dacă FPM-Moldova va purta răspunderea care reiese din prevederile de despăgubire sau orice alte prevederi similare ale oricărui acord, Guvernul va achita integral o astfel de despăgubire în numele FPM-Moldova. Mai mult ca atât, Guvernul va despăgubi și va garanta împotriva oricărei răspunderi fiecare membru al Consiliului de observatori al FPM-Moldova (inclusiv Observatorii), și orice Grup consultativ (Grupuri consultative), precum și pe fiecare din funcționari și alți angajați ai FPM-Moldova, generate din orice pretenție, pierdere, acțiune, datorie, cost, daună sau cheltuială suportată de persoanele date întru realizarea obligațiilor de serviciu în numele FPM-Moldova; *cu condiția* că Guvernul nu va avea obligația de a despăgubi aceste persoane, dacă aceste pretenții, pierderi, acțiuni, datorii, costuri, daune sau cheltuieli sînt atribuite unor fraude, neglijențe grosolane sau gestiuni rău-intenționate din partea acestor persoane; și *cu condiția* că pe viitor finanțarea CPM, dobînda acumulată sau alte Active ale Programului nu vor putea fi utilizate de Guvern pentru a-și onora obligațiile ce reies din secțiunea 1.3(b)(viii).

Secțiunea 1.4 Entitățile de implementare. În corespundere cu prezentul Acord și cu Acordul Compact, FPM-Moldova poate angaja una sau mai multe Entități de implementare pentru a implementa orice Proiect sau orice Activități care au legătură cu acesta și sînt realizate pentru susținerea Acordului Compact. FPM-Moldova va încheia cu fiecare Entitate de implementare câte un Acord, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM, care va stipula, *inter alia*, rolurile și responsabilitățile unei astfel de Entitate de implementare, precum și funcționarul către care va raporta o asemenea Entitate de implementare.

ARTICOLUL 2

CADRUL DE IMPLEMENTARE

Secțiunea 2.1 Planul de implementare. Cadrul pentru implementarea Programului va fi elaborat ulterior într-un set de documente, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM, care va consta din (a) un Plan de lucru, (b) un Plan financiar detaliat, (c) un Plan de audit și (d) un Plan de procurări (fiecare în parte „**Document al Planului de implementare**”, iar împreună „**Plan de implementare**”). FPM-Moldova va propune Planul său de implementare pe durata Acordului Compact pentru revizuire și aprobare de către CPM, pînă la Debursarea inițială din Finanțarea Programului. CPM va revizui Planul de implementare propus și ar putea solicita, după necesitate, unele clarificări sau ajustări din partea FPM-Moldova. FPM-Moldova va prezenta un Plan de implementare actualizat sau un Document al Planului de implementare actualizat pe parcursul oricărui trimestru în care sînt efectuate schimbări sau modificări semnificative în unul din Proiecte sau în Program (sau în fiecare trimestru în cazul Planului financiar detaliat), sau atunci cînd FPM-Moldova determină că rezultatele, țintele și obiectivele intermediare scontate pentru un anumit an ar putea să nu fie atinse. În astfel de cazuri, FPM-Moldova va prezenta CPM pentru aprobare un Plan de implementare revizuit sau un Document al Planului de implementare actualizat (după caz) în aceeași zi cu prezentarea următorului Raport periodic. FPM-Moldova va asigura ca implementarea Programului să fie efectuată în conformitate cu Planul de implementare.

(a) Planul de lucru. FPM-Moldova va elabora, adopta și implementa un plan de lucru, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM, pentru gestionarea generală a Programului („**Plan de lucru**”). Planul de lucru va stabili: (i) o listă detaliată cu sarcini pentru fiecare activitate ce urmează a fi realizată sau finanțată din Finanțarea CPM (cu un nivel de detaliere acceptabil pentru CPM); (ii) obiectivele intermediare ale procesului, indicatorii de performanță și țintele sincronizate cu Planul M&E; (iii) condițiile Debursărilor (pe lîngă cele stipulate în prezentul Acord); (iv) pașii procesului de procurare și (v) atribuirea de roluri și responsabilități, dacă este necesar, pentru anumite activități specifice, cerințe de performanță, alte îndrumări programatice și așteptări asociate. FPM-Moldova va elabora un Plan de lucru anual separat pentru (1) fiecare Proiect identificat în cadrul Acordului Compact și (2) pentru monitorizare și evaluare.

(b) Planul financiar detaliat. Rezumatul Planului financiar multianual, care este specificat în anexa II din Acordul Compact, indică contribuția anuală estimată din Finanțarea CPM pentru a gestiona, monitoriza și evalua Programul și pentru a implementa fiecare Proiect („**Plan financiar multianual**”). Cu excepția cazurilor în care CPM convine altfel în scris, FPM-Moldova va elabora, adopta și implementa pentru fiecare trimestru al viitorului an și anual pentru fiecare din anii rămași ai Acordului Compact, un Plan financiar detaliat care să specifice cerințele de finanțare pentru Program (inclusiv costurile administrative) și pentru fiecare Proiect, care să conțină detalii la nivel de subactivitate (sau chiar un nivel și mai detaliat, dacă este necesar), și să fie planificat atît pe bază de angajamente, cît și pe baza cererii de numerar și să corespundă formatului „Planului financiar detaliat” care este plasat pe pagina web a CPM și care

poate fi modificat periodic, însă, în orice caz, este satisfăcătoare ca formă și conținut pentru CPM (fiecare în parte „**Plan financiar detaliat**”).

(c) Planul de Audit. FPM-Moldova va elabora, adopta și implementa un plan pe durata Acordului Compact, în conformitate cu Îndrumarul de audit, pentru a supune auditului cheltuielile Prestatorilor acoperiți în Program care sînt supuse auditului în conformitate cu Îndrumarul de audit („**Planul de audit**”). Planul de audit va fi acceptabil ca formă și conținut pentru CPM și va fi adoptat nu mai târziu de 60 (șaizeci) de zile înainte de sfîrșitul primei perioade care urmează să fie supusă auditului după cum este specificat în Îndrumarul de audit.

(d) Planul de Procurări. FPM-Moldova va pregăti periodic planuri de procurări, în conformitate cu Îndrumarul Programului de procurări al CPM, pentru achiziționarea de bunuri, lucrări, servicii de consultanță și non-consultanță necesare pentru implementarea Acordului Compact (fiecare în parte „**Plan de procurări**”). Fiecare Plan de procurări va fi pregătit și actualizat în conformitate cu Îndrumarul Programului de procurări al CPM. Pe lîngă aceasta, înainte de Debursarea inițială din Finanțarea Programului, FPM-Moldova va stabili și adopta un Sistem de Contestare a Ofertelor („**SCO**”) care va oferi furnizorilor, contractanților și consultanților (părților cointeresate) posibilitatea de a solicita revizuirea acțiunilor și deciziilor de procurare. Organizarea, regulile și procedurile unui astfel de SCO vor fi aprobate de către CPM. După ce va fi adoptat de FPM-Moldova și aprobat de CPM, FPM-Moldova va publica SCO pe pagina web administrată de FPM-Moldova („**Pagina web a FPM-Moldova**”).

Secțiunea 2.2 Manualul operațional financiar. Cu excepția cazurilor cînd CPM convine altfel, FPM-Moldova va elabora, adopta și implementa un manual, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM, care să fixeze principiile, mecanismele și procedurile („**Manual operațional financiar**”) pe care FPM-Moldova îl va utiliza pentru a asigura o responsabilitate financiară adecvată și un nivel convenit de utilizare a Finanțării CPM, inclusiv pentru asigurarea utilizării unor proceduri deschise, corecte și competitive într-un mod transparent în cadrul gestionării granturilor sau acordurilor cooperative, precum și pentru procurarea de bunuri, lucrări și servicii. Manualul operațional financiar va mai include, *inter alia*, cerințe cu privire la: (a) elaborarea bugetului; (b) contabilitate; (c) managementul numerarului; (d) tranzacțiile financiare (încasări și plăți); (e) deschiderea și gestionarea Conturilor autorizate; (f) lista cu statele de personal și salariile acestora; (g) deplasări și utilizarea vehiculelor; (h) controlul activelor și inventarierea; (i) audit și (j) raportare. După adoptarea inițială, Manualul operațional financiar va fi revăzut și revizuit periodic, iar revizuirile respective vor fi adoptate de FPM-Moldova și aprobate de către CPM.

Secțiunea 2.3 Planul Monitorizare și Evaluare. Nu mai tîrziu de 90 (nouăzeci) de zile după intrarea în vigoare, FPM-Moldova va elabora, adopta și implementa un Plan Monitorizare și Evaluare, acceptabil ca formă și pentru CPM. Planul Monitorizare și Evaluare va include o prevedere pentru evaluarea fiecărei activități. Planul Monitorizare și Evaluare va fi elaborat, implementat și actualizat în conformitate cu Politica CPM pentru monitorizarea și evaluarea Programelor Compact și Programelor Preliminare și va servi drept document primar de ghidare pentru activitățile de monitorizare și evaluare pe durata Acordului Compact.

Secțiunea 2.4 Scutire de impozite. Guvernul, inclusiv FPM-Moldova, va întreprinde toate acțiunile necesare pentru a efectua scutirea de impozite solicitată de Acordul Compact.

Secțiunea 2.5 Măsuri de protecție socială și de mediu.

(a) Cu excepția cazurilor în care CPM și Guvernul convin altfel în scris, Guvernul va asigura ca activitățile realizate, finanțate sau susținute în oricare alt mod, totalmente sau parțial (direct sau indirect) din Finanțarea CPM să se conformeze cu Îndrumarul CPM cu privire la mediu.

(b) Guvernul va: (i) coopera cu orice analiză de mediu în derulare, sau, după caz, va efectua și finaliza orice analiză adițională de mediu, evaluare socială, planuri de management al mediului ambiant, audite sociale și de mediu, cadru de politici de strămutare a populației, precum și planuri de acțiuni pentru strămutarea populației cerute conform legilor Republicii Moldova, Îndrumarului CPM cu privire la mediu, prezentului Acord, Acordului Compact, oricărui alt acord adițional sau conform altor cerințe ale CPM, acceptabile ca formă și conținut pentru CPM; (ii) asigura să fie elaborate planuri de management al mediului ambiant specifice pentru Proiecte, iar toate măsurile relevante stipulate în astfel de planuri să fie integrate în documentele aplicabile de procurări, acceptabile ca formă și conținut pentru CPM; (iii) asigura ca toate politicile relevante privind strămutarea populației sau planurile de acțiuni vizînd strămutarea populației să fie elaborate, iar toate activitățile necesare pentru strămutare să fie implementate în conformitate cu Politica Băncii Mondiale cu privire la strămutarea involuntară („OP 4.12”) în localitățile afectate de strămutare, pînă la preluarea pămîntului, activelor sau resurselor afectate pentru construcții sau altă utilizare în cadrul proiectului; (iv) implementa, pentru satisfacerea condițiilor CPM, orice măsură de atenuare a problemelor sociale și celor de mediu identificate în astfel de evaluări sau planuri. FPM-Moldova poate utiliza Finanțarea CPM pentru asemenea obligații în mărimea stipulată în Planul financiar detaliat al proiectului.

(c) Guvernul va finanța toate costurile necesare pentru măsurile de atenuare a problemelor sociale și celor de mediu (inclusiv costurile de strămutare) care nu vor fi prevăzute în mod expres în acest scop în Planul financiar detaliat al oricărui proiect.

Secțiunea 2.6 Politica de gen. Cu excepția cazurilor cînd CPM și Guvernul convin altfel în scris, Guvernul va asigura ca activitățile realizate, finanțate sau susținute în orice alt mod, totalmente sau parțial (direct sau indirect) din Finanțarea CPM să fie conforme cu Politica de gen a CPM. FPM-Moldova va: (a) elabora, înainte de cea de a doua Debursare a Finanțării CPM, un Plan de integrare socială și de gen care, cel puțin, va identifica abordările pentru consultările sistematice, consistente și reprezentative cu femeii și alte grupuri vulnerabile/subreprezentate, va consolida concluziile și recomandările analizelor sociale și de gen ale Proiectelor și va stabili strategii de incorporare a concluziilor, analizelor sociale și de gen în conținutul final al Proiectului, după caz, (în continuare „*Planul de integrare socială și de gen*”); (b) asigura, prin monitorizare și coordonare pe parcursul implementării, că conținutul final al activităților Proiectului, documentele de licitație pentru lucrările de construcție și planurile de implementare corespund și includ rezultatele analizei sociale și de gen și Planului de integrare socială și de gen; și (c) pe

bază anuală va revizui și actualiza Planul de integrare socială și de gen, după necesitate, pentru a reflecta lecțiile învățate și analiza specifică proiectelor.

Secțiunea 2.7 Îndrumările de procurări ale Programului CPM. În conformitate cu secțiunea 3.6 din Acordul Compact, Guvernul, inclusiv FPM-Moldova, va utiliza exclusiv și va asigura utilizarea de către toți prestatorii a Îndrumărilor de procurări ale Programului CPM (în cazul prestatorilor, în limita părții 6, Subcontractori) pentru procurările (inclusiv solicitările) tuturor bunurilor, lucrărilor și serviciilor, și pentru acordarea și administrarea contractelor întru realizarea Programului finanțat din Fondurile CPM. Adițional, Guvernul va asigura ca orice contestare a ofertelor de licitație să fie examinată în conformitate cu Îndrumările de procurări ale Programului CPM și **SCO**.

Secțiunea 2.8 Înștiințare; Incorporare.

(a) Guvernul va înștiința toți prestatorii de bunuri, lucrări și servicii (și toate celelalte entități sau persoane individuale care beneficiază de Finanțarea CPM în legătură cu Programul) despre cerințele secțiunii 2.7 din Acordul Compact și le va include sau va asigura includerea cerințelor fixate în secțiunea 2.7 din Acordul Compact în toate acordurile încheiate cu prestatorii de bunuri, lucrări și servicii (sau orice alt beneficiar al Finanțării CPM, după caz), în cazul în care CPM nu este parte la aceste acorduri.

(b) Guvernul va include sau va asigura includerea cerințelor stabilite în următoarele prevederi (împreună cu astfel de cerințe după cum este necesar sau de dorit pentru a aplica aceste prevederi):

(i) Secțiunile 2.1(c) și 2.9(b) din prezentul Acord, secțiunea 3.7 din Acordul Compact și alineatele (b), (c) și (d) ale secțiunii 3.8 din Acordul Compact în toate acordurile finanțate din Finanțarea CPM și încheiate între Guvern sau orice entitate guvernamentală, pe de o parte, și un Prestator acoperit, care să nu fie o organizație non-profit, rezident al Statelor Unite ale Americii, pe de altă parte;

(ii) Secțiunea 3.7 din Acordul Compact și alineatele (b) și (d) ale secțiunii 3.8 din Acordul Compact în toate acordurile finanțate din Finanțarea CPM, încheiate între Guvern sau orice entitate guvernamentală, pe de o parte, și prestatorii care nu corespund definiției de Prestator acoperit în Program;

(iii) Secțiunea 3.7 din Acordul Compact și alineatele (b), (c) și (d) ale secțiunii 3.8 din Acordul Compact în toate acordurile finanțate din Finanțarea CPM, încheiate între Guvern sau orice entitate guvernamentală, pe de o parte, și un Prestator acoperit care este o organizație non-profit, rezident al Statelor Unite ale Americii.

Secțiunea 2.9 Rapoarte; Notificări.

(a) Cu excepția cazurilor când CPM convine altfel în scris, FPM-Moldova va prezenta CPM periodic rapoartele și informațiile solicitate de Îndrumarul cu privire la raportare (fiecare în

parte fiind numit „**Raport periodic**”), acceptabile ca formă și conținut pentru CPM. FPM-Moldova va prezenta CPM Rapoartele periodice conform unui orar specificat în Îndrumarul cu privire la raportare și Rapoartele periodice vor corespunde întru totul Îndrumarului cu privire la raportare. Începând cu data prezentului Acord, următoarele Rapoarte periodice vor fi prezentate conform Îndrumarului cu privire la raportare:

(i) Pe bază trimestrială:

(1) un raport narativ care să expună utilizarea propusă pentru Debursarea din viitorul trimestru împreună cu o explicație vizînd utilizarea fondurilor pe parcursul trimestrului anterior și orice ajustare a Planului de implementare, conform formatului pentru „Raportul narativ” plasat pe pagina web a CPM, care poate fi modificat periodic, însă, de fiecare dată, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM;

(2) un raport financiar trimestrial cu privire la activitățile financiare ale FPM-Moldova realizate pe parcursul trimestrului anterior și documentația care susține orice angajament sau solicitare de numerar propusă pentru viitorul trimestru, conform formatului pentru „**Cererea de debursare și Raportul financiar trimestrial**” plasat pe pagina web a CPM care poate fi modificat periodic, însă, de fiecare dată, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM („**Raport financiar trimestrial**”);

(3) un Plan financiar detaliat actualizat;

(4) un raport cu privire la procurările efectuate, care să expună un rezumat cumulativ al acțiunilor de procurare executate în comparație cu Planul de procurări aprobat de CPM pentru trimestrul anterior, conform formatului pentru „Raportul cu privire la Procurările Efectuate” plasat pe pagina web a CPM care poate fi modificat periodic, însă, de fiecare dată, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM;

(5) un tabel de monitorizare a indicatorilor, care să fixeze indicatorii de performanță incluși în Planul M&E și să urmărească progresul Programului și Proiectelor în comparație cu indicatorii respectivi, conform formatului pentru „Tabelul de urmărire a indicatorilor” plasat pe pagina web a CPM care poate fi modificat periodic, însă, de fiecare dată, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM;

(6) un raport cu privire la precondiții, care să descrie progresul obținut pe calea satisfacerii precondițiilor debursărilor din Finanțarea CPM pentru trimestrul următor, conform formatului pentru „Raportul cu privire la precondiții” plasat pe pagina web a CPM care poate fi modificat periodic, însă, de fiecare dată, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM;

(ii) La 31 octombrie a fiecărui an al Programului Compact (sau în decurs de 30 (treizeci) de zile de la primirea unei cereri în scris din partea CPM), FPM-Moldova va oferi CPM un raport anual suplimentar, conform formatului și conținutului acceptabil CPM, care să conțină următoarea informație:

(1) progresul obținut de Guvern în realizarea scopului Acordului Compact, obiectivului Programului și obiectivelor Proiectului;

(2) informație adițională cu privire la realizările care nu sînt prezentate în Rapoartele periodice;

(3) evoluțiile în cadrul implementării Acordului Compact care țin de procesul consultativ, coordonarea cu donatorii și lecțiile învățate; precum și

(4) orice raport sau document cerut a fi prezentat CPM în legătură cu Programul și conform Îndrumarelor CPM cu privire la mediu, Politica de gen a CPM, Planul de audit sau orice Document al Planului de Implementare.

(b) FPM-Moldova va prezenta sau va depune toate eforturile pentru a prezenta CPM un raport de audit, conform formatului și conținutului convenit cu CPM, pentru fiecare audit solicitat conform Acordului Compact, altele decît auditele organizate de CPM, nu mai tîrziu de 90 (nouăzeci) de zile de la încheierea perioadei supuse audit-ului sau orice altă perioadă de timp, după cum se poate conveni periodic cu CPM.

(c) Dacă în orice moment pe parcursul perioadei de implementare a Acordului Compact, Guvernul (sau orice altă autoritate guvernamentală din Republica Moldova la nivel departamental, municipal, regional sau la alt nivel de jurisdicție) va realoca material sau reduce alocările din bugetul său național a resursele normale și a celor preconizate pe care Guvernul (sau autoritatea guvernamentală, după caz) le-ar fi primit sau prevăzut din surse externe sau interne sau dacă Guvernul nu va reuși să distribuie la timp o alocație prevăzută pentru activitățile asociate Acordului Compact sau din Program, Guvernul trebuie să notifice CPM în scris în decurs de 30 (treizeci) de zile despre o astfel de realocare, reducere sau nedistribuire; notificarea în cauză trebuie să conțină informații despre suma realocării, reducerii sau nedistribuirii, activitățile afectate și o explicație pentru realocarea sau reducerea respectivă.

(d) Pe lângă rapoartele periodice, FPM-Moldova va oferi CPM în decurs de 30 (treizeci) de zile din ziua primirii unei solicitări în scris din partea CPM, cu excepția cazurilor cînd CPM a convenit altfel cu FPM-Moldova în scris, alte rapoarte, documente sau informații pe care le poate solicita CPM periodic cu privire la Program, inclusiv orice componentă din Planul de implementare, Manualul operațional financiar sau orice debursare.

(e) FPM-Moldova va prezenta Rapoartele periodice și orice alte rapoarte solicitate în formă electronică, dacă CPM nu a solicitat altfel sau dacă nu s-a cerut altfel conform Îndrumarului cu privire la raportare.

Secțiunea 2.10 Tranzacțiile aprobate de CPM. Fără limitarea oricăror altor prevederi ale acestui Acord, Acordului Compact sau oricărui acord suplimentar, fiecare din următoarele tranzacții, activități, acorduri și documente necesită aprobarea prealabilă în scris a CPM:

(a) Debursările;

(b) Planul de implementare (inclusiv fiecare element sau component al acestuia), Planul M&E (inclusiv fiecare element sau component al acestuia) și Manualul operațional financiar, precum și orice modificare a documentelor sus-menționate;

(c) Acordurile încheiate între Guvern și FPM-Moldova, în caz că există, și acordurile prin care oricare din următorii sînt numiți în funcție, angajați sau implicați în orice alt mod, (fiecare în parte „*Acord material*”):

- (i) Auditorul sau Recenzentul;
- (ii) Agentul financiar;
- (iii) Agentul de procurări;
- (iv) Banca;
- (v) Entitatea de implementare;
- (vi) Managerul de proiect din exterior; și

(vii) un membru al Consiliului de observatori (inclusiv orice Observator) sau orice funcționar al FPM-Moldova (inclusiv acordurile privind remunerarea pentru oricare din persoanele respective);

(d) orice modificare, încetare sau suspendare a unui Acord material sau orice acțiune care ar avea efect echivalent;

(e) orice acord sau tranzacție a FPM-Moldova care nu este independentă;

(f) orice gajare a Finanțării CPM sau Activelor Programului sau orice garantare, directă sau indirectă a oricărei datorii sau oricărei îndatoriri materiale;

(g) orice hotărîre, lege, regulament, cartă, aranjament contractual sau orice alt document care stabilește sau reglementează (altele decît legile publice de aplicare generală pentru toate instituțiile publice) sau cele care se referă la crearea, organizarea sau administrarea FPM-Moldova (inclusiv Statutul FPM-Moldova și Planul de personal) și toate amendamentele aduse acestora (fiecare în parte „*Document de reglementare*”);

(h) orice amplasare, în întregime sau parțială, lichidare, dizolvare, încetare, reorganizare sau orice altă schimbare a FPM-Moldova, inclusiv orice revocare, modificare sau completare a oricărui Document de reglementare care se referă la această entitate;

(i) orice schimbare adusă caracterului sau locației oricărui Cont Autorizat;

(j) (i) orice schimbare a oricărui membru al Consiliului de Observatori (inclusiv a oricărui Observator), a membrului desemnat drept președinte, a componenței nominale sau

numerice a Consiliului de Observatori și suplinirea oricărui post vacant al oricărui membru al Consiliului de Observatori (inclusiv al oricărui Observator), (ii) orice schimbare a oricărui funcționar al FPM-Moldova sau orice schimbare a componenței nominale sau numerice a managementului și suplinirea oricărui post vacant al oricărui funcționar din cadrul FPM-Moldova și (iii) orice schimbare a componenței nominale sau numerice a comitetului părților cointeresate sau Grupului consultativ;

(k) orice decizie a FPM-Moldova de a angaja, accepta sau administra orice fonduri din partea oricărei agenții sau organizații donatoare adițional Finanțării CPM pe parcursul perioadei de implementare a Acordului Compact; precum și

(l) orice decizie de a modifica, completa, înlocui, înceta sau schimba în oricare alt mod oricare din cele expuse mai sus.

Secțiunea 2.11 Rolul anumitor Entități de implementare.

(a) Manager de proiect din exterior. FPM-Moldova va avea dreptul de a angaja persoane sau entități calificate pentru a servi drept manageri de proiect din exterior (fiecare în parte „**Manager de proiect din exterior**”) în cazul în care acest fapt este recomandat pentru administrarea de zi cu zi adecvată și eficientă a unui Proiect; *cu condiția* ca desemnarea sau angajarea oricărui Manager de proiect din exterior să se facă pe baza unui proces de selectare competitivă și candidatura acestuia, dacă se va solicita conform Îndrumarelor de procurări ale Programului CPM, va fi aprobată de Consiliul de Observatori și de CPM înainte de o astfel de desemnare sau angajare. După aprobarea respectivă, FPM-Moldova le poate delega, transfera sau contracta Managerilor de proiect din exterior responsabilități și obligații pe care le consideră necesare pentru managementul anumitor Entități de implementare și/sau implementarea unor Proiecte specifice; și *cu condiția* ca FPM-Moldova va rămâne responsabilă pentru aceste responsabilități și obligații, precum și pentru toate rapoartele prezentate de Managerii de proiect din exterior, fără a ține cont de o astfel de delegare, transfer sau contract și fiecărui Manager de proiect din exterior i se va cere să se conformeze procedurilor financiare ale FPM-Moldova și ale Agentului financiar. Fără a limita cele expuse mai sus, Consiliul de Observatori poate determina, cu aprobarea CPM, că ar fi recomandabilă angajarea unui sau mai multor Manageri de proiect din exterior și va da indicații FPM-Moldova, după caz Agentului de procurări, pentru a începe și desfășura procesul de selectare pe bază de concurs a unui astfel de Manager de proiect din exterior.

(b) Agentul financiar. FPM-Moldova va angaja un Agent financiar care va fi responsabil, *inter alia*, (i) de asigurarea și certificarea faptului ca Debursările să fie autorizate corespunzător și documentate în conformitate cu procedurile de control stabilite în Acordul cu Agentul financiar și în Acordul cu banca, (ii) de instruirea Băncii cu privire la efectuarea Debursărilor dintr-un Cont autorizat sau cu privire la solicitarea debursărilor care să fie efectuate direct către un furnizor ca plată pentru bunuri, lucrări sau servicii, în conformitate cu Sistemul Comun de Plăți sau orice alt sistem de plată alternativ aprobat de CPM, după caz, și în fiecare caz în conformitate cu certificarea corespunzătoare de către Agentul financiar, (iii) prezentarea certificărilor corespunzătoare pentru Solicitățile de debursare, (iv) menținerea contabilității

adecvate pentru toate tranzacțiile financiare efectuate din Finanțarea CPM și (v) elaborarea rapoartelor cu privire la Debursările efectuate în conformitate cu procedurile stabile în Acordul cu Agentul financiar sau Acordul cu banca. FPM-Moldova va încheia un acord cu Agentul financiar, în forma și cu conținutul convenit cu CPM, care va fixa rolurile și responsabilitățile Agentului financiar și alte condiții și termeni specifici („**Acordul cu Agentul financiar**”).

(c) Auditorii și Recenzentii. FPM-Moldova va angaja unu sau mai mulți auditori conform stipulărilor stabilite în Îndrumarul cu privire la audit (fiecare în parte „**Auditor**”). Conform solicitărilor parvenite periodic în scris de la CPM, FPM-Moldova va angaja de asemenea un (i) recenzent independent care să efectueze revizuirea performanței și conformității cu Acordul Compact, recenzent care va avea capacitatea de a (1) efectua revizuirii generale ale performanței sau conformității, (2) realiza audit social și de mediu și (3) realiza evaluări ale calității datelor în conformitate cu Planul M&E, după cum se descrie mai detaliat în anexa III la Acordul Compact, și/sau (ii) evaluator independent care să evalueze performanța după cum se solicită în Planul M&E (fiecare în parte „**Recenzent**”). FPM-Moldova va selecta Auditorul/Auditorii și/sau Recenzentul/Recenzentii în conformitate cu Îndrumarul cu privire la audit și Planul M&E, după caz. FPM-Moldova va încheia câte un acord cu fiecare Auditor sau Recenzent, în forma și cu conținutul convenit cu CPM, care va stabili rolurile și responsabilitățile Auditoriului sau Recenzentului în ceea ce privește auditul, revizuirea sau evaluarea, inclusiv drepturile de acces, forma și conținutul solicitat pentru auditul, revizuirea sau evaluarea, precum și alți termeni și condiții specifice („**Acord cu Auditorul / Recenzentul**”).

(d) Agentul de procurări. FPM-Moldova va angaja unul sau mai mulți agenți de procurări („**Agent de procurări**”) care să realizeze și/sau certifice activitățile de procurări specificate în Acordul Compact și prezentul Acord. Criteriile pentru selectarea Agentului de procurări vor fi după cum sunt specificate în Îndrumările de procurări ale Programului CPM . FPM-Moldova va încheia un acord cu Agentul de procurări, în forma și conținutul convenit cu CPM, care va stabili rolurile și responsabilitățile Agentului de procurări cu privire la efectuarea, monitorizarea și revizuirea procurărilor, precum și la alți termeni și condiții specifice („**Acord cu Agentul de procurări**”).

(e) Agencia Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). În conformitate cu secțiunea B.1(a)(iv) a anexei I la Acordul Compact, se intenționează ca Activitatea Creșterea Vânzărilor în Agricultură Performantă să fie gestionată de USAID, conform acordului ce va fi încheiat între USAID și CPM („**Acord de administrare**”). Prin urmare, nici Guvernul și nici FPM-Moldova, în calitate de Instituție autorizată a Guvernului, nu vor fi responsabili pentru Activitățile Proiectului și rezultatele corespunzătoare ale acestuia (indicatori și produse) pentru care USAID își va asuma responsabilitatea deplină în corespundere cu Acordul de administrare . Indiferent de cele menționate mai sus, Guvernul va coopera cu USAID și va îndeplini toate obligațiile convenite cu privire la implementarea Activității Creșterea Vânzărilor în Agricultură Performantă și planurile de monitorizare și evaluare în corespundere cu Acordul Compact, Acordul de Implementare a Programului, alte acorduri adiționale și cu orice memorandum de înțelegere semnat între Guvern, USAID și CPM cu privire la rolul responsabilitățile

corespunzătoare ale părților vizînd coordonarea și implementarea Activității Creșterea Vânzărilor în Agricultură Performantă.

Secțiunea 2.12 Publicitate; Transparență.

(a) FPM-Moldova va asigura un nivel adecvat de publicitate pentru Compact, ca un program prin care SUA, prin intermediul CPM, au contribuit, inclusiv la identificarea domeniilor de activitate a Programului și marcarea Activelor Programului, în conformitate cu „Standardele CPM de marcă și brand corporativ” despre care CPM a informat Guvernul în scris sau prin plasarea pe pagina web a CPM.

(b) FPM-Moldova va face accesibilă pentru public informația cu privire la implementarea Acordului Compact în conformitate cu Acordul Compact, prezentul Acord, orice Acord adițional și Îndrumările Programului, inclusiv prin plasarea următoarelor documente în limba engleză pe pagina web a FPM-Moldova în conformitate cu Îndrumarul Administrativ: (i) Acordul Compact, (ii) prezentul Acord, (iii) procesele verbale ale ședințelor Consiliului de Observatori și procesele verbale ale ședințelor oricărui Grup consultativ, de fiecare dată cînd acestea se referă la FPM-Moldova; (iv) Planul M&E, împreună cu Rapoartele periodice și datele cu privire la performanța Programului; (v) toate evaluările impactului social și de mediu pentru Proiecte și documentele de suport; (vi) toate rapoartele de audit efectuate de un Auditor și orice rapoarte sau evaluări periodice efectuate de un Recenzent; (vii) toate Solicitățile de debursare; (viii) toate rapoartele care trebuie să fie prezentate CPM conform prezentului Acord (inclusiv Rapoartele periodice); (ix) toate politicile și procedurile de procurări (inclusiv documentele standard, planurile de procurări, contractele încheiate și SCO) și orice alte documente de procurări care se cer a fi accesibile publicului; (x) o copie a oricărui act normativ sau alt document care ține de crearea, organizarea sau administrarea FPM-Moldova (cu excepția celor cu acces limitat), inclusiv Documentele de reglementare și orice modificare a acestora, (xi) alte materiale pe care le poate solicita CPM; *cu condiția* ca orice comunicat de presă sau anunț cu privire la CPM sau faptul că CPM finanțează Programul sau oricare alte materiale publicitare care fac referință la CPM să fie aprobat în prealabil de CPM și să fie conforme cu instrucțiunile oferite de CPM în Scrisorile de implementare relevante.

(c) Necătfînd la prevederile secțiunii 2.12(b), informația cu privire la procurări înainte de adjudecarea unui contract și informația confidențială care ține de acordurile FPM-Moldova încheiate cu angajații, contractanții și consultanții va fi exclusă din informația și documentele ce urmează a fi făcute accesibile publicului; *cu condiția* ca CPM și FPM-Moldova să determine împreună dacă orice informație ce urmează a fi exclusă este confidențială.

(d) Pînă la finalizarea sau expirarea Acordului Compact, la cererea CPM, Guvernul trebuie să asigure înlăturarea oricăror marcaje și oricăror referințe la CPM din orice materiale publicitare sau de pe site-ul FPM-Moldova.

(e) Pentru a evita orice dubiu, Guvernul, prin prezenta, este de acord cu faptul că CPM poate utiliza sau dezvălui orice informație pe care o va primi în cadrul oricărei Cereri de debursare, raport sau orice alt document elaborat sau prezentat în legătură cu Programul (i)

angajaților, contractanților, agenților și reprezentanților săi, (ii) oricărui Inspector General al Statelor Unite sau Oficiului General de Contabilitate al Guvernului Statelor Unite sau prezentat în oricare alt mod într-o satisfacere a cerințelor proprii de raportare ale CPM, (iii) să plaseze pe propria pagină web cu scopul de a face accesibile publicului și transparente anumite informații, (iv) în legătură cu efectuarea publicității CPM și a programelor sale, sau (v) în orice alt mod.

Secțiunea 2.13 Angajamente adiționale ale Guvernului.

(a) Facilitatea de creditare a activității post-recoltă a agriculturii performante

(i) Înainte de Debursarea Finanțării CPM pentru Facilitatea de creditare a activității post-recoltă a agriculturii performante, Guvernul va elabora și va aproba un manual de politici și proceduri de reglementare a tuturor aspectelor privind asemenea finanțare, inclusiv stabilirea și funcționarea acesteia, procedurile și politicile careia vor fi în conformitate cu cerințele CPM. Guvernul va asigura că nici o modificare să nu fie făcută în manualul de proceduri de reglementare fără aprobarea în scris de către CPM și că Facilitatea de creditare a activității post-recoltă a agriculturii performante este creată și funcționează în conformitate cu manualul de politici și proceduri.

(ii) Înainte de Debursarea Finanțării CPM pentru Facilitatea de creditare a activității post-recoltă a agriculturii performante în partea componentei Activitatea Acces la Finanțare în agricultură, Guvernul va conveni cu CPM cu privire la principiile și procedurile necesare pentru evaluarea Facilității de creditare a activității post-recoltă a agriculturii performante în faza-pilot a acesteia, utilizând un grup de control.

(iii) Dacă înainte de al 18-lea trimestru calendaristic de implementare a Acordului Compact, Guvernul nu va adoptat regulamentele, care specifică entitatea succesoare, acceptabilă pentru CPM, pentru a continua Facilitatea de creditare a activității post-recoltă a agriculturii performante, Guvernul, la solicitarea CPM, va restitui toată Finanțarea CPM debursată, fără dobândă, cu privire la astfel de activitate.

(b) Cadrul angajamentelor privind Fondul Rutier. Guvernul se va conforma cadrului angajamentelor privind Fondul Rutier convenit de Guvern și CPM conform termenilor stipulați în alineatul 3 din Schema 2.

Secțiunea 2.14. Activitatea Acces la Finanțare în Agricultură.

În caz că în 24 (douăzeci și patru) luni după demararea Activității Acces la Finanțare în Agricultură nu au fost acordate destule credite în legătură cu această activitate, se va efectua o evaluare cuprinzătoare, cu o rată de credibilitate de 80% sau mai mare, iar dacă CPM și echipa de evaluare va determina că cauza primară a lipsei cererii pentru creditele din Activitatea Acces la Finanțare în Agricultură a fost o condiție temporară în legătură cu recesiunea din Republica Moldova și a partenerilor săi comerciali, condiție ce va fi revizuită în anii următori ai Acordului Compact, faza pilot a acestei activități ar putea fi extinsă pe viitor fără Finanțarea CPM suplimentară, debursată pentru această activitate, pînă cînd va fi satisfăcută următoarea condiție

de redimensionare: activitatea va arăta că are o creștere suficientă a investițiilor viabile care să genereze o rată de recuperare economică de cel puțin 12% (douăsprezece procente), după cum determină modelul CPM pentru Activitatea Acces la Finanțare în Agricultură prin consultarea cu FPM-Moldova sau orice altă rată care va fi acceptată de CPM la propria sa discreție.

În ceea ce privește condițiile de finanțare, manualul de politici și proceduri va stabili pentru creditele în monedă națională o rată a dobânzii ce va fi ajustată la fiecare 6 (șase) luni la creditele noi și cele existente pentru instituțiile financiare participante, în corespundere cu o formulă (marja și rata de bază) prevăzută în manualul de politici și proceduri care nu va rezulta în rata dobânzii pentru beneficiarii finali mai mică de 250 puncte de bază sub nivelul dobânzii medii la creditele băncilor pentru afaceri cu o scadență de peste 12 (douăsprezece) luni după cum se anunță de către BNM în cel mai recent raport al său. Pentru creditele în dolari SUA sau EURO, manualul de politici și proceduri va stabili o rată bazată pe dobânda LIBOR pentru 6 luni în valuta respectivă, care va rezulta în aceeași rată a dobânzii pentru beneficiarul final, cu o marjă similară sub rata medie a dobânzii la creditele băncilor pentru afaceri cu scadența de peste 12 (douăsprezece) luni și denominată în aceeași valută după cum se anunță de către BNM în cel mai recent raport al său.

ARTICOLUL 3

DEBURSAREA FINANȚĂRII CPM

Secțiunea 3.1 Procesul de debursare.

(a) Cererile de debursare. FPM-Moldova poate solicita debursări în cadrul Acordului Compact prin prezentarea unei cereri în scris, conform formei „Cererii de debursare și Raportului financiar trimestrial” plasate pe pagina web a CPM, ce poate fi modificată periodic (fiecare în parte „**Cerere de debursare**”), completată corespunzător nu mai târziu de 20 (douăzeci) de zile (sau orice altă perioadă de timp convenită cu CPM) înainte de începerea fiecărei Perioade de debursare. Cererile de debursare a Finanțării Programului și Finanțării implementării Acordului Compact pentru orice Perioadă de debursare se vor face sub formă de Cereri de debursare separate, cu utilizarea formei respective. Cu excepția cazurilor în care CPM va conveni altfel, FPM-Moldova poate prezenta doar o Cerere de debursare pentru Finanțarea Programului și o Cerere de debursare pentru Finanțarea implementării Acordului Compact pentru fiecare trimestru (asemenea trimestru sau pentru orice altă perioadă de timp convenită de CPM, fiecare în parte „**Perioada de debursare**”). Fiecare Cerere de debursare prezentată trebuie să fie însoțită de Rapoartele periodice care să cuprindă Perioada de debursare.

(b) Aprobarea Cererilor de debursare; Autorizarea încasărilor.

(i) La primirea unei Cereri de debursare, CPM va determina suma necesară pentru debursare care să fie aplicată pe parcursul Perioadei de debursare ulterioare în baza, printre altele, (1) progresului obținut în ce privește Planul de implementare, (2) volumului de fonduri necesare pentru realizarea activităților descrise în Rapoartele periodice pe parcursul unei

asemenea Perioade de debursare și (3) satisfacerii, derogării de la, sau amânării condițiilor de aplicare ce preced o asemenea debursare. CPM își rezervă dreptul de a reduce suma oricărei Cereri de debursare în conformitate cu secțiunea 3.6 din prezentul Acord.

(ii) După aprobarea Cererii de debursare de către CPM, încasările din Cererea de debursare aprobată pot fi transferate, doar la alegerea CPM, (1) către un Cont autorizat sau (2) direct către (A) orice furnizor de bunuri, lucrări și servicii primite de FPM-Moldova ca plată pentru astfel de bunuri, lucrări sau servicii sau (B) oricare alt beneficiar autorizat să primească orice porțiune din debursarea aprobată, în fiecare caz aparte în conformitate cu Sistemul Comun de Plăți sau orice alt sistem de plăți alternativ aprobat de CPM; *cu condiția* ca cheltuielile pentru astfel de încasări (inclusiv sumele transferate direct, conform secțiunii 3.1(b)(ii)(2)) sînt autorizate de FPM-Moldova, iar achitarea dată să fie conform celui mai recent Plan financiar detaliat aprobat și standardele și procedurile stabilite în Contractul cu Agentul financiar și în Manualul operațional financiar certificat de Agentul financiar.

(c) Conturile autorizate.

(i) Cu excepția cazurilor în care CPM va conveni altfel, pînă la Debursarea inițială din Finanțarea Programului (și înainte de orice Debursare aplicabilă Finanțării implementării Acordului Compact, conform celor stipulate în anexa IV din Acordul Compact), FPM-Moldova va deschide (1) un cont purtător de dobîndă în moneda națională a Republicii Moldova („*Contul local*”) la o bancă comercială acceptată de CPM, (2) un cont denumit în dolari SUA („*Contul special*”), și (3) orice alt cont în asemenea bănci comerciale, după cum convin în scris CPM și Guvernul. Acest Cont local, Cont special și orice alt cont va fi un Cont autorizat. CPM și FPM-Moldova pot să convină de comun acord în scris asupra deschiderii periodice a unor Conturi autorizate adiționale la băncile comerciale acceptate de CPM.

(ii) Cu excepția cazurilor în care CPM autorizează altfel, în Contul autorizat nu vor fi alte fonduri decît cele din Finanțarea CPM și dobînda de la aceasta. CPM va dispune de dreptul, printre altele, de a vizualiza direct on-line orice activitate și extras din Contul autorizat, iar în cazul în care o astfel de vizualizare nu este posibilă, Guvernul va oferi copiile extraselor din cont, la cererea CPM. Pentru a evita orice dubiu, Agentul financiar va fi semnatar unic pe fiecare Cont autorizat. Pînă la depozitarea oricărei Finanțări CPM într-un Cont autorizat, FPM-Moldova va încheia un acord, conform formei și conținutului convenit cu CPM, cu banca comercială acceptată de CPM pentru deținerea unui astfel de Cont autorizat („*Banca*”), care va stabili autoritatea semnatară, drepturile de acces, prevederi anti-spălare de bani și anti-finanțare a terorismului și alte condiții cu privire la un astfel de Cont autorizat („*Acordul cu banca*”).

(iii) Finanțarea CPM deținută într-un Cont autorizat va acumula dobîndă sau a alte cîștiguri, în conformitate cu Acordul cu banca. În fiecare trimestru și la finalizarea sau expirarea Acordului Compact sau a Acordului cu banca, FPM-Moldova va asigura transferul dobînzii acumulate către CPM.

(iv) FPM-Moldova va prezenta în scris CPM și Agentului financiar denumirea contului, numărul contului bancar și instrucțiunile pentru transferurile bancare către Conturile

autorizate („**Informație cu privire la contul și transferul bancar**”) nu mai târziu de 10 (zece) zile lucrătoare înainte de data la care va fi efectuată debursarea inițială în Contul autorizat. În cazul în care Contul autorizat sau Informația cu privire la cont și transferul bancar suferă schimbări pe parcursul termenului Acordului Compact, FPM-Moldova va oferi CPM și Agentului financiar noua informație, cât de curînd posibil, dar în nici un caz nu mai târziu de 10 (zece) zile lucrătoare pînă la data solicitării următoarei debursări.

Secțiunea 3.2 Capitalul circulant. Fiecare Cerere de debursare poate fi autorizată pînă la limita de (a) 100.000 dolari SUA (o sută mii dolari SUA) din Finanțarea implementării Acordului Compact sau (b) 500.000 dolari SUA (cinci sute mii dolari SUA) din Finanțarea Programului (sau, în fiecare caz, orice altă sumă aprobată de CPM) care va servi drept rezervă de finanțare contingentă („**Capital circulant**”) care să fie utilizată exclusiv pentru cheltuielile incluse în Planul financiar detaliat în vigoare aprobat de CPM sau convenit în alt mod în Manualul operațional financiar.

Secțiunea 3.3 Precondițiile de debursare a Finanțării implementării Programului Compact. Înainte de Debursarea inițială din Finanțarea implementării Acordului Compact sau orice debursare ulterioară din Finanțarea implementării Acordului Compact, trebuie satisfăcute în modul convenit și acceptate de CPM condițiile aplicabile stipulate în anexa IV din Acordul Compact.

Secțiunea 3.4 Precondițiile pentru Debursarea inițială din Finanțarea Programului. În temeiul secțiunii 3.6, condițiile secțiunii 3.4 și condițiile stabilite în secțiunea 3.5 trebuie să fie îndeplinite și acceptate de CPM înainte de Debursarea inițială din Finanțarea Programului:

(a) Intrarea în vigoare. Programul Compact a intrat în vigoare după cum este prevăzut în secțiunea 7.3 din Acordul Compact.

(b) FPM-Moldova. CPM este satisfăcut, la propria sa discreție, cu faptul că FPM-Moldova este suficient de mobilizat pentru a fi capabil de a exercita pe deplin obligațiile și de a acționa în numele Guvernului. Pentru a evita orice dubii, FPM-Moldova va selecta și angaja Funcționarii necesari pentru implementarea unui asemenea Proiect și/sau Activitate, înainte de Debursarea inițială a Finanțării Programului ce include, totalmente sau parțial, finanțarea pentru un astfel de Proiect și/sau Activitate.

(c) Certificatul FPM-Moldova. FPM-Moldova a remis un certificat întocmit corespunzător, conform formei oferite de CPM, împreună cu toate anexele la acesta.

(d) Certificatul Agentului financiar. Agentul financiar a prezentat un certificat întocmit corespunzător, conform formei oferite de CPM.

(e) Planul de implementare. FPM-Moldova a elaborat și adoptat un Plan de implementare complet care a fost aprobat de CPM.

(f) Sistemul de Contestare a Ofertelor. În conformitate cu secțiunea 2.1(d) din prezentul Acord, FPM-Moldova a elaborat și adoptat un SCO, conform formei și conținutului convenit cu CPM, care oferă furnizorilor, contractanților și consultanților (părților cointeresate) posibilitatea de a solicita revizuirea acțiunilor și deciziilor de procurare.

Secțiunea 3.5 Precondițiile pentru fiecare Debursare din Finanțarea Programului. În temeiul secțiunii 3.6, următoarele condiții trebuie să fie îndeplinite și acceptate de CPM înainte de fiecare Debursare din Finanțarea Programului (inclusiv Debursarea inițială din Finanțarea Programului):

(a) Livrări. FPM-Moldova a prezentat CPM următoarele documente, acceptabile ca formă și conținut pentru CPM:

(i) o Cerere de debursare completată, împreună cu Rapoartele periodice care cuprind Perioada de debursare corespunzătoare;

(ii) copiile oricăror rapoarte primite, în caz că există, din partea tuturor auditorilor tehnici (inclusiv de mediu) angajați de FPM-Moldova pentru orice Proiect sau Activitate din momentul Cererii de debursare anterioare;

(iii) cu excepția Debursării inițiale din Finanțarea Programului, un certificat al FPM-Moldova întocmit corespunzător, datat cu ziua Cererii de debursare, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM („*Certificatul de debursare al FPM*”);

(iv) cu excepția Debursării inițiale din Finanțarea Programului, un certificat întocmit corespunzător al fiecărui Agent de procurări, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM („*Certificatul de debursare al Agentului de procurări*”); și

(v) cu excepția Debursării inițiale din Finanțarea Programului, un certificat întocmit corespunzător al Agentului financiar, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM („*Certificatul de debursare al Agentului financiar*”).

(b) Alte Precondiții. CPM, la propria sa discreție, a determinat următoarele:

(i) toate precondițiile din schema 2 a prezentului Acord au fost satisfăcute, amânate sau derogate conform prevederilor prezentului Acord;

(ii) nici o încălcare materială a oricărei înțelegeri, obligații sau responsabilități din partea Guvernului, FPM-Moldova sau oricărei entități guvernamentale n-a intervenit și nu continue să existe în cadrul acestui Acord, Acordul Compact sau oricare alt acord adițional;

(iii) activitățile ce vor fi finanțate din Finanțarea CPM solicitate printr-o asemenea Cerere de debursare nu vor încălca nici o lege sau regulament aplicabil;

(iv) Documentele Planului de implementare prezentate CPM sînt actualizate și acceptabile ca formă și conținut pentru CPM și a fost înregistrat un progres satisfăcător în cadrul

componentelor Planului de implementare pentru orice Proiecte, Activități sau Subactivități relevante ce țin de această debursare;

(v) a fost înregistrat un progres satisfăcător în Planul de monitorizare și evaluare pentru Program, orice Proiect relevant sau orice Activitate relevantă, precum și în conformitate cu cerințele Planului de monitorizare și evaluare (inclusiv sarcinile stabilite în acesta și orice cerințe de raportare stabilite în acesta pentru Perioada de debursare relevantă);

(vi) n-a fost înregistrată nici o constatare materială negativă în nici un raport de audit prezentat în conformitate cu Acordul Compact și Planul de audit, pentru două trimestre anterioare (sau oricare altă perioadă similară după cum poate cere Planul de audit);

(vii) orice impozite achitate din Finanțarea CPM în decurs de 90 (nouăzeci) de zile înainte de la începutul Perioadei de debursare au fost rambursate de Guvern în întregime în conformitate cu secțiunea 2.8 din Acordul Compact;

(viii) orice obligație de plată a Guvernului care a apărut în decurs de 30 (treizeci) de zile înainte de începutul Perioadei de debursare au fost achitate pe deplin (sau satisfăcute în oricare alt mod) de Guvern, inclusiv orice asigurare, despăgubire, achitare de impozite sau alte obligații, iar Guvernul a contribuit cu toate resursele solicitate pînă la acea dată, în fiecare caz, în conformitate cu Acordul Compact, prezentul Acord sau oricare alt acord adițional;

(ix) CPM nu dispune de motive pentru a concluziona că orice chestiune atestată referitoare la Certificatul de debursare al FPM, Certificatul de debursare al Agentului de procurări sau Certificatul de debursare al Agentului financiar (sau documentele echivalente prezentate în legătură cu Debursarea inițială din Finanțarea Programului) nu este confirmată corespunzător;

(x) nu s-a înregistrat nici o acțiune, omitere, condiție sau eveniment care ar putea servi drept temei pentru ca CPM să suspende sau să înceteze, în totalitate sau parțial, Finanțarea CPM, în conformitate cu secțiunea 5.1 din Acordul Compact; și

(xi) toți funcționarii rămîn angajați sau dacă o poziție este vacantă, FPM-Moldova se implică activ, în măsura acceptabilă CPM, în recrutarea unui înlocuitor.

Secțiunea 3.6 Nesatisfacerea condițiilor; Debursările parțiale. La propria sa discreție, CPM poate refuza orice Debursare în totalitate sau reduce volumul oricărei Debursări cu suma egală cu suma solicitată pentru orice Proiect sau Activitate pentru care condițiile nu au fost satisfăcute, derogate sau amânate.

Secțiunea 3.7 Cheltuieli autorizate. Cu excepția cazurilor în care CPM convine altfel, o Debursare sau un angajament financiar ce implică Finanțarea CPM poate fi efectuată, iar o Cerere de debursare poate fi prezentată, doar dacă cheltuielile aferente sînt prevăzute în Planul

financiar detaliat și există suficiente fonduri nealocate în Planul financiar detaliat pentru perioada respectivă.

ARTICOLUL 4

INTRAREA ÎN VIGOARE A ACESTUI ACORD

Prezentul Acord va intra în vigoare din momentul semnării acestuia de fiecare dintre Părți; *cu condiția* că nici o Finanțare a Programului nu va fi disponibilă sau debursată înainte de intrarea în vigoare.

ARTICOLUL 5

PREVEDERI GENERALE

Secțiunea 5.1 Reprezentanți. Prevederile secțiunii 4.2 din Acordul Compact sînt incorporate aici prin referință, ca și cum ar fi pe deplin stabilite în prezentul Acord.

Secțiunea 5.2 Comunicarea. Orice document sau comunicare solicitată sau prezentată de oricare dintre Părți altei Părți, conform acestui Acord, vor fi aduse în concordanță cu prevederile de notificare stabilite în secțiunea 4.1 din Acordul Compact.

Secțiunea 5.3 Împuterniciri.

(a) Împuterniciri din partea CPM. CPM (acționînd în numele Statelor Unite) poate transfera, delega sau contracta drepturile și obligațiile sale, totalmente sau parțial, conform acestui Acord, oricărui afiliat, agent sau reprezentant al CPM, fără acordul prealabil al Guvernului. CPM va depune toate eforturile pentru a notifica în scris Guvernul înainte de intrarea în vigoare a unei astfel de transferări, delegări sau contractări.

(b) Împuterniciri din partea Guvernului. Guvernul nu poate să transfere, delege sau contracteze drepturile sau obligațiile sale, conform acestui Acord, fără consimțămîntul în scris al CPM primit în prealabil.

(c) Modificări; Renunțări. Părțile pot modifica prezentul Acord doar prin intermediul unui acord în scris semnat de Reprezentantul principal al fiecărei Părți. Orice renunțare la un drept sau obligație care reiese din prezentul Acord va intra în vigoare, doar dacă este prezentată în scris.

Secțiunea 5.4 Interpretări. Doar dacă contextul cere altfel: (a) orice definiție sau referință la orice acord, instrument sau alt document va fi interpretate ca referindu-se la un astfel de acord, instrument sau alt document, din cînd în cînd modificate, completate sau modificate în alt mod (supuse oricăror restricții cu privire la astfel de amendamente, completări sau modificări stabilite

aici); (b) cuvintele „aici”, „prin prezentul” și „mai jos”, precum și cuvintele cu înțeles similar vor fi interpretate ca cuvinte ce se referă la acest Acord ca un tot întreg, și nu la o anumită prevedere din cadrul acestuia; (c) toate referințele la articole, secțiuni și scheme de aici vor fi interpretate ca referindu-se la articole, secțiuni sau scheme la prezentul Acord (cu excepția cazurilor când în mod expres se prevede altfel), toate formînd o parte integrantă a acestui Acord; (d) orice referință la „FPM-Moldova” în prezentul Acord va însemna „FPM-Moldova”, cu excepția cazurilor în care se prevede altfel în mod expres; (e) orice drept de aprobare oferit de CPM de aici, va fi satisfăcut numai după aprobarea prealabilă în scris a CPM; (f) orice referință la termenul „inclusiv” în prezentul Acord se va considera că înseamnă „inclusiv, fără limitare”, cu excepția cazurilor în care se prevede altfel în mod expres; și (g) titlurile Secțiunilor și Sub-secțiunilor din prezentul Acord sînt incluse doar pentru conveniență și nu pentru a fi luate în considerație la explicarea sau interpretarea acestui Acord.

Secțiunea 5.5 Inconsistențe. În cazul oricărui conflict sau inconsistențe între acest Acord și Acordul Compact, termenii și condițiile Acordului Compact vor prevala. În cazul oricărui conflict sau inconsistențe între acest Acord și orice acord adițional sau orice Document al Planului de implementare, termenii prezentului Acord vor prevala.

Secțiunea 5.6 Zilele de lucru. Orice referință la „zilele de lucru” va însemna orice zi în afara zilelor de sîmbătă, duminică, zilelor de sărbătoare pentru băncile comerciale din Republica Moldova sau din Washington, D.C., Statele Unite sau zilelor naționale în Republica Moldova sau Statele Unite; orice referință la „zi” va însemna zi calendaristică. În cazul în care, conform termenilor prezentului Acord, data prezentării unei notificări sau realizării unei acțiuni cade într-o zi care nu este zi lucrătoare, termenul respectiv va fi extins pînă la următoarea zi lucrătoare.

Secțiunea 5.7 Rezilierea sau suspendarea Programului Compact.

(a) În corespundere cu secțiunea 5.1(c) din Acordul Compact, toate debursările și cheltuielile din mijloacele debursărilor vor înceta la expirarea, suspendarea sau rezilierea Acordului Compact. Cu excepția plăților permise conform prevederilor secțiunii 5.1(c) din Acordul Compact, în cazul suspendării sau rezilierii, totalmente sau parțiale, a Acordului Compact, acestui Acord sau oricărui acord adițional, dacă nu se convine altfel cu CPM, Guvernul va asigura suspendarea sau, după caz, rezilierea oricărei obligații sau sub-obligații de a oferi mijloace financiare sau alte surse în cadrul Programului. Orice parte din Acordul Compact, acest Acord sau orice alt acord adițional, care nu este suspendată sau reziliată, va rămîne în deplină vigoare și va produce efecte juridice.

(b) În cazul suspendării sau rezilierii depline sau parțiale a Acordului Compact sau oricărei Finanțări CPM conform prevederilor secțiunii 5.1 din Acordul Compact, CPM, din contul său, poate direcționa acest titlu asupra oricăror Active ale Programului și poate specifica ca să fie transferate către CPM, dacă aceste Active ale Programului sînt în etapa de livrare; *cu condiția* ca pentru orice Activ al Programului care nu este în etapa de livrare, precum și orice Activ al Programului procurat parțial sau finanțat din Finanțarea CPM, Guvernul va rambursa CPM în dolari americani echivalentul în bani pentru porțiunea respectivă din valoarea de piață

acceptabilă a unui astfel de Activ al Programului în Republica Moldova, conform unei valori determinate de CPM.

(c) Pînă la expirarea sau în cazul rezilierii Acordului Compact, Părțile se vor consulta cu bună credință pentru a ajunge la un acord în scris cu privire la (i) tratarea FPM-Moldova în perioada de după Acordul Compact, (ii) procesul de asigurare a restituirii Finanțării CPM care încă nu a fost eliberată din Contul autorizat sau rezervată în conformitate cu prevederile secțiunii 5.1 (c) din Acordul Compact, și (iii) orice altă chestiune care ține de finalizarea Programului și a Acordului Compact.

Secțiunea 5.8 Rezilierea acestui Acord.

(a) CPM poate rezilia acest Acord fără justificare, în totalitate sau parțial, notificînd în scris Guvernul cu 30 (treizeci) de zile înainte. Odată cu notificarea despre intenția sa de a rezilia Acordul Compact în întregime, în conformitate cu prevederile secțiunii 5.1(a) din Acordul Compact, Guvernul poate rezilia prezentul Acord în întregime, notificînd în scris CPM cu 30 (treizeci) de zile înainte.

(b) Cu excepția cazurilor în care este reziliat înainte de termen în conformitate cu termenii prezentului Acord sau Acordului Compact, prezentul Acord va înceta în ziua care reprezintă 120 (o sută douăzeci) de zile după expirarea sau încetarea Acordului Compact; *cu condiția* ca în cazul în care CPM determină că obligațiile asumate (și anterior aprobate de CPM în legătură cu o Cerere de debursare) pînă la expirarea sau încetarea Acordului Compact rămîn a fi achitate, atunci perioada acestui Acord ar putea fi extinsă prin notificarea de către CPM a Guvernului și FPM-Moldova pînă la data specificată în notificare.

(c) CPM poate rezilia imediat acest Acord, în totalitate sau parțial, prin notificarea în scris a FPM-Moldova și a Guvernului, în cazul în care CPM determină că orice eveniment care ar putea servi drept bază pentru încetarea sau suspendarea Acordului Compact sau Finanțării CPM, conform secțiunii 5.1(b) din Acordul Compact a survenit.

Secțiunea 5.9 Valabilitatea. Indiferent de expirarea, suspendarea sau încetarea acestui Acord, următoarele prevederi din prezentul Acord vor rămîne valabile: secțiunile 1.2(b), 1.3(a)(iii), 1.3(b), 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9, 5.10 și 5.11.

Secțiunea 5.10 Legea aplicabilă. Părțile recunosc și convin că acest Acord este un acord internațional încheiat cu scopul de a implementa Programul Compact și în calitate de dată va fi interpretat în concordanță cu Acordul Compact și va fi reglementat de principiile dreptului internațional.

Secțiunea 5.11 Duplicate; Expediere electronică.

(a) Duplicate. Semnăturile la acest acord și orice amendamente la acesta, elaborate ca instrumente ce vor fi semnate de ambele Părți, vor fi semnate pe aceeași pagină. Orice alte

documente care rezultă din acest Acord pot fi semnate în una sau mai multe duplicate. Atunci când vor fi prezentate aceste duplicate și luate împreună vor constitui un singur document.

(b) Expediere electronică. O semnătură pe prezentul Acord și orice amendamente la acesta vor fi o semnătură în original. Cît privește oricare alte documente care rezultă din prezentul Acord, o semnătură expediată prin fax sau poșta electronică, în conformitate cu secțiunea 5.2 a prezentului Acord va fi considerată drept semnătură în original și va crea obligații legale pentru Partea care expediază o astfel de semnătură, iar Părțile, prin prezenta, renunță la orice obiecție față de o astfel de semnătură sau față de valabilitatea documentului, certificatului, notificării, instrumentului sau acordului semnat pe baza puterii juridice, valabilității sau caracterului executoriu al semnăturii doar datorită faptului că aceasta a fost expediată prin fax sau în formă electronică.

PAGINA CU SEMNĂTURI URMEAZĂ PE PAGINA URMĂTOARE

ÎNTRU CONFIRMAREA CELOR EXPUSE, fiecare Parte a asigurat semnarea acestui Acord de Implementare a Programului de către un reprezentant autorizat prin intermediul unui reprezentant autorizat în mod corespunzător din data menționată mai sus.

Semnat la Washington, D.C., pe data de 22 ianuarie 2010 numai în limba engleză.

**STATELE UNITE ALE AMERICII,
ACȚIONÎND PRIN INTERMEDIUL CORPORAȚIEI PROVOCĂRILE MILENIULUI**

De către: _____
Numele: Daniel W. Yohannes
Funcția: Director executiv

REPUBLICA MOLDOVA

De către: _____
Numele: Iurie Leancă
Funcția: Viceprim-ministru, ministru al afacerilor externe și integrării europene

**PAGINA PENTRU SEMNĂTURI A ACORDULUI PENTRU IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI
DE CĂTRE ȘI ÎNTRE STATELE UNITE ALE AMERICII,
REPREZENTATE DE CORPORAȚIA PROVOCĂRILE MILENIULUI,
ȘI REPUBLICA MOLDOVA**

SCHEMA 1

DEFINIȚII

Informație cu privire la contul și transferul bancar are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.1(c)(iv).

Acord de administrare are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.11(e).

Acord are semnificația dată acestui termen în Preambul.

Documentația ESM aplicabilă are semnificația dată acestui termen în alineatul 1(c) al schemei 2.

Plan de audit are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.1(c).

Auditor are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.11(c).

Acord cu Auditorul / Recenzentul are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.11(c).

Bancă are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.1(c)(ii).

Acord cu banca are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.1(c)(ii).

SCO are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.1(d).

Sistem Comun de Plăți are semnificația de sistem conform căruia plățile din Finanțarea CPM se efectuează direct către furnizori după cum se descrie ulterior în Manualul operațional financiar.

Acordul Compact are semnificația dată acestui termen în Partea introductivă.

Drepturi și Responsabilități Desemnate are semnificația dată acestui termen în secțiunea 1.3(a)(i).

Plan financiar detaliat are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.1(b).

Perioadă de debursare are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.1(a).

Cerere de debursare are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.1(a).

Intrarea în vigoare are semnificația de intrare în vigoare a Acordului Compact, conform prevederilor din articolul 7 din Acordul Compact.

Plan de management al mediului ambiant are semnificația dată acestui termen în Îndrumarul CPM cu privire la mediu.

Manual operațional financiar are semnificația dată acestui termen în Secțiunea 2.2.

Acordul cu Agentul Financiar are semnificația dată acestui termen în Secțiunea 2.11(b).

Certificat de debursare al Agentului Financiar are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.5(a)(v).

Document de reglementare are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.10(g).

Guvern are semnificația dată acestui termen în Preambul.

Responsabilitățile Guvernului are semnificația de toate angajamentele Guvernului ce reies din prezentul Acord, Acordul Compact, orice acord adițional, Planul de implementare și Îndrumările Programului, precum și din orice activități, audit și alte responsabilități post-Compact.

Plan de implementare are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.1.

Document al Planului de implementare are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.1.

Retenție are semnificația dată acestui termen în secțiunea 1.2(b)(ii).

Cont local are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.1(c)(i).

Monitorizare și evaluare (M&E) are semnificația de monitorizare și evaluare a fiecărui Proiect, Program și Obiectiv ce reies din Planul M&E.

Acord material are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.10(c).

Certificat de debursare al FPM are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.5(a)(iii).

Pagina web a FPM-Moldova are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.1(d), cu o adresă care va fi prezentată CPM îndată ce va fi creată pagina web.

CPM are semnificația dată acestui termen în Preambul.

Principiile de cost ale CPM are semnificația de îndrumar intitulat „Principiile de cost pentru afiliații Guvernului implicați în implementarea Acordului Compact” prezentat de CPM Guvernului sau plasat pe pagina web a CPM, deoarece îndrumările respective pot fi modificate din când în când.

Politica de gen a CPM are semnificația de îndrumar intitulat „Politica de gen” prezentat de CPM Guvernului sau plasat pe pagina web a CPM, deoarece îndrumările respective pot fi modificate din când în când.

Pagina web a CPM are semnificația de pagina web a CPM cu adresa www.mcc.gov

Ministerul mediului („MM”) are semnificația dată acestui termen în alineatul 1(c) al schemei 2.

Republica Moldova are semnificația dată acestui termen în Preambul.

Plan financiar multianual are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.1(b).

Observator are semnificația dată acestui termen în Îndrumările administrative.

Funcționar are semnificația dată acestui termen în Îndrumările administrative.

OP 4.12 are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.5(b).

Manager de proiect din exterior are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.11(a).

Parte sau Părți are semnificația dată acestui termen în Preambul.

Raport periodic are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.9(a).

Instituție autorizată are semnificația dată acestui termen în secțiunea 1.2(a).

Agent de procurări are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.11(d).

Acordul cu Agentul de procurări are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.11(d).

Certificatul de debursare al Agentului de procurări are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.5(a)(iv).

Plan de procurări are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.1(d).

Raport financiar trimestrial are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.9(a)(i)(2).

Recenzent are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.11(c).

Planul de integrare socială și de gen are semnificația dată în secțiunea 2.6

Cont special are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.1(c)(i).

Acord adițional are semnificația de orice acord încheiat în legătură cu Acordul Compact.

Capital circulant are semnificația dată acestui termen în secțiunea 3.2.

Plan de lucru are semnificația dată acestui termen în secțiunea 2.1(a).

SCHEMA 2

PRECONDIȚII

1. Precondițiile pentru toate Proiectele.

(a) Înainte de Debursarea inițială a Finanțării Programului, care include, în totalitate sau parțial, finanțarea pentru un Proiect și/sau Activitate specifică, FPM-Moldova va încheia în modul corespunzător un Acord cu Entitatea de implementare, acceptabil ca formă și conținut pentru CPM, cu Entitatea de implementare implicată în implementarea unui asemenea Proiect și/sau Activitate, iar acest Acord cu Entitatea de implementare va fi în vigoare și va dispune de putere juridică, fără modificări, schimbări, revocări sau suspendări, cu excepția cazurilor în care s-a convenit altfel cu CPM, și nu va apărea și nici nu va continua nici o neexecutare materială cu privire la acesta.

(b) Înainte de Debursarea inițială a Finanțării Programului, care include, în totalitate sau parțial, finanțarea pentru un Proiect și/sau Activitate specifică, FPM-Moldova va institui un SCO acceptabil pentru CPM.

(c) Înainte de orice Debursare din Finanțarea Programului pentru plățile, în întregime sau parțial, care reies dintr-un anumit contract de lucrări sau construcții pentru un anumit Proiect și/sau Activitate (sau pentru orice componentă sau segment din acest Proiect și/sau Activitate, după caz), FPM-Moldova va prezenta probe, acceptabile pentru CPM, care să demonstreze faptul că (i) a fost realizată o analiză a mediului în conformitate cu Îndrumarul CPM cu privire la mediu și cerințele Ministerului Mediului („*MM*”) vizînd astfel de Proiect și/sau Activitate (sau pentru orice componentă sau segment din acest Proiect și/sau Activitate, după caz); analiza mediului poate include Evaluarea impactului social și de mediu, Evaluarea mediului, Planul de management al mediului ambiant, Planul de conștientizare HIV/SIDA și/sau Cadru de politici de strămutare/Planul de acțiuni pentru strămutare (împreună „*Documentația ESM aplicabilă*”); (ii) FPM-Moldova sau entitatea corespunzătoare a Guvernului va obține și FPM-Moldova va avea un dosar în original sau copie, după necesitate, cu toate permisele necesare de mediu și orice alte permise, emise legal și cu putere juridică deplină necesare pentru a realiza fiecare Proiect sau Activitate; și (iii) FPM-Moldova sau entitatea corespunzătoare a Guvernului corespunde cerințelor Documentației ESM aplicabile, oricăror cerințe ale MM și oricăror altor permise de mediu sau de alt fel cu privire la un astfel de Proiect și/sau Activitate (sau componentă, sau segment din acest Proiect și/sau Activitate, după caz) în conformitate cu Îndrumarul CPM cu privire la mediu.

(d) Înainte de orice Debursare din Finanțarea CPM din sau după începutul anului cinci (5) de derulare a Acordului Compact, Guvernul va prezenta un plan, conform căruia își va asuma toate obligațiile contractuale, financiare și alte obligații ale FPM-Moldova, odată cu expirarea perioadei de derulare a Acordului Compact, inclusiv, dar nelimitîndu-se la orice plăți care sînt datorate angajaților FPM-Moldova la expirarea sau încetarea contractelor lor respective de angajare.

2. Precondițiile pentru Proiectul Tranziția la Agricultură Performantă.

(a) Legea privind Asociațiile Utilizatorilor de Apă (AUA). Până la semnarea contractului pentru studiile de proiectare detaliată pentru Activitatea de reabilitare a sistemelor centralizate de irigare, cu excepția cazurilor în care CPM a convenit altfel în scris, Guvernul va prezenta CPM documentația acceptabilă care demonstrează publicarea în „Monitorul Oficial” a Legii AUA acceptabilă ca formă și conținut pentru CPM și în conformitate cu cele mai bune practici internaționale, lege care va fi în vigoare și va avea putere juridică nu mai târziu de trei (3) luni de la data publicării.

(b) Crearea și înregistrarea AUA. Până la distribuirea invitațiilor pentru licitații pentru orice contract de lucrări de construcție pentru Activitatea de reabilitare a sistemelor centralizate de irigare, cu excepția cazurilor în care CPM a convenit altfel în scris, (i) cel puțin cinci (5) sisteme centralizate de irigare vor avea AUA înregistrate conform Legii AUA; (ii) Guvernul va prezenta documentația acceptabilă pentru CPM vizînd faptul că toate sistemele incluse în orice contract de construcție vor avea AUA înregistrate conform Legii AUA (documentație care poate include o copie a certificatului înregistrării de stat, care demonstrează înregistrarea legală a fiecărei AUA și o copie a pachetului de înregistrare a AUA, care va include documentația și schema corespunzătoare de fondare a AUA) și (iii) pachetul/pachetele de construcție vor fi acceptabile pentru CPM.

(c) Legea Apelor. Până la lansarea invitațiilor la licitațiile pentru orice contract de lucrări de construcție pentru Activitatea de reabilitare a sistemelor centralizate de irigare, cu excepția cazurilor în care CPM convine altfel în scris, Guvernul va prezenta CPM documentația acceptabilă care să demonstreze publicarea în „Monitorul Oficial” a Legii Apelor acceptabilă ca formă și conținut pentru CPM și în conformitate cu cele mai bune practici internaționale, incluzînd prevederi cu privire la autorizațiile de utilizare a apei pentru minimum doisprezece (12) ani.

(d) Echipment de monitorizare. Înainte de debursarea Finanțării CPM pentru livrare echipamentul de monitorizare specificat în Subactivitatea ce ține de Managementul bazinelor hidrografice, Guvernul va finaliza depunerea contribuției în bunuri pentru operaționalitatea și siguranța amplasării noului echipament specificat în subactivitatea Managementului bazinelor hidrografice; ceea ce va fi supus evaluării și aprobării de către CPM.

(e) Activitatea-pilot Acces la Finanțare în Agricultură. Suma totală a Finanțării CPM ce va fi debursată pentru Activitatea Acces la Finanțare în Agricultură nu va depăși trei milioane și jumătate (3.500.000) dolari SUA în primele douăzeci și patru (24) de luni după lansarea Activității respective; și (ii) patru milioane și jumătate (4.500.000) dolari SUA pe parcursul primelor treizeci și patru (34) de luni după lansarea Activității respective; *luînd în considerație aceste lucruri*, dacă, după revizuirea la mijloc de termen a Activității respective, CPM determină că Activitatea va avea o rată de recuperare economică de cel puțin douăsprezece procente sau o altă rată care va fi acceptată de CPM, la propria sa discreție, Debursări adiționale pot fi efectuate pe

parcursul unor asemenea perioade de timp pentru Activitate, după cum s-a convenit cu CPM.

(f) Manualul de proceduri și politici cu privire la Facilitatea de creditare post-recoltă în agricultura performantă. Înainte de debursarea Finanțării CPM pentru Facilitatea de creditare post-recoltă în agricultura performantă în legătură cu Activitatea Acces la Finanțare în Agricultură, Guvernul va elabora și aproba un manual de proceduri și politici care va reglementa toate aspectele unui asemenea fond, inclusiv stabilirea și operarea acestuia, manual de politici și proceduri care va fi acceptabil ca formă și conținut pentru CPM și va fi aprobat de CPM.

3. Precondițiile pentru Proiectul Reabilitarea Drumurilor.

(a) Angajamente cu privire la Fondul Rutier. Înainte de cea mai devreme din următoarele (i) lansarea invitațiilor la licitație pentru lucrările de reabilitare a drumurilor ce vor fi finanțate din Acordul Compact pentru Proiectul Reabilitare a Drumurilor sau (ii) un (1) an din momentul intrării în vigoare a Acordului Compact, cu excepția cazurilor în care CPM convine altfel în scris, Guvernul va prezenta dovezi că Legea privind Fondul Rutier modificată este în vigoare și are putere juridică, ceea ce asigură că minimum 50% în anul calendaristic 2011, 65% în anul calendaristic 2012 și 80% în anul calendaristic 2013 și ulterior, din veniturile de la taxele de acciz la carburanți sînt alocate în mod automat în Fondul Rutier (după cum se definește în prezentul). Mai mult ca atât, pînă la semnarea oricărui contract de construcții pentru Proiectul Reabilitarea Drumurilor, Guvernul va prezenta dovezi acceptabile pentru CPM că alocațiile actuale de mijloace în Fondul Rutier conform cerințelor Legii privind Fondul Rutier modificate pentru anul precedent au fost îndeplinite și fondurile a fost cheltuite pentru întreținerea rețelei de drumuri.